

JAARVERSLAG 2009

JAARVERSLAG 2009

Dit jaarverslag verschijnt alleen in digitale vorm. De pdf is te downloaden via www.strukton.com.

In gedrukte vorm publiceert Strukton een publieksverslag met de belangrijkste ontwikkelingen over 2009. Het thema van dit publieksverslag is **'omgevingsbewust ondernemen'**.

Als u nog niet op onze verzendlijst staat, kunt u via internet het publieksverslag inzien of bestellen.

Strukton
Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025
3600 BA MAARSSEN

Telefoon +31 (0)30 248 69 11
Fax +31 (0)30 248 64 66

E-mail info@strukton.com
Website www.strukton.com

Ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 30004006.

Inhoudsopgave

2	Profiel
3	Kengetallen
4	De wereld van Strukton
6	Bericht van de Groepsdirectie
9	Financiële gang van zaken
	Gang van zaken Struktonbedrijven
11	• Stukton Rail
13	• Strukton Civiel
15	• Strukton Bouw
16	• Strukton Worksphere
17	• Strukton Integrale Projecten
	Beheersaspecten
18	• Corporate governance
20	• Risicobeheersing
23	• Bericht van de Raad van Commissarissen
25	• Samenstelling bestuur
	Jaarrekening
27	Geconsolideerde balans per 31 december 2009
28	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
29	Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat
30	Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen
31	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
32	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
71	Enkelvoudige balans per 31 december 2009
72	Enkelvoudige winst-en-verliesrekening
73	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening
77	Overige gegevens
78	Accountantsverklaring
79	Namen en adressen
82	Verklarende woordenlijst

verklaring buttons

ga naar ...

internet link

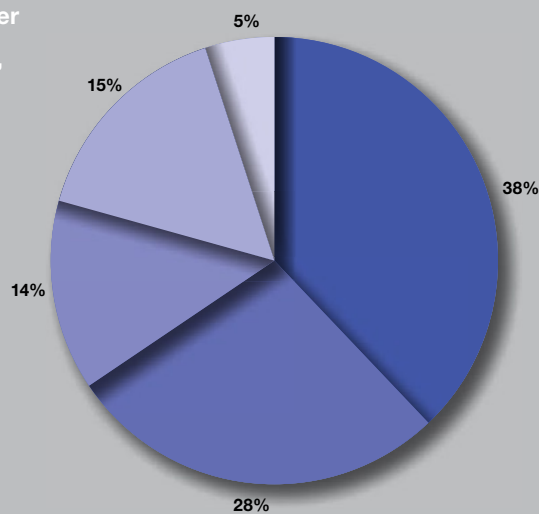

inhoudsopgave

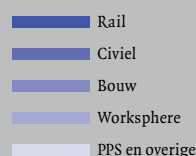
Het publieksverslag is als aparte uitgave verkrijgbaar

Strukton is fullserviceprovider voor infrastructuur en accommodatieoplossingen, met als doel dat de eindgebruiker prettig kan reizen en in een comfortabele ruimte kan wonen, werken, recreëren of leren. De activiteiten van Strukton zijn georganiseerd naar vijf werkvelden:

- Railinfrastructuur en informatiesystemen (Strukton Rail)
- Civiele infra (Strukton Civiel)
- Bouw en vastgoed (Strukton Bouw)
- Technisch beheer en installatietechniek (Strukton Worksphere)
- Pps-concessieprojecten (Strukton Integrale Projecten)

Bedrijfsopbrengsten 2009 (x EUR 1.000)

Profiel

In de visie van Strukton betekent goede dienstverlening denken vanuit oplossingen (functionaliteit) en niet alleen vanuit techniek. Het bedrijf stelt zich op als meedenkende partner in elke fase van een project, van concept tot en met exploitatie. Vooral bij projecten met een lange levensduur is het lonend om te denken vanuit de gehele levensduur van een gebouw of infrastructureel werk, inclusief beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Daarbij passen innovatieve contractvormen die integrale oplossingen mogelijk maken. Strukton werkt dan ook veelvuldig volgens moderne contractvormen als DBFMO (design, build, finance, maintain en operate), pps (publiek-private samenwerking) en allianties.

Strukton onderneemt maatschappelijk verantwoord en vervult binnen de sector een voortrekkersrol op dit vlak. Het MVO-beleid stelt ambitieuze doelen en spoort medewerkers aan om in de dagelijkse praktijk een bewuste afweging te maken tussen mens, bedrijf en omgeving.

De mentaliteit van Strukton is onderscheidend in de sector. Struktonners hebben een groot inlevingsvermogen dat ze gebruiken om tot de kern van de vraag te komen. Van daaruit denken ze verder en nemen ze het initiatief om duurzame en vernieuwende oplossingen te realiseren.

Strukton realiseerde in 2009, met gemiddeld 6.232 medewerkers, een omzet van EUR 1,4 miljard.

Meer informatie over:

- Strukton en de werkmaatschappijen: www.strukton.com
- Financiële gang van zaken en jaarrekening: www.strukton.com/jaarverslag
- Risicobeheer en corporate governance: www.strukton.com onder financiën en governance
- Beleid Strukton maatschappelijk verantwoord ondernemen: www.strukton.com/mvo
- Strukton als werkgever: www.werkenbijstrukton.nl

	09	08	07	06	05
Bedragen in miljoenen euro's					
Bedrijfsopbrengsten	1.368,5	1.249,2	1.144,8	955,0	827,0
Operationeel resultaat (EBITDA)*	41,3	58,6	50,4	58,3	74,8
Bedrijfsresultaat (EBIT)*	13,2	31,7	26,1	39,2	54,9
Nettoresultaat	0,8	14,3	15,3	30,6	37,9
Kasstroom					
- Operationeel	57,9	22,1	58,4	24,3	12,7
- Investerings					
- <i>regulier</i>	(25,1)	(26,0)	(39,8)	(118,4)	(12,7)
- <i>pps-projecten</i>	(72,9)	(30,5)	0,3	(5,0)	0,1
- Financieringen					
- <i>regulier</i>	(3,1)	(20,1)	(2,1)	72,5	(7,6)
- <i>pps-projecten</i>	72,5	35,7	(0,5)	4,8	0,4
Totale kasstroom	29,3	(18,8)	16,3	(21,8)	(7,1)
Investerings materiële vaste activa	18,3	25,8	30,3	21,1	22,6
Afschrijving / waardevermindering op vaste activa	28,2	26,9	24,4	19,1	19,9

Kengetallen

Totaal excl. consolidatie (non-recourse) PPS-projecten

Balanstotaal	822,2	818,7	790,7	708,7	458,9
Geïnvesteed vermogen	231,0	234,7	223,7	224,3	106,3
Netto kas (schuld)	(52,2)	(51,8)	(42,5)	(50,4)	33,8
Rendement op geïnvesteed vermogen (%)	5,7	13,6	11,7	17,5	51,7
Solvabiliteit (%)	21,7	22,3	22,9	24,5	31,2

Orderportefeuille ultimo

1.858,0	1.639,0	1.210,8	1.014,2	824,7
---------	---------	---------	---------	-------

Totaal incl. consolidatie (non-recourse) PPS-projecten

Balanstotaal	941,1	862,6	798,3	716,6	461,7
Totaal eigen vermogen/ groepsvermogen	168,1	171,9	181,2	173,8	143,1
Geïnvesteed vermogen	343,0	273,3	231,0	232,0	109,0
Netto kas (schuld)	(174,9)	(101,4)	(49,7)	(58,2)	36,8
Nettoresultaat in % gemiddeld eigen vermogen	0,5	8,1	8,6	19,6	30,5
Nettoresultaat in % van de bedrijfsopbrengsten	0,1	1,1	1,3	3,2	4,6
Solvabiliteit (%)	17,9	19,9	22,7	24,2	31,0

Niet financiële indicatoren

Gemiddeld aantal werknemers	6.232	5.962	5.514	4.592	3.641
Ziekteverzuim (%)	5,4	5,1	5,8	6,1	7,2
Ongevallen frequentie (IF-index)*	8,7	9,0	8,2	11,4	11,0
Gemiddelde verzuimduur*	21	24	16	20	26
Ongevallen cijfer*	12,6	16,2	14,8	20,5	19,9
Frequentie cijfer*	0,7	0,9	0,8	1,1	1,1
Uitgaven management development en opleidingen*	8,7	8,1	7,8	5,3	4,0
Medewerkers beoordeeld (%)	88,0	88,4	87,1	88,5	88,8

* Voor verklaring zie woordenlijst op pagina 82

De wereld van **Strukton**

INTEGRALE PROJECTEN

Innovatieve en integrale oplossingen die uitgaan van de totale levenscyclus van de infrastructuur of gebouwde omgeving. Hierin passen integrale contract- en samenwerkingsvormen zoals dbfm(o): design, build, finance, maintain & operate.

www.struktonpps.com

RAIL

Europese fullservice dienstverlening op het gebied van spoorssystemen. Werkvelden zijn infrastructuur, onderhoudsmanagement, rollend materieel, machines & logistiek.

www.struktonrail.nl

CIVIEL

Ontwerp, realisatie, onderhoud en beheer van infrastructurele projecten, met specifieke kennis van ondergronds bouwen, wegenbouw, viaducten, stations, geluidsschermen, funderingstechnieken, afzinktechnieken en milieu.

www.struktonciviel.nl

BOUW

Ontwikkeling, realisatie en onderhoud van vastgoed vanuit een integrale aanpak van huisvesting en met oog voor de exploitatie, met als resultaat een betere prijs-kwaliteitverhouding.

www.struktonbouwenvastgoed.com

WORKSPHERE

Technisch beheer en installatiemanagement. Geïntegreerde dienstverlening op het gebied van vastgoedbeheer, facilitaire dienstverlening, gebouwgebonden technische installaties en 'hard services', vanuit de gedachte dat mensen die zich in hun werk- en verblijfsomgeving prettig voelen het beste presteren en tegelijk gericht op waardebehoud van het vastgoed.

www.struktonworksphere.com

PPS-CONCESSIEPROJECTEN:

- Verwerving, management en financiering van pps-projecten
- Beheer van de risicodragende investeringen
- Verdere ontwikkeling van pps, marktconsultaties, eigen initiatieven

RAILINFRASTRUCTUUR EN INFORMATIESYSTEMEN:

- Onderhoud, vernieuwing en nieuwbouw van rail(systemen) - heavy rail en light rail
- (Reizigers)informatiesystemen
- Beveiligingsystemen
- Data-acquisitie en datamanagement
- Ontwikkeling en integratie van elektrische systemen in rollend materieel
- Energiesystemen

CIVIELE INFRA:

- Natte en droge infra (in situ, geboorde en afgezonken tunnels, bruggen, stations, wegen en wegonderhoud)
- Bouwen in complexe omgevingen
- Industriële bouw
- Waterbeheer en waterbehandeling
- Specialismen: afzinktechnieken, pers-, schuif- en vjzjeltechnieken, parkeergarages, funderingen, voorspanning, geluidsschermen, onderwatertechnieken, betonverbetering en bouwkuipen
- Prefab beton
- Maatvoering
- Milieutechniek
- 3D-modelleren

- Utiliteitsbouw en woningbouw
- Renovatie, verbouw en (planmatig) onderhoud
- Technisch beheer
- Projectontwikkeling
- (Binnenstedelijke) herontwikkeling

TECHNISCH BEHEER EN INSTALLATIEMANAGEMENT:

- Technische service, beheer en onderhoud
- Nieuwbouw en renovatie van technische installaties
- Verwerving, ontwerp, bouw en exploitatie op basis van concessie prestatiecontracten en outsourcing van technische diensten
- Exploitatiemanagement: integrale facilitaire dienstverlening en vastgoedbeheer
- Maincontracting
- Advies en interim-management
- Ontwikkeling en begeleiding van bouw- en verbouwprojecten, huisvestingsplannen, huur- en verhuurplannen

MARKTGEBIEDEN/ KLANTEN

- Rijksoverheden
- Provinciale overheden, gemeenten en waterschappen
- Zorg- en onderwijsinstellingen
- Railinfrabeheerders in West-Europa

- Railinfrabeheerders primair in West-Europa
- Vervoersbedrijven (gemeentelijk, regionaal, landelijk)
- Gemeenten en provincies
- Industrie
- Materieelleveranciers en leasemaatschappijen

- Rijkswaterstaat
- ProRail
- Mainports, luchthavens
- Grote steden en overheidsorganen
- Industriële afnemers (opslag-, nuts- en afvalverwerkings- en waterbehandelingsbedrijven)
- Vervoersbedrijven

- Eindgebruikers/huurders
- Zakelijke dienstverleners
- Woningcorporaties
- Projectontwikkelaars
- Zorginstellingen
- Onderwijsinstellingen
- Rijksoverheid en gemeenten

- Zakelijke en financiële dienstverleners
- Onderwijsinstellingen
- Zorginstellingen
- Entertainmentindustrie
- Industrie
- Overheid
- Transportsector

KENMERKEN MARKT

- Groeiend (overheidshuisvesting, infrastructuur)
- In ontwikkeling (onderwijs, lightrail en zorg)
- Kwaliteitgedreven (duurzaam/ maatschappelijk verantwoord)
- Ruimte voor private initiatieven
- Internationaal krachtenveld

- Hoge toetredingsdrempel door kennis- en kapitaalintensiviteit
- Focus op veiligheid en kwaliteit voor een goede prijs
- Toenemende concurrentie
- Europese markt met verschillen per land
- Nichemarkt

- Competitief
- Cyclisch
- Fragmentarische markt met beperkte top en veel regionale/lokale spelers

- Focus op kwaliteit en toegevoegde waarde
- Verschuiving naar nieuwe contract-/aanbestedingsvormen
- Focus op duurzaamheid

- In ontwikkeling en groeiend
- Hoge mate van complexiteit en afbreukrisico
- Focus op dienstverlenende attitude
- Focus op waardebehoud
- Kennisintensief
- Toenemende uitbesteding
- Toenemende complexiteit en afbreukrisico's

COMPETENTIES STRUKTON

- Innovatief, inlevend, kennisvoorsprong
- Project- en risicomangement, contractmanagement en financial engineering
- Managen en stimuleren van samenwerking in geïntegreerde contracten
- Lifecyclebenadering en langetermijnverantwoordelijkheid

- Data-acquisitie en -management
- Consulting en engineering
- Machines en logistiek
- Rollend materieel

- Projectmanagement
- Grote technologische kennis (eigen engineering & specialistische vaardigheden)
- Kennis innovatieve contractvormen
- Specialist in ondergronds bouwen
- Realisatie projecten tijdens doorgaande exploitatie van klantprocessen
- Systems engineering
- Risicomangement

- Optimalisatie van kosten versus opbrengsten met sterke klantfocus
- Integrale en objectgerichte benadering van het bouwproces van plan/project- tot exploitatiefase

- Lifecycle/Total Cost of Ownership-benadering
- Bedrijfszekerheid bieden voor corebusiness-ondersteunende processen van opdrachtgevers
- Werk- en verblijfomgevingen creëren waar mensen kunnen excelleren
- Benadering met oog voor zowel gemeenschappelijk belang als (ogenschijnlijk) tegenstrijdige belangen van eigenaar en gebruiker vastgoed
- Klantgerichtheid
- Krachtige inkooppositie voor facilitaire diensten
- Professionele methoden en middelen
- Kennis van de coreprocessen van de klanten

van links naar rechts:

Durk ten Wolde (voorzitter a.i. Groepsdirectie),

Raymond Steenvoorden RA (Groepsdirectie)

09
6

Bericht van de Groepsdirectie

2009 was voor de bouwsector een moeilijk jaar. Voor Strukton was het een jaar met verschillende gezichten. We hebben over de hele linie een goede omzet gedraaid en uitdagende nieuwe infrastructurele werken binnengehaald. Strukton Civiel realiseerde opnieuw uitstekende resultaten. Strukton Rail en Strukton WorkspHERE hadden in hun markten de nodige problemen te overwinnen maar hebben het in 2009 toch goed gedaan. Bij Strukton Bouw was het resultaat zeer teleurstellend. Daarnaast moesten een aantal voorzieningen worden getroffen waardoor het totale resultaat van Strukton per saldo terugliep.

Desondanks bleef onze financiële positie robuust. In de markt voor bouw en in de Nederlandse markt voor rail zien we voorlopig geen verbetering optreden. Daarom passen onze bedrijven in deze sectoren de organisatie en personeelsbezetting aan om ook in de toekomst hun concurrentiepositie vast te kunnen houden.

De omzet groeide met 9,5% tot EUR 1,4 miljard. Het bedrijfsresultaat bedroeg EUR 13,2 miljoen, tegen EUR 31,7 miljoen in 2008. Het nettoresultaat bleef met EUR 0,8 miljoen eveneens fors achter op het niveau van 2008. Dit komt vooral door de extra voorzieningen en een aantal afboekingen op grondposities en bijzondere waardeverminderingen. Zo hebben we voorzieningen getroffen voor reorganisaties, voor pensioenregelingen en voor bouwkundige projecten die wel zijn opgeleverd maar financieel nog niet zijn afgerond. Geschoond voor deze niet-operationele lasten lag het bedrijfsresultaat op vrijwel hetzelfde niveau als in 2008.

Strategisch gezien zijn we in 2009 met succes doorgedaan op de ingeslagen weg. Onze kracht ligt in gecompliceerde werken in complexe omgevingen en ons doel is uitgenodigd worden door de aanbieders van dit soort werken. Daarvoor moet ons bedrijf een bepaalde omvang hebben en over het juiste kennispakket beschikken. Daarnaast lag de focus op resultaattherstel. In 2009 is de interne synergie versterkt doordat we de samenwerking hebben verbeterd.

Hoofdpijnen per bedrijf

Strukton Rail heeft slagvaardig ingespeeld op de flinke terugval in volume en de sterke prijsdruk in de Nederlandse markt en heeft een sterke verbetering van het resultaat gerealiseerd in de buitenlandse markten. De combinatie van een neergaande markt en dalende marges in Nederland dwingt ons tot aanpassing van de organisatie. Deze is eind 2009 in gang gezet.

Strukton Civiel profiteerde van een hoog aanbestedingsniveau door de extra investeringen van de overheid in infrastructuur. Een aantal van deze aanbestedingen loopt nog en zal in 2010 leiden tot hoge acquisitiekosten. Strukton Civiel neemt inmiddels een vooraanstaande positie in op de markt voor grote en complexe projecten in de droge waterbouw.

Strukton Bouw had zich in voorgaande jaren opgemaakt voor een flinke groei. Deze bleef echter achter en dat effect werd versterkt door de kredietcrisis. Er is in het verslagjaar een flink verlies geleden met name door voorzieningen voor claims uit reeds opgeleverde werken die tegen ongunstige condities en contractuele voorwaarden waren aangenomen. In 2009 is een begin gemaakt met het aanpassen van de organisatie aan het reële omzetniveau.

Strukton WorkspHERE heeft het in een moeilijke markt goed gedaan. Het bedrijf heeft de verslechtering van de markt tijdig herkend en daar snel en adequaat op gereageerd. De orderportefeuille voor 2010 is van hoog niveau.

Strukton Integrale Projecten werkte in 2009 mee aan de realisatie en exploitatie van eerder verworven projecten en nam deel aan enkele nieuwe tenders. Strukton Integrale Projecten coördineert onze publiek-private projecten en eigen initiatieven.

Omgevingsbewust ondernemen

Het thema van het publieksverslag, dat separaat zal worden uitgebracht, is 'omgevingsbewust ondernemen'. Onze bedrijven zijn zelfstandig en opereren in zeer uiteenlopende markten, waarbij ze ook gezamenlijk projecten aangaan. Ze hebben hun eigen kracht en specialismen maar hanteren daarnaast een aantal principes die kenmerkend zijn voor Strukton. Een aantal daarvan vatten we samen onder de noemer 'omgevingsbewust ondernemen'.

Bij veel opdrachtgevers verloopt de acceptatie van duurzaam, omgevingsbewust bouwen nog langzaam. Een van de uitzonderingen is ProRail, die met zijn CO₂-prestatieladder een goede en toonaangevende stap heeft gezet. Bouwbedrijven die een CO₂-certificaat hebben, krijgen een (virtuele) korting op hun inschrijfprijs. Hoe hoger het niveau van dit certificaat, hoe hoger de korting. Daarmee draagt MVO voor de gecertificeerde bedrijven bij aan de versterking van hun concurrentiepositie. Strukton Rail is nu gecertificeerd op niveau 4, de andere Struktonbedrijven op niveau 3. Het hoogste niveau is 5. Strukton heeft als concrete doelstelling voor 2010 een vermindering van de CO₂-uitstoot met 2% ten opzichte van 2009.

Wij hebben de ambitie om duurzaam en omgevingsbewust te bouwen en richt zijn organisatie daarop ook in. De komende jaren blijven we werken aan verdere professionalisering van de rolverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Uiteraard met begrip voor ieders eigen belangen.

Binnenstedelijke ontwikkelingen bijvoorbeeld worden door opdrachtgevers als complex ervaren vanwege de vele deelbelangen van betrokkenen. Daardoor zien opdrachtgevers zich nu nog vaak gedwongen om zich te omringen met adviseurs, zonder dat die in staat zijn een resultaatsverplichting op zich te nemen. Tegelijkertijd zien we dat belangrijke opdrachtgevers elkaar in toenemende mate opzoeken en kennis uitwisselen. En dat ze dit doen in een dialoog met opdrachtnemers.

Strukton pleit voor het neerleggen van een vraag – een gewenste oplossing voor een geïdentificeerd probleem – door opdrachtgevers in de markt. Met de binnen ons bedrijf aanwezige ontwerp- en realisatiekennis nemen wij in een samenwerkingsmodel verantwoordelijkheden over en zetten wij al onze kennis in voor een totaaloplossing. Dat doen we met inachtneming van de belangen van de opdrachtgever en zijn klanten.

Dit meedenken over duurzame oplossingen kost geld. Daar hoort dus een redelijke vergoeding bij. Tegelijkertijd levert dit meedenken op de lange termijn maatschappelijke winst op. Het is ook investeren in omgevingskwaliteit en in het welzijn van de eindgebruiker. Wij zijn daarover regelmatig met alle betrokkenen in gesprek. Pas als alle partijen bereid zijn te investeren, kan duurzaam bouwen echt een grote vlucht nemen.

Onze eigen initiatieven passen in deze ambitie. We bieden een opdrachtgever ongevraagd een oplossing voor zijn probleem of maatschappelijk knelpunt. Bij opdrachtgevers is daar een vruchtbare bodem voor. De doorvertaling in concrete initiatieven is vaak nog een knelpunt. Dit kan een belemmering worden, want eigen initiatieven kosten wel geld. Als ze geen gevolg krijgen zal dat ons terughoudender maken.

In januari 2010 organiseerden wij, samen met Bouwend Nederland en nog enkele partijen, een conferentie over de rol van eigen initiatieven. Hier kwam de top van opdrachtgevers en opdrachtnemers bij elkaar. Doel was om te kijken wat er concreet moet veranderen om meer succes te halen uit eigen initiatieven en om daar afspraken over te maken. Hiermee bieden we alle spelers een platform om een beter klimaat te creëren voor duurzaamheid en innovatie.

Vooruitzichten

We zien 2010 met vertrouwen tegemoet. Onze orderportefeuille is met EUR 1,9 miljard op het hoogste niveau ooit, vooral door de verwerving van een aantal grote infrastructurele projecten. We verwachten in 2010 een goede kasstroom. De investeringen zullen ook in 2010 onder het niveau van de afschrijvingen liggen. We richten ons dit jaar vooral op verbetering van het rendement. Met de in 2009 genomen acties hebben we daar een goed fundament voor gelegd. Het verhogen van de efficiency en het verlagen van de kosten hebben hoge prioriteit, waarbij we ernaar streven ook de veiligheid van onze werkplekken verder te verbeteren. Daarnaast gaan we door met het versterken van de interne samenwerking bij complexe aanbestedingen en projecten. Ondanks de gezonde portefeuille lopen de meningen over het herstel van de markten in 2010 uiteen, ook per bedrijf. Zo verwachten wij een additionele reorganisatievoorziening bij Rail te moeten treffen en sluiten verdere reorganisatievoorzieningen niet uit. We gaan deze onzekere periode echter wel in met een organisatie die vol ambitie is om de kansen die er komen slim te benutten.

Utrecht, 2 maart 2010

De Groepsdirectie

Durk ten Wolde, voorzitter a.i.

Raymond Steenvoorden

Omzet en ontwikkeling orderportefeuille

2009 wordt gekenmerkt door een breed gedragen groei van de omzet ondanks de verslechterde marktomstandigheden. De omzet nam met 9,5% toe tot EUR 1.368 miljoen (2008: EUR 1.249 miljoen). Alle bedrijfsonderdelen van Strukton wisten het volume op peil te houden of zelfs een stijging te realiseren. Een belangrijke basis voor deze groei vormden de autonome groei bij Strukton Civiel, de internationale activiteiten van Strukton Rail, drie grote bouwkundige pps-projecten en de overname van 110 medewerkers van Dalkia door Strukton Worksphere.

Als de huidige pps-projecten in uitvoering in 2010 en 2011 in exploitatie gaan, zullen deze een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere vergroting van de periodiek terugkerende inkomsten. Omdat de omzetgroei in 2009 vooral projectgedreven was, lag het aandeel van periodiek terugkerende inkomsten (service- en onderhoudswerkzaamheden) met 24% van de omzet 2 procentpunten lager dan in 2008.

De orderportefeuille nam toe met 12,5% naar EUR 1,9 miljard ultimo 2009. Hierin is een bedrag van circa EUR 300 miljoen begrepen dat betrekking heeft op onderhouds- en servicecontracten gedurende de exploitatiefase van bovengenoemde pps-opdrachten. De groei van de orderportefeuille was vooral te danken aan de infrastructurele activiteiten (Rail en Civiel).

Financiële gang van zaken

Resultaten

Het bedrijfsresultaat (EBIT) bleef achter bij de positieve omzetontwikkeling en daalde zelfs van EUR 31,7 miljoen naar EUR 13,2 miljoen. Dit is met name toe te schrijven aan forse voorzieningen voor een aantal bouwkundige projecten die in voorgaande jaren zijn opgeleverd maar die nog niet financieel zijn afgerond. Naast deze voorzieningen is het resultaat negatief beïnvloed door de reorganisaties bij Rail en Bouw (EUR 6 miljoen), impairments en additionele pensioenvoorzieningen (samen EUR 5 miljoen).

Het saldo financiële baten en lasten lag met +/- EUR 8,6 miljoen op vrijwel hetzelfde niveau als in 2008 (-/ EUR 8,5 miljoen). De oprenting van de financiële vaste activa bij de pps-projecten is in 2009 gestegen naar EUR 3,6 miljoen. In de rentelast is 4,6 miljoen opgenomen voor de financiering van de pps-projecten.

Door het bescheiden resultaat voor belasting werkten een aantal niet-afrekbare posten sterk door in de effectieve belastingdruk. Deze is daardoor uitgekomen op 83,0% (2008: 38,7%). Deze niet-afrekbare posten hadden onder meer betrekking op de impairmentverliezen en niet-compenseerbare verliezen in het buitenland.

Het nettoresultaat kwam uit op EUR 0,8 miljoen (2008: EUR 14,3 miljoen).

Investerings

De investeringen in materiële vaste activa van ruim EUR 18 miljoen lagen onder het niveau van de afschrijvingen. Strukton Rail heeft onder andere geïnvesteerd in twee ballastprofileermachines en een wisselstopmachine; Strukton Civiel investeerde in een heimachine en Advios-verkeerssystemen.

Pps-projecten

Strukton participeert in zes pps-projecten, waarvan er inmiddels drie in exploitatie zijn. De participaties in de hiervoor speciaal opgezette Special Purpose Companies (SPC's) variëren van 5% tot 50%. Ultimo 2009 bedroeg de totale hieruit voortvloeiende investeringsverplichting EUR 12,3 miljoen (2008: EUR 13,5 miljoen).

De projectfinanciering voor deze projecten wordt op een non-recoursebasis aangetrokken. Per ultimo 2009 bedroeg het - in de consolidatie van Strukton betrokken - niveau van de non-recoursefinanciering EUR 90,3 miljoen (2008: EUR 17,4 miljoen).

Om kapitaal vrij te maken voor de kernactiviteiten zijn wij in gesprek met investeerders om zijn belangen in de drie pps-projecten in exploitatie over te dragen. De afronding hiervan wordt in de loop van 2010 verwacht.

Kasstroom en financiering

De operationele kasstroom nam toe tot EUR 57,9 miljoen (2008: EUR 22,1 miljoen). Dit was vooral het gevolg van een verbetering van het benodigde werkkapitaal, inclusief gebonden liquiditeiten, met EUR 27 miljoen door verbetering van de onderhandenwerkpositie en lagere voorraden. In 2009 is voor een beperkt bedrag (EUR 0,4 miljoen) aan acquisities uitgegeven (2008: EUR 10,1 miljoen).

Het geïnvesteerd vermogen kwam – gecorrigeerd voor de financiering van pps-projecten – uit op EUR 231,0 miljoen (2008: EUR 234,7 miljoen). Inclusief non-recoursefinanciering was er sprake van een stijging van EUR 273 miljoen naar EUR 343 miljoen.

In 2009 hebben geen trekkingen of aflossingen op leningen plaatsgevonden onder de in 2006 afgesloten gecommiteerde faciliteit van nu nog EUR 276 miljoen. Daarmee bedraagt het onder deze faciliteit getrokken bedrag nog steeds EUR 80,5 miljoen. Wij voldoen ruimschoots aan de met de financiers afgesloten convenanten.

Op basis van de verwachte resultaten zijn wij van mening hier ook de komende periode aan te kunnen blijven voldoen.

Vermogenspositie

Het eigen vermogen daalde met EUR 4 miljoen naar 168 miljoen. Tegenover de uitbetaling van dividend van EUR 6 miljoen, stonden rechtstreekse vermogensmutaties van positief EUR 1,5 miljoen die betrekking hadden op de uitkomsten van hedge accounting, koersresultaten op deelnemingen en permanente financiering van buitenlandse deelnemingen.

De solvabiliteit – gecorrigeerd voor de financiering van pps-projecten – kwam uit op een gezonde 21,7% (2008: 22,3%). Vooral de balansverlenging als gevolg van ontvangen vooruitbetalingen lag ten grondslag aan deze lichte teruggang.

Daarnaast nam het balanstotaal toe met EUR 73 miljoen als gevolg van de consolidatie van pps-belangen. Hierdoor liep de solvabiliteit inclusief non-recoursefinanciering terug met 2,0 procentpunt tot 17,9%.

STRUKTON RAIL wist de flinke daling in volume en de sterk toegenomen prijsdruk in de Nederlandse markt te compenseren door groei in het buitenland. Deze internationale groei vertaalde zich in 2009 ook in een duidelijk beter resultaat, dat vooral in Zweden en Italië gerealiseerd werd.

Ontwikkelingen naar markten

In het verslagjaar was de marktsituatie in Nederland opnieuw slecht. In de markten voor groot onderhoud, spoorvernieuwingen, functiewijziging en nieuwbouwwerken werd minder werk aangeboden en stonden ook de prijzen zwaar onder druk. Als gevolg hiervan was Strukton Rail genoodzaakt een omvangrijke reorganisatie in Nederland aan te kondigen om de organisatie aan te passen aan de gewijzigde marktomstandigheden. In de loop van 2010 wordt de noodzakelijke herstructurering van de organisatie verder uitgevoerd.

OPERATIONELE GANG VAN ZAKEN

Internationaal was sprake van een duidelijke groei in omzet en resultaat, die vooral werd gedragen door de ontwikkeling in Scandinavië. De ingezette strategie om hoogwaardig spooormaterieel uit te kunnen wisselen tussen de verschillende thuislanden is daarmee in 2009 succesvol gebleken. In Zweden en Noorwegen was 2009 het jaar van de doorbraak. Daar zijn we nu het grootste private spoorbedrijf. Zweden is een voorbeeld van een geliberaliseerde markt waar in concurrentie verworven onderhoud goed werkt. Het land droeg fors bij aan het resultaat van Rail. Noorwegen ontwikkelt zich nog sneller dan Zweden hoewel de Noorse markt aanzienlijk kleiner is. Hier verdubbelde de omvang in een jaar tijd. In 2009 verwierf Strukton Rail een vijfjarig contract voor de jaarlijkse inspectie van het hele Noorse spoorwegennet met de ultrasoon-trein. In Denemarken is Rail een samenwerking aangegaan met Aarsleff Rail A/S, een bedrijf dat veel ervaring heeft op de Deense railmarkt.

Duitsland vertoonde in het verslagjaar hetzelfde beeld als Nederland: er is weinig werk voor veel spelers. Daarom is de bezetting teruggebracht van 177 tot 152 arbeidsplaatsen. In België groeide de markt licht. De Belgische Spoorwegen doet veel zelf, maar bouwt via natuurlijk verloop zijn capaciteit af. Daardoor zal meer werk op de markt komen. Italië ontwikkelde zich uitstekend, vooral door een hoog niveau aan vernieuwingswerken en de levering van reizigersinformatie-systemen op stations.

De activiteiten met de meettrein in Engeland zijn in 2009 gestopt. Dit hangt met name samen met de hoge koers van de euro ten opzichte van het Britse pond.

Mijlpalen in 2009

Het HanzaRailTeam, een combinatie van Strukton Rail, VolkerRail, Alstom en ARCADIS, verwierf in mei het contract voor de aanleg van de bovenbouw Hanzelijn. Voor deze nieuwe spoorlijn tussen Lelystad en Zwolle levert Rail het complete bovenbouwsysteem Green Field, inclusief de beveiliging (ERTMS).

Buiten Europa tekenden Strukton Rolling Stock en Bharat Heavy Electricals Ltd. (BHEL) in New Delhi, India, een tienjarig business sharing agreement.

Rail heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de ontwikkeling van innovatieve systemen die helpen storingen te voorkomen, vooral door continue monitoring van de conditie van de railsystemen. Dat verhoogt de beschikbaarheid en maakt conditiegerelateerd onderhoud mogelijk. Voorbeelden van deze innovatieve systemen zijn informatiesystemen en data-acquisitiesystemen zoals het monitoringsysteem POSS, de videoschouwtrein en meet- en inspectietreinen.

In 2009 heeft Rail grote delen van de Britse West Coast MainLine van POSS voorzien. Tevens startte een pilot in Hongarije. In het verslagjaar heeft Rail de mogelijkheden voor internationale toepassing vergroot met de introductie van een nieuwe versie van POSS die geschikt is voor alle typen wissels die in Europa worden gebruikt.

Om leveranciers te stimuleren duurzame producten te leveren en een duurzame bedrijfsvoering te voeren introduceerde ProRail de CO₂-prestatieladder. Deze kent vijf certificeringsniveaus. Een hoge score op de CO₂-prestatieladder betekent een hogere virtuele korting op projecten. Dat is een concurrentievoordeel. Begin december 2009 heeft Rail zich gecertificeerd voor niveau 4 en 7% virtuele korting.

STRUKTON CIVIEL kan opnieuw terugkijken op een uitstekend jaar, waarin de omzet groeide tot boven de 400 miljoen euro. De orderportefeuille is goed gevuld met langetermijnprojecten en dat geeft een stabiele uitgangspositie. Strukton Civiel is op dit moment betrokken bij een groot aantal grote aanbestedingen. Daardoor liggen de aanbestedingskosten in 2009 en 2010 relatief hoog.

Markt

Strukton Civiel heeft zijn strategie van rendabele, vooralsnog autonome groei goed weten vast te houden. De gevolgen van de kredietcrisis en de recessie waren voor Civiel minder voelbaar.

De markt voor nieuwe contractvormen nam ook in 2009 verder toe. Dat bewijzen de aantallen pps-concessieprojecten in de pijplijn, maar ook het toenemende aantal projecten dat vanaf het begin in nieuwe contractvormen als alliantiecontract op de markt wordt gebracht.

Zo won Strukton Civiel het Plan de Groene Loper van het consortium Avenue2, een samenwerking tussen Strukton en Ballast Nedam. Doel van het project is verbetering van de doorstroming op de A2 en de bereikbaarheid van Maastricht en gelijktijdige bevordering van de leefbaarheid en verkeersveiligheid in de omliggende buurten.

Bij veel van de complexe projecten leveren meerdere dochterbedrijven zoals Colijn, Reef Infra, Mergor en OTN een bijdrage. Dit leidt tot daadwerkelijk geïntegreerde oplossingen die in de huidige markt gevraagd worden.

Voortgang projecten

Het metrostation CS, onderdeel van het project Noord/Zuidlijn in Amsterdam loopt redelijk voorspoedig. In het begin van het jaar zijn de bouwkuipen onder het Centraal Station en op het plein voor het station afgerond. Nu wordt onder het Centraal Station grond weggehaald zodat eind 2010 het tunnelement dat al klaarligt kan worden afgezonken.

Bij de N57 in Middelburg, een gezamenlijk project van Strukton Civiel en Rasenberg, is het tunnelement voor het aquaduct geplaatst. Inmiddels heeft de combinatie ook het tweede deel van de aanbesteding, het doortrekken van de N57 naar Veere, ook in opdracht gekregen. In Harderwijk startte eind van het jaar de bouw van een ronde parkeergarage, een project samen met Hegeman Nijverdal. Het groot onderhoud op de A1/A35, een groot werk van dochterbedrijf Reef en Civiel, wordt in 2010 afgerond.

Ook de projecten van Strukton Afzinktechnieken liepen in 2009 voorspoedig. Het project Limerick in Ierland is medio 2009 afgerond. Bij het project Busan-Geoje Fixed Link in Zuid-Korea moeten nog drie van de achttien tunnelementen worden geplaatst. De afronding van het project is nu voorzien voor april 2010, waarmee het tijdschema van de opdrachtgever met zeven maanden is ingelopen.

Bij het alliantieproject Museumpark Rotterdam zal naar verwachting de parkeergarage in de eerste helft van 2010 worden opgeleverd. Dochteronderneming Reef doet, naast de parkeergarage Damsterdiep in Groningen, voor ProRail een soortgelijk werk, namelijk de Reggesingel in Rijssen. Ook hier gaat het om onderdoorgangen onder de weg en onder het spoor. Op het Oosterdokseiland voor het Centraal Station in Amsterdam heeft Strukton in alliantiecontract de bouw van een parkeergarage en het grootste hotel van Nederland aangenomen.

Eigen initiatieven

In het verslagjaar heeft het eigen initiatief Amfora (Alternatieve Multifunctionele Ondergrondse Ruimte Amsterdam) een concreet vervolg gekregen. Voor de Marnixstraat is de business case met private financiering afgerond. Het wachten is op toestemming van de gemeente Amsterdam. Het plan voor de tweede locatie, Amfora Amstel, is gepresenteerd. Drie potentiële stakeholders, waaronder het Amstelhotel, kijken nu mee hoe het kan worden voortgezet. Deze pilot bracht Strukton Civiel ook aan tafel bij Artis, dat het model van Amfora wil gebruiken voor een parkeergarage aan de Amstel en een van de grachten. Ook dit project wordt met private middelen gefinancierd.

Samen met Rail diende Strukton Civiel het eigen initiatief Spoorboekloos rijden in. En het eigen initiatief voor de Noordelijke Rondweg Utrecht is een volgende fase ingegaan. Daarnaast is een soortgelijk plan ingediend voor de verbinding A1-A6-A9.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

In 2009 heeft Civiel zich gecertificeerd voor niveau 3 op de CO₂-prestatieladder van ProRail. Hoe hoger het niveau van een opdrachtnemer op deze ladder, hoe groter zijn voorsprong bij aanbestedingen. Daarnaast certificeerde Civiel zich als eerste infrabedrijf in Nederland voor ISO 14001 (milieu) en OHSAS (veiligheid en arbeidsomstandigheden).

In het kader van veiligheid is in 2009 veel aandacht besteed aan bouwkuipmonitoring. Hiermee kan het gedrag van de bouwkuip beter worden voorspeld zodat preventieve maatregelen genomen kunnen worden om risico's te reduceren of zelfs elimineren.

De resultaten van **STRUKTON BOUW** over 2009 waren teleurstellend. Een aanzienlijk verlies werd vooral veroorzaakt door een aantal voorzieningen die getroffen zijn op reeds opgeleverde werken, reorganisatievoorzieningen en afboekingen van grondposities. De nieuw aangenomen werken vertonen echter een stabiel beeld. De aanpassing van de organisatie aan het lagere omzetvolume vindt goede voortgang. Het kostenniveau is hiermee verlaagd.

Marktontwikkelingen

Strukton Bouw heeft zijn orderportefeuille nagenoeg op niveau kunnen houden, al waren de gevolgen van de recessie wel voelbaar. Als gevolg van de kredietcrisis en de recessie zijn projecten in verschillende stadia van ontwikkeling stopgezet of vertraagd, soms tegen alle verwachtingen in. Dat leverde wel kosten maar geen inkomsten uit productie op. De verwachtingen voor de woningbouwsector zijn nog steeds matig. Strukton Bouw ondervindt daar minder last van omdat het vooral actief is voor de overheid en semioverheid. De door Strukton Bouw zelf ontwikkelde projecten bevatten doorgaans een deel woningbouw. Daaruit verwacht Strukton Bouw in 2010 een omzetbijdrage. Desondanks blijft het een uitdaging om in deze tijd winstgevend werken te verwerven. Het prijsniveau is gedaald en klanten eisen scherpere aanbiedingen. Strukton Bouw anticipeert hierop door in deze markt onderscheidend aan te bieden, maar houdt vast aan een prijs die een winstgevend project mogelijk maakt.

Daarnaast is in het verslagjaar verder gewerkt aan het verbeteren van het risicomanagement.

Goed gevulde orderportefeuille

Het woningbouwproject La Linea in Leiden is in 2009 begonnen met de verkoop, en voor het eerste deelproject is de bouw reeds gestart.

Een positieve ontwikkeling is ook het project Nieuwe Voorstad in Nijmegen dat in december van start ging. Eerst voor projectontwikkeling en nu voor productie is dit een belangrijk project. Het woningbouwproject Peizerhoven in Groningen is afgerond en in december is Strukton Projectontwikkeling gestart met de verkoop van appartementen van 't Boegbeeld in Leek.

In het verslagjaar waren onder andere de pps-projecten Huisvesting Informatie Beheer Groep en Belastingdienst in Groningen (DUO2) en de Kromhoutkazerne in Utrecht in uitvoering. Het pps-project ministerie van Financiën is de exploitatiefase ingegaan. Strukton Bouw is in deze fase betrokken bij het onderhoud.

Dat de markt ondanks de recessie nog kansen biedt, blijkt uit verschillende nieuwe werken die Strukton Bouw in 2009 heeft verworven en/of is gestart. In Amsterdam bouwt Strukton Bouw het voormalige conservatorium Sweelinck Academie om tot een vijfsterrenhotel. Andere nieuwe werken zijn het gemeentehuis in Coevorden en een kantoorpand in Ekkersrijt in Eindhoven.

De manier waarop Struktonbedrijven steeds meer samenwerken werpt duidelijk vruchten af. Strukton Bouw deed al een behoorlijk volume samen met Civiel en nu groeit ook de samenwerking met Worksphere en Rail, met name door werken op stations. Samen met Strukton Civiel verwierf Strukton Bouw het project duurzame perrons op Utrecht Centraal van opdrachtgever ProRail. In Zaanstad werken we samen met Strukton Civiel aan de nieuwbouw van het nieuwe stadskantoor en busstation.

STRUKTON WORKSPHERE slaagde erin in een moeilijke markt een aanzienlijke stijging van het volume te realiseren. De bezettingsgraad steeg. Het resultaat daalde echter licht als gevolg van een aantal noodzakelijke verliesvoorzieningen op bouwkundige projecten.

Markt

De economische recessie was duidelijk voelbaar in de markt waarin Worksphere opereert. De volumes liepen terug, mede door krimpende budgetten bij klanten. Worksphere heeft hier slagvaardig op gereageerd door kritischer te kijken waar kansen liggen en het productaanbod beter af te stemmen op de actuele situatie bij klanten door hun alternatieve oplossingen te bieden die hun budget minder belasten maar de kwaliteit van de processen ook waarborgen.

Hierdoor bleef het onderhoudsvolume, dat grotendeels bij vaste klanten gerealiseerd wordt, goed op niveau. Het volume op projecten steeg, veelal in samenwerkingen met Strukton Civiel en Strukton Bouw. Strukton Worksphere heeft het resultaat op peil kunnen houden doordat de prijsdalingen grotendeels gecompenseerd konden worden door kostenbesparingen over de hele linie binnen de organisatie en verbetering van de productiviteit.

Worksphere is in 2009 onverminderd doorggegaan met investeren in de ontwikkeling van zijn mensen en producten. De kwaliteit van de mensen is een basisvoorwaarde voor het behoud van werk. Naast opleiding en training investeert Worksphere veel in het vasthouden van mensen. Nieuwe mensen krijgen een training die ze wegwijs maakt in hun specifieke werkomgeving. En ze worden volgens een leermeester-gezelprincipe begeleid door vakmensen. Dat begint vruchten af te werpen: Worksphere slaagt er beter in mensen vast te houden.

Milestones

Om de knowhow en ervaring met exploitatie breder toe te kunnen passen heeft Worksphere januari 2009 een aparte businessunit Exploitatie gevormd. Deze businessunit speelt in op de trend naar volledige uitbesteding van techniek en facilitymanagement. Daarbij ligt de focus op klanten die willen dat de uitvoerende partij tevens de regie voert. In 2009 droeg deze nieuwe businessunit al direct bij aan de groei door de verwerving van een groot contract voor integraal facilitymanagement op alle plants van Stork.

Ook andere nieuw verworven contracten bevestigen de trend naar volledige uitbesteding. Zo sloot Worksphere met de Rijksgebouwendienst een tweejarige overeenkomst gebaseerd op het inrichten van een demand-organisatie. Met het LMC te Rotterdam sloot Worksphere een contract om tijdens het ontwerp en de realisatie van de nieuwbouw van een aantal schoolgebouwen een optimale exploitatie te realiseren gebaseerd op life cycle cost.

Begin 2009 nam Worksphere 110 medewerkers over van Dalkia, actief op het gebied van industriediensten en utiliteit. Deze medewerkers zijn in de loop van het verslagjaar in de verschillende vestigingen van Worksphere opgenomen.

In het verslagjaar heeft Worksphere een aparte afdeling opgericht die zich volledig richt op productontwikkeling en -management. Vooral door die gerichte aandacht kon Worksphere met succes drie nieuwe producten in de markt zetten. Zo heeft Workspere een team van mensen met de juiste kennis gevormd dat zowel de subsidieaanvraag als de realisatie voor de aanpak van het CO₂-probleem verzorgt waarmee veel scholen kampen. Het tweede product heeft als doel om de zorgsector meer waarde toe te voegen aan het onderhoud van brandmeldinstallaties. Het derde concept tenslotte speelt in op het naderende verbod op het koelmiddel R22. De oudere aircosystemen die dit middel gebruiken zijn niet energiezuinig en door het verbod zal R22 schaars en duur worden. Dit concept maakt klanten bewust van het probleem en laat zien dat uitfasering zowel kosten als het milieu spaart.

Voor **STRUKTON INTEGRALE PROJECTEN** was 2009 vooral een jaar van kosten die voor de baten uitgaan. Strukton Integrale Projecten heeft in 2009 geen nieuwe projecten kunnen aannemen omdat in de hele Nederlandse markt geen pps- projecten tot closing zijn gebracht. Het management van zowel de drie projecten in productie als de drie projecten in exploitatie is in 2009 naar tevredenheid verlopen.

Markt

Omdat de plannings van lopende aanbestedingen kunnen doorlopen tot wel vijftien maanden, heeft Strukton Integrale Projecten in 2009 geen nieuwe projecten gewonnen. Het resultaat is daardoor voornamelijk beïnvloed door de hoge aanbestedingskosten die worden toegerekend aan het jaar waarin ze gemaakt worden, terwijl projecten pas in een volgend jaar (of nog later) in uitvoering gaan. Deze situatie onderstreept onze eerdere pleidooien om tot een regelmatige deal flow te komen om zo de pps-markt in Nederland tot volwassenheid te brengen.

Door de lopende aanbestedingen en aankondigingen voor nieuwe aanbestedingen op het gebied van infrastructuur en utiliteit zal hierin voor 2010 verbetering optreden. De prioriteit ligt verder bij het waarmaken van onze ambities ten aanzien van projecten in uitvoering, zoals het ministerie van Financiën, de Kromhoutkazerne en de IB-Groep en Belastingdienst in Groningen.

Inmiddels zitten er tien nieuwe projecten in de pijplijn.

De crisis vormde geen belemmering voor de marktontwikkeling, hoewel de financiering van pps-projecten een grote uitdaging was. Begin van het jaar werd Strukton Integrale Projecten geconfronteerd met mogelijk grote financiële risico's. In overleg met opdrachtgevers is toen de aanbestedingsprocedure aangepast. Tegen het einde van het jaar was een kentering merkbaar. Banken zijn weer meer geïnteresseerd in deze 'asset class': goede projecten die een stabiele kasstroom opleveren.

Strukton Integrale Projecten is al tien jaar actief in pps-concessies (publiek-private samenwerking). Met zes projecten en deelname aan drie lopende aanbestedingen zijn we in Nederland koploper in concessiegerelateerde projecten. In 2009 heeft Strukton Integrale Projecten twee nieuwe businessunits opgericht: pps-assets (management van de projecten in portefeuille) en pps-projecten (management van de aanbestedingen). Hiermee is Strukton Integrale Projecten nog beter toegerust om een excellente dienstverlening te leveren en passende oplossingen te ontwikkelen.

Rijk stimuleert pps

Publieke opdrachtgevers zien steeds meer de toegevoegde waarde van pps en hebben stappen gezet die de markt stimuleren. Zo verhoogde de Rijksgebouwendienst de ontwerpvergoedingen en spant de dienst zich in om de transactiekosten voor DBFMO te beperken.

De samenwerkende ministeries verwerkten hun ervaringen uit projecten in een rijksbreed DBFM(O)-aanbestedings- en contractmodel. Het bestaat uit een algemeen deel en twee modules: één voor weginfrastructuur (DBFM) en één voor gebouwen (DBFMO). Deze standaardisering bevordert de uniformiteit van DBFM(O)-contracten en vermindert de transactiekosten voor alle partijen. Het contractmodel draagt bij aan een herkenbaar, efficiënt en transparant aanbestedingsproces.

CORPORATE GOVERNANCE Goed ondernemerschap, integer handelen, respect, toezicht, transparante verslaggeving en het afleggen van verantwoording vormen de belangrijkste leidraad voor het corporate-governancebeleid van Strukton.

Corporate governance wordt voor ons bepaald door de wetgeving, rechtspraak en 'codes of best practice' van de landen waarin de onderneming haar activiteiten ontplooit. Hoewel Strukton geen beursgenoteerde onderneming is, volgt Strukton vrijwillig de Nederlandse Corporate Governance Code, ook al is een aantal bepalingen niet direct van toepassing op de onderneming. Strukton Groep N.V. is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. De vennootschap wordt bestuurd door de Groepsdirectie. Toezicht vindt plaats door de Raad van Commissarissen. NS Groep N.V. houdt 100% van de aandelen in Strukton Groep N.V.

Beheersaspecten

ORGANISATIE VAN DE ONDERNEMING

Directie

Er is een eindverantwoordelijke directie voor de gehele onderneming: de Groepsdirectie. De Groepsdirectie is verantwoordelijk voor het bestuur van de onderneming. Zij ontwikkelt en stelt de visie vast, evenals de daaruit voortvloeiende missie, strategie en doelstellingen. De directies van de bedrijfsonderdelen zijn verantwoordelijk voor de formulering en uitvoering van de strategie van hun werkmaatschappij. De verantwoordelijkheid voor het bestuur en voor de dagelijkse beslissingen bij de bedrijfsonderdelen ligt eveneens bij de statutaire directie van de bedrijfsonderdelen.

De directievoorzitters van de diverse bedrijfsonderdelen vormen tezamen met de Groepsdirectie de Groepsraad. Deze raad heeft een beleidsvoorbereidende taak en adviseert de Groepsdirectie.

De Groepsdirectie is verantwoordelijk voor een transparant bestuur van de onderneming. Hiertoe is een directiereglement opgesteld dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. Bij de vervulling van haar taken richt de Groepsdirectie zich naar de belangen van de vennootschap. De Groepsdirectie verschafft tijdig die informatie en middelen aan de Raad van Commissarissen die nodig zijn voor een goede taakuitoefening.

Eén keer per jaar doet de Groepsdirectie verslag in de aandeelhoudersvergadering over de resultaten van het afgelopen verslagjaar.

Benoeming en remuneratie Groepsdirectie

Bij Strukton benoemt de aandeelhouder de bestuurders. De heer Ten Wolde is in november 2008 als interim-voorzitter aangesteld. De heer Steenvoorden is, in afwijking van de Corporate Governance Code, voor onbepaalde tijd benoemd. Deze overeenkomst is gesloten voordat de Code van kracht werd; het bestaande contract wordt gerespecteerd. De aandeelhouder stelt de beloning van de bestuurders vast op basis van een advies van de Raad van Commissarissen.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen is belast met het toezicht op de Groepsdirectie, het gevoerde beleid en de algemene zaken in de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen, alsmede het met raad ter zijde staan van de Groepsdirectie. De Raad van Commissarissen heeft zijn functioneren vastgelegd in het reglement van de Raad van Commissarissen.

Eén keer per jaar doet de Raad van Commissarissen verslag aan de aandeelhouders over het gehouden toezicht van het afgelopen jaar.

Benoeming, deskundigheid en samenstelling van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen wordt benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders die tevens het aantal leden vaststelt. Bij de vaststelling van het gewenste aantal commissarissen wordt het volgende in acht genomen:

- de omvang van de onderneming;
- de samenstelling van de portefeuille aan activiteiten van de onderneming.

De Raad van Commissarissen bestaat uit drie leden. Er zijn momenteel geen speciale commissies benoemd.

Strukton voldoet aan de bepaling van de Corporate Governance Code dat alle commissarissen, met uitzondering van maximaal één persoon, onafhankelijk zijn. Uit hoofde van zijn functie als lid van de directie van NS Groep N.V. (aandeelhouder), kan de heer M. Niggebrugge niet als onafhankelijke commissaris worden beschouwd zoals bedoeld in de Corporate Governance Code.

De Raad van Commissarissen evalueert periodiek het opgestelde profiel. Volgens het reglement en het profiel van de Raad van Commissarissen kan een commissaris voor maximaal drie termijnen van vier jaar worden benoemd.

Bij eventuele herbenoeming wordt het functioneren van het betrokken raadslid expliciet aan de orde gesteld. De statuten en het reglement van de Raad van Commissarissen bepalen tevens dat leden periodiek aftreden volgens een door de Raad van Commissarissen op te stellen rooster.

Belangenverstrengeling/transacties tussen verbonden partijen

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het oplossen van eventuele tegenstrijdige belangen tussen leden van de Groepsdirectie, leden van de Raad van Commissarissen en de externe accountant aan de ene kant en de vennootschap aan de andere kant.

Alle besluiten tot het aangaan van transacties waarbij sprake is van mogelijke belangenverstrengeling met een lid van de Groepsdirectie of van de Raad van Commissarissen die voor de onderneming en/of het desbetreffende lid van de Groepsdirectie van materiële betekenis is, vergen de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

Leden van de Groepsdirectie en van de Raad van Commissarissen dienen onverwijld aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen (en aan de andere leden van de directie, als het een lid van de directie betreft) melding te maken van elke belangenverstrengeling of potentiële belangenverstrengeling van betekenis voor de onderneming en/of henzelf en dienen daarbij alle relevante informatie te verschaffen. Transacties met de aandeelhouder zijn beperkt en vinden plaats op marktconforme condities.

Accountant

De externe accountant wordt benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Commissarissen is direct verantwoordelijk voor het toezicht op het werk van de externe accountant.

Enmaal per vier jaar maakt de Raad van Commissarissen tezamen met de Groepsdirectie een beoordeling van het functioneren van de externe accountant. De conclusies hiervan worden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders meegedeeld. De externe accountant woont de vergaderingen van de Raad van Commissarissen bij waarin het verslag van de externe accountant over de controle van de jaarrekening wordt besproken en waarin de vaststelling van de jaarrekening wordt behandeld. Tevens woont hij de vergadering van de Raad van Commissarissen over de halfjaarcijfers bij. De Groepsdirectie en de Raad van Commissarissen hebben al een aantal jaren geleden maatregelen genomen ter waarborging van de objectiviteit en onafhankelijkheid van de accountant door een beperking aan te brengen in de overige aan de controlerend accountant uit te besteden werkzaamheden.

Betrekkingen met externe belanghebbenden

Gezien het belang en de positie van de onderneming publiceert Strukton regelmatig zijn resultaten en belangrijke gebeurtenissen via persberichten en publicaties op zijn website.

Reglementen

Strukton kent verschillende reglementen die de kaders aangeven voor het functioneren van de verschillende organen, dan wel inhoud geven aan binnen Strukton geldende regels. Informatie over de verschillende bestuursorganen, reglementen en de gedragscode die geldt voor de medewerkers van Strukton, is te vinden op de website www.strukton.com onder 'Corporate governance'. De regelingen worden van tijd tot tijd getoetst en zo nodig aangepast.

Het betreft:

- Statuten
- Gedragscode
- Procedure voor het omgaan met een vermoeden van ongewenst gedrag (klokkenluidersregeling)
- Personalia Groepsdirectie

Voorts zijn geplaatst op de website:

- Profielschets Raad van Commissarissen
- Rooster van aftreden Raad van Commissarissen
- Personalia van de Raad van Commissarissen
- Reglement voor de Raad van Commissarissen

Strukton heeft net als andere ondernemingen te maken met diverse commerciële, operationele en financiële risico's die inherent zijn aan zijn activiteiten. De onderneming probeert deze risico's te beperken door een gerichte marktaanpak, een platte organisatiestructuur en een sterke focus op samenwerking met klanten en leveranciers en tussen de Struktonbedrijven onderling.

Risicobeheersing

RISICO-INVENTARISATIE

Risico-inventarisatie

Risico's binnen de onderneming, in relatie met de gevoerde strategie, worden op een gestructureerde wijze geïdentificeerd en gevolgd. Bij het identificeren en wegnemen van doublures, inconsistenties en lacunes bij de al bestaande activiteiten op het gebied van risicomangement en interne beheersing, wordt gebruikgemaakt van het COSO-raamwerk (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). In het verslagjaar zijn wederom de verschillende risico's in kaart gebracht en zijn de belangrijkste risico's gewogen. De belangrijkste thema's met betrekking tot ondernemingsrisico's, in relatie tot de geformuleerde strategische doelstellingen, zijn voor ons:

Veiligheid

Dit betreft het risico dat operationele activiteiten leiden tot ongelukken, letselschade, reputatieverlies dan wel dat operationele activiteiten worden uitgevoerd in strijd met arbovoorschriften. De veiligheidsvoorzieningen van Strukton voldoen technisch gezien volledig aan de hoogste eisen. Alle bedrijfsonderdelen zijn ISO-gecertificeerd. Daarnaast beschikken de grote bedrijfsonderdelen over een VCA-certificaat.

De KAM-systemen (Kwaliteit, Arbeid en Milieu) zijn toegankelijk gemaakt voor alle werknemers. Externe geaccrediteerde en certificerende instanties zorgen voor regelmatige toetsing van deze systemen.

Preventie heeft de hoogste prioriteit en het veiligheidsbeleid richt zich ook op menselijk gedrag als risicofactor (awareness). Zorgvuldige voorbereiding van werkzaamheden, analyse van bijna-ongevallen en toolbox meetings moeten dit risico minimaliseren.

Inkoopbeleid opdrachtgevers

Strukton heeft diverse grote opdrachtgevers. De omzet van Strukton is voor ca 20% afkomstig uit de Nederlandse railmarkt. Deze kenmerkt zich als een 'monopsonie'. De laatste jaren is het marktvolume dat door de belangrijkste opdrachtgever op deze markt (ProRail) is gegeneerd afgenomen. ProRail heeft zijn inkoopbeleid impliciet aangepast, waarbij in de praktijk appreciatie voor kwaliteit en betrouwbaarheid aanzienlijk minder weegt dan de prijs en waarbij bovendien nieuwe markttoetreders worden gesteund in hun pogingen om ook actief te worden op deze technisch en logistiek complexe markt. Strukton heeft als marktleider te kampen met de consequenties van dit beleid. Teneinde concurrerend te blijven zal Strukton - naast aanpassing van de organisatieomvang - tevens zijn kwaliteitspropositie en -uitvoering in Nederland neerwaarts moeten bijstellen in overeenstemming met de door opdrachtgever geformuleerde vraagstelling.

Projectmanagement, uitvoerings- en ontwerprisico's

Strukton voert veelal op projectmatige basis werk uit voor derden. De complexiteit en omvang van de werken, en daarmee ook de orderomvang, kunnen aanzienlijk variëren. In lijn met de strategie van de onderneming dingen bedrijfsonderdelen regelmatig mee naar complexe projecten, waarbij naast uitvoeringsrisico's ook ontwerprisico's worden geaccepteerd. Al naar gelang de contractvorm kunnen door verkeerde inschattingen verliezen en negatieve kasstromen optreden. Daarom hecht Strukton grote waarde aan het structureel toepassen van procedures, zowel tijdens de verwervingsfase als tijdens de uitvoeringsfase. Bij ontwerprisico's wordt grote waarde toegekend aan derden-reviews. Ten slotte is een verzekering afgesloten voor ontwerpfouten.

Vaste prijzen

Strukton accepteert veelal in een omgeving waarbij opdrachtgevers risico's wensen over te hevelen in ruil voor een vaste prijs. Strukton accepteert alleen die risico's die de onderneming zelf kan managen. Deze risico's kunnen al naar gelang de contractvorm als gevolg van verkeerde inschattingen verliezen en negatieve kasstromen genereren. Als onderdeel van zijn projectbewakingsmethodiek beschikt Strukton al jaren over een geavanceerd systeem om risico's te identificeren en te kwantificeren. Dit geldt voor zowel de verwervings- als uitvoeringsfase. Met dit model kan de Groepsdirectie regelmatig het risicoprofiel van de onderneming bepalen. In deze periode van potentieel volatiele grondstofprijzen is Strukton terughoudend met het nemen van inflatierisico's. Bij langlopende projecten is een adequate indexatieregeling een belangrijk aandachtspunt.

Arbeidsmarkt en competenties medewerkers

Om succesvol te kunnen opereren moet Strukton kunnen beschikken over voldoende medewerkers met de juiste competenties en passie. De aanhoudende krapte op onderdelen van de arbeidsmarkt is een risico bij het werven en vasthouden van de juiste mensen en van voldoende mensen. Daarom investeert Strukton in zijn positie als preferente werkgever, met name door aantrekkelijke werkomgevingen te scheppen waarin mensen de mogelijkheid wordt geboden hun talenten optimaal te ontplooien.

Kredietcrisis en recessie

De gevolgen van de recessie zullen ook in 2010 duidelijk merkbaar zijn voor de bouwsector. Bedrijven zullen minder investeren en overtollige kredieten afbouwen. Strukton zal naar verwachting – vooral in de markt van private opdrachtgevers – worden geconfronteerd met grote terughoudendheid en annuleringen van opdrachten. De huidige orderportefeuille bestaat echter overwegend uit opdrachten verkregen uit publieke sectoren. Wij houden de ontwikkeling van de orderportefeuille en het niveau van de bedrijvigheid in relatie tot de omvang van de organisatie scherp in de gaten, zodat tijdig passende maatregelen genomen kunnen worden. Bij betalingsrisico's – waar regelmatig aanvullende zekerheden worden gevraagd – en de transfer van risico's in de keten naar onderaannemers en leveranciers, is extra waakzaamheid geboden ten aanzien van solvabiliteit. Om de kwetsbaarheid voor conjunctuurschommelingen te beperken streeft Strukton naar een situatie waarin langlopende en repeterende opdrachten een substantieel deel van de omzet uitmaken.

Wensen van de klant

Strukton is voor een groot deel van zijn omzet afhankelijk van door (semi)publieke overheden aanbestede opdrachten. Vertragingen in politieke besluitvorming en aanpassingen in investeringsbudgetten van overheden zijn van invloed op de opdrachtverlening. Om een breed maatschappelijk draagvlak te creëren, besteedt Strukton tijdens de voorbereidingen veel aandacht aan informatievoorziening en voorlichting.

Bezettingsgraad

Strukton is een kapitaalintensieve onderneming die, vooral op het gebied van railinfra, een groot en gespecialiseerd materieelpark beheert. Dit materieel is veelal eigendom van Strukton. De kosten hiervan worden afgeschreven over de economische levensduur van het materieel. Wanneer Strukton onvoldoende in staat is het materieel in te zetten tegen dekkende tarieven heeft dit weliswaar niet direct een kasuitstroom tot gevolg, maar wordt het resultaat van Strukton wel nadelig beïnvloed.

Daarnaast heeft een groot deel van de medewerkers een vast dienstverband. Als deze mensen niet tegen dekkende tarieven worden ingezet op lopende projecten, bijvoorbeeld omdat er onvoldoende werk is, heeft dit een negatief effect op de winstgevendheid en de kasstroom van de onderneming.

Strukton Rail vangt dit op door expansie in de Europese markt en door materieel en medewerkers internationaal in te zetten. Zijn strategie van internationalisering is gericht op aansluiting bij lokale partners.

Grote investeringen worden in enkele gevallen gedeeld met partners. Bovendien wordt binnen heel Strukton het risico van onderbezetting beperkt door het continue streven naar een vergroting van het aandeel van niet-projectgebonden activiteiten. De lifecyclegerichte benadering die binnen alle Struktonbedrijven terugkomt, past daarin.

Interne beheerssystemen

De directie is verantwoordelijk voor het interne risicobeheersings- en controlesysteem van de onderneming en voor de beoordeling van de effectiviteit van dit systeem. Strukton heeft een intern beheerssysteem dat is gericht op beheersing van risico's die met de bedrijfsactiviteiten en de realisatie van bedrijfsdoelstellingen samenhangen, op bewaking van de effectiviteit en efficiency van bedrijfsprocessen en op consistentie van de administratieve processen.

Het kader voor risicobeheersing is in de hele groep geïmplementeerd. De verantwoordelijkheid voor het beheerssysteem ligt primair bij de bedrijfsonderdelen zelf. Risicobeoordelingen zijn een integraal onderdeel van de jaarlijkse planning- en controlecyclus van de onderneming, die jaarlijks met de Raad van Commissarissen wordt besproken.

Het risicobeheersings- en controlesysteem van de financiële verslaglegging is gebaseerd op de Strukton Gedragscode: duidelijke boekhoudkundige regels zijn vastgelegd in het Strukton Reporting Manual en een standaard-rapportagestructuur.

Jaarlijks verricht de externe accountant controlewerkzaamheden gericht op het verstrekken van een verklaring bij de jaarrekening. De externe accountant wordt benoemd door de aandeelhouders en rapporteert aan de Raad van Commissarissen. Jaarlijks worden in overleg met de Groepsdirectie de activiteiten vastgesteld waarmee de voor de accountantsverklaring vereiste werkzaamheden worden uitgebreid voor specifieke risico's, bedrijfsprocessen of locaties waarvoor de Raad van Commissarissen of de Groepsdirectie een grotere diepgang gewenst acht. Aanbevelingen uit externe controlewerkzaamheden op elk niveau worden gerapporteerd aan en opgevolgd door de Groepsdirectie. De Groepsdirectie rapporteert hierover aan de Raad van Commissarissen.

Risicobeheersingskader

Relevante onderdelen van het risicobeheersingskader zijn onder andere de geldende gedragsregels, het directiereglement, de volmachtregeling, de planning- en controlecyclus en de rapportages hierover.

Gedragsregels

De regels van goed gedrag staan op de Struktonwebsite. De gedragsregels omvatten tevens de zogenoemde klokkenluidersregeling. De klokkenluidersregeling stelt medewerkers in de gelegenheid (vermeende) onregelmatigheden binnen de onderneming te melden bij de vertrouwenspersoon, de directie of de Raad van Commissarissen.

Directiereglement en vertegenwoordigingsbevoegdheid

Voor zowel de Groepsdirectie als de directies van de bedrijfsonderdelen geldt een directiereglement. Hierin wordt de nodige aandacht besteed aan taken, verantwoordelijkheden en te verkrijgen goedkeuringen en is ook de vertegenwoordigingsbevoegdheid vastgelegd. Vertegenwoordigingsbevoegdheid, onder meer voor de ondertekening van documenten, berust bij ieder van de leden van de directie afzonderlijk, alsmede bij andere daartoe door de directie benoemde functionarissen, met inachtneming van beperkingen zoals gedeponeed bij de Kamer van Koophandel.

Rapportagestructuur

De rapportagestructuur binnen Strukton is in lijn met de aansturing van de afzonderlijke bedrijfsonderdelen.

De verantwoordelijkheid voor de invoering en voor het waarborgen van de effectiviteit van controles ligt bij de Groepsdirectie. Het succes van deze controles wordt gemeten door zelfbeoordeling door de directies van de bedrijfsonderdelen en door het regelmatig vaststellen van de toereikendheid van het interne beheerssysteem.

Conclusie

Op basis van voornoemde systemen, de aangebrachte kaders en de daarbij behorende rapportagestructuur is het risicobeheersings- en controlesysteem naar onze mening adequaat opgezet en heeft dit in het boekjaar naar behoren gefunctioneerd. De directie is dan ook van mening dat de financiële verantwoording geen materiële onjuistheden bevat. Er zijn op dit moment geen indicaties dat het risicobeheersings- en controlesysteem in 2010 niet naar behoren zal functioneren.

Utrecht, 2 maart 2010

Groepsdirectie

Durk ten Wolde, voorzitter a.i.

Raymond Steenvoorden

Graag leggen wij u de door de Groepsdirectie van Strukton Groep opgestelde jaarrekening 2009 voor. De jaarrekening is gecontroleerd door de externe accountant KPMG Accountants N.V. De goedkeurende verklaring is opgenomen op pagina 78.

De jaarrekening is in aanwezigheid van de accountants besproken met de Groepsdirectie.

Op grond van de daarbij gevoerde discussie constateren wij dat de jaarrekening een goede basis vormt voor de verantwoording die onze Raad aflegt over het gehouden toezicht. Wij adviseren de aandeelhouders de jaarrekening 2009 vast te stellen en vragen u in te stemmen met het voorstel om – gezien het behaalde resultaat en de eigen vermogenspositie - het dividend over 2009 te passeren en het behaalde nettoresultaat van EUR 0,8 miljoen toe te voegen aan de algemene reserves. Wij verzoeken u de Groepsdirectie décharge te verlenen voor het gevoerde beheer over het afgelopen jaar en de Raad van Commissarissen voor het gevoerde toezicht daarop.

Bericht van de raad van commissarissen

Samenstelling bestuur en Raad van Commissarissen

In de samenstelling van de Raad van Commissarissen van Strukton Groep N.V. is in 2009 geen wijziging opgetreden. Het profiel en de werkgebieden van Strukton zijn duidelijk weerspiegeld in de samenstelling van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen bestaat uit drie leden, onder wie twee onafhankelijke commissarissen in de zin van de Corporate Governance Code.

Op pagina 25 van dit jaarverslag is een overzicht opgenomen met de vereiste gegevens van elk van de leden van de Raad van Commissarissen. Een vast jaarlijks terugkerend agendapunt is de evaluatie van de profielschets en het RvC-reglement. Deze zijn geactualiseerd en worden tevens gepubliceerd op de website van Strukton.

Gelet op de huidige omvang van de Raad van Commissarissen heeft de Raad besloten de taken collectief uit te oefenen en geen verdere commissies te benoemen.

In de samenstelling van het bestuur van Strukton Groep N.V. is in 2009 geen wijziging opgetreden.

Resultaat en strategie

Het resultaat over 2009 stemt niet tot tevredenheid. Het feit dat een aantal aanvullende voorzieningen getroffen moesten worden in verband met reeds afgesloten bouwkundige projecten was teleurstellend. De positie van Strukton in de markt voor rail- en civiele infrastructuur is echter onveranderd sterk.

De Raad van Commissarissen heeft zich ook verdiept in de onderliggende resultaatsontwikkelingen, die een goed perspectief bieden voor herstel van de winstgevendheid naar hogere niveaus. Hoewel ook het resultaat van 2010 nog zal worden beïnvloed door kosten van door te voeren reorganisaties, zullen de genomen maatregelen ook naar onze verwachting leiden tot een herstel van de winstgevendheid op langere termijn.

Geconstateerd werd onder andere dat de buitenlandse railactiviteiten een sterke verbetering van het resultaat te zien gaven en dat de doorgevoerde 'Back on Track'-maatregelen bij Bouw een voorzichtige verbetering te zien geven van de resultaten op lopende werken. In deze moeilijke markt was ook Worksphere door het nemen van tijdige maatregelen in staat een goed onderliggend resultaat in de service en onderhoudsmarkt te laten zien.

De Raad heeft vastgesteld dat de strategie consequent wordt doorgevoerd.

Met een orderportefeuille van EUR 1,9 miljard per eind 2009 tezamen met de aangekondigde maatregelen ter vermindering van het kostenniveau zien wij de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet.

Toezicht en advies

De Raad van Commissarissen en de Groepsdirectie zijn in het verslagjaar acht keer bijeen geweest. In deze vergaderingen was geen sprake van frequente absentie van een van de commissarissen.

In het kader van het door de Raad van Commissarissen te houden toezicht werden in de reguliere vergaderingen onder andere de algemene gang van zaken, de resultaatontwikkeling en de voorgestelde aanpassingen van de organisatie besproken, alsmede de daarmee samenhangende algemene kostenniveaus en corporate governance. In het kader van een goede governance is met de Groepsdirectie ook steeds de inschrijving op de grote en complexe werken doorgesproken. In het verslagjaar is bijzondere aandacht besteed aan de ontwikkelingen in de Nederlandse railmarkt.

De Raad heeft met de externe accountant overlegd over zijn bevindingen bij de uitgevoerde controles.

Enkele malen heeft informeel overleg plaatsgevonden tussen commissarissen onderling. Buiten aanwezigheid van de Groepsdirectie werd het functioneren van de Groepsdirectie, de Raad van Commissarissen en de individuele leden besproken. Daarbij kwam ook aan de orde of er bij leden van de Raad van Commissarissen behoefte is aan nadere training of opleiding.

Zoals gebruikelijk was er frequent contact tussen de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de (voorzitter van de) Groepsdirectie.

De Raad van Commissarissen is in het verslagjaar eenmaal vertegenwoordigd geweest bij een vergadering van de Centrale Ondernemingsraad. Voorts hebben directievoorzitters van een aantal werkmaatschappijen presentaties gegeven aan de Raad van Commissarissen, waarbij de strategie en de gang van zaken uitgebreid aan de orde zijn gekomen.

In het verslagjaar hebben zich geen belangentegenstellingen als bedoeld in de Nederlandse Corporate Governance Code voorgedaan. De omzet met (bedrijfsonderdelen van de) aandeelhouder bedroeg in het verslagjaar EUR 44 miljoen (2008: EUR 28 miljoen) waarbij de prijsvorming tot stand is gekomen op basis van geldende marktcondities.

Herbenoeming

Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 10 maart 2009 zijn de heren Niggebrugge en Den Besten herbenoemd voor een periode van vier jaar. De zittingstermijn van de heer De Ruyter loopt af op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2011.

In een jaar dat voor de hele sector erg moeilijk was, heeft Strukton consistent doorgebouwd aan de ingezette strategie, op basis van een sterke reputatie en een aantal duidelijke en onderscheidende kernwaarden. Het financiële resultaat is weliswaar teleurstellend, maar het totale beeld geeft ons alle vertrouwen dat de onderneming een solide basis heeft en de juiste koers vaart om toekomstige uitdagingen aan te kunnen. Wij spreken onze dank uit aan de directie en alle medewerkers die dat met hun gezamenlijke inspanningen hebben weten te bereiken.

Utrecht, 2 maart 2010

Drs. M. Niggebrugge, voorzitter

Drs. R. den Besten

Ir. C.A. de Ruyter

GROEPSDIRECTIE

Dr. ir. Durk ten Wolde (1944)
(interim-)voorzitter Groepsdirectie

Nationaliteit

Nederlandse

Indiensttreding

November 2008

Nevenfuncties

Associé Boer & Croon Executive Managers

Eerdere functies

ABB Lummus Global Europe,
Koninklijke Shell Groep,
Westinghouse Nuclear Energy,
TU Delft

Raymond T.A. Steenvoorden RA (1964)
Groepsdirectie

Nationaliteit

Nederlandse

Indiensttreding

2002

Nevenfuncties

Commissaris Energy Capital Partners,
Bestuurslid FINEM (vereniging voor financieel economisch management)
Bestuurslid NABU (Nederlandse Aannemers met belangen in het buitenland)

Eerdere functies

Ernst & Young Accountants,
Ballast Nedam N.V.,
Zelfstandig adviseur in het Verenigd Koninkrijk

Samenstelling Bestuur

09
25

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Drs. M. Niggebrugge (1950)
Voorzitter Raad van Commissarissen

Nationaliteit

Nederlandse

1e benoeming

2001

Functie

Directielid N.V. Nederlandse Spoorwegen

Commissariaten/nevenfuncties

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.,
Lid dagelijks en algemeen bestuur VNO-NCW,
Lid Raad van Toezicht Diakonessenhuis

Eerdere functies

Koninklijke Shell Groep

Drs. R. den Besten (1940)

Nationaliteit

Nederlandse

1e benoeming

2001

Commissariaten/nevenfuncties

NH Hoteles (voorzitter),
Voorzitter Raad van Toezicht Ned.
Scheepvaart Museum

Eerdere functies

Voorzitter Raad van Bestuur N.V.
Nederlandse Spoorwegen,
President-directeur N.V.
Luchthaven Schiphol,
Non-executive Director
Network Rail Ltd. (UK)

Ir. C.A. de Ruyter (1943)

Nationaliteit

Nederlandse

1e benoeming

1999

Commissariaten/nevenfuncties

Non-executive director Medanito Groep
(oil, gas, wood) (Argentinië),
Non-executive director
Het Grote Wiel Ltd. (Engeland),
President-commissaris Design on Stock B.V.

Eerdere functies

Commissaris Sunergy Invesco
Algemeen directeur NBM,
President van Kvaerner
Chemicals and Polymers
(Engineering and Constructors) UK Ltd,
Voorzitter Raad van Bestuur IHC Caland,
Managing Director Nacap UK

Jaarrekening

pagina	
27	Geconsolideerde balans
28	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
29	Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat
30	Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen
31	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
32	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
32	- Grondslagen voor financiële verslaggeving
41	- Belangrijkste schattingen en beoordelingen in de geconsolideerde jaarrekening
43	- Financieel risicobeheer
44	1. Materiële vaste activa
45	2. Immateriële activa
47	3. Vastgoedbeleggingen
48	4. Deelnemingen
48	5. Overige financiële vaste activa
49	6. Uitgestelde belastingvorderingen en verplichtingen
50	7. Voorraden
50	8. Handels- en overige vorderingen
50	9. Onderhanden werken
50	10. Liquide middelen
51	11. Eigen vermogen
52	12. Achtergestelde leningen
52	13. Langlopende schulden
53	14. Voorzieningen
55	15. Handels- en overige schulden
56	16. Bedrijfsopbrengsten
56	17. Kosten van grond- en hulpstoffen, materiaal en uitbesteed werk
56	18. Lonen, salarissen en sociale lasten
56	19. Overige bedrijfskosten
57	20. Financiële baten en lasten
58	21. Belastingen
58	22. Personeelsbestand
59	23. Financiële instrumenten
64	24. Kasstroomoverzicht
64	25. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en gestelde zekerheden
65	26. Transacties met verbonden partijen
65	27. Gebeurtenissen na balansdatum
66	28. Dienstverlening uit hoofde van concessies en PPS
66	29. Activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop
66	30. Acquisities
68	31. Joint ventures
69	32. Overzicht van de belangrijkste groepsmaatschappijen en deelnemingen
71	Enkelvoudige balans
72	Enkelvoudige winst-en-verliesrekening
73	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening
77	Overige gegevens
78	- Accountantsverklaring

Geconsolideerde balans

(x EUR 1.000)

	toelichting	31-12 09	31-12 08
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	(1)	131.838	134.446
Immateriële activa	(2)	90.609	96.063
Vastgoedbeleggingen	(3)	4.154	147
Deelnemingen	(4)	25.023	21.224
Overige financiële vaste activa	(5)	121.544	47.634
Uitgestelde belastingvorderingen	(6)	5.982	6.047
		379.150	305.561
Viottende activa			
Vorraden	(7)	24.594	32.345
Handels- en overige vorderingen	(8)	333.418	320.137
Onderhanden werken	(9)	86.095	94.079
Winstbelastingvorderingen		2.215	149
Liquide middelen	(10)	115.659	110.306
		561.981	557.016
Totaal activa		941.131	862.577
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Geplaatsd kapitaal		2.269	2.269
Overige reserves		165.072	155.336
Onverdeeld resultaat		780	14.265
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		168.121	171.870
Aandeel derden		-	-
Totaal eigen vermogen	(11)	168.121	171.870
Langlopende verplichtingen			
Achtergestelde leningen	(12)	8.357	7.299
Langlopende schulden	(13)	215.793	142.911
Voorzieningen	(14)	7.960	5.088
Uitgestelde belastingverplichtingen	(6)	8.393	10.490
		240.503	165.788
Kortlopende verplichtingen			
Handels- en overige schulden	(15)	376.794	350.123
Schulden aan kredietinstellingen		17.559	41.536
Onderhanden werken	(9)	132.503	128.428
Verschuldigde winstbelasting		705	4.420
Voorzieningen	(14)	4.946	412
		532.507	524.919
Totaal passiva		941.131	862.577

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

(x EUR 1.000)

	toelichting	09	08
Bedrijfsopbrengsten	(16)	1.368.486	1.249.234
Kosten van grond- en hulpstoffen, materiaal en uitbesteed werk	(17)	761.552	685.699
Lonen, salarissen en sociale lasten	(18)	371.694	340.868
Overige bedrijfskosten	(19)	197.944	166.759
Totaal bedrijfskosten		1.331.190	1.193.326
Resultaat deelnemingen	(4)	4.026	2.681
Operationeel resultaat (EBITDA)		41.322	58.589
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	(1)(2)	26.535	25.681
Bijzondere waardeverminderingen van immateriële en materiële vaste activa	(1)(2)	1.635	1.192
		28.170	26.873
Bedrijfsresultaat (EBIT)		13.152	31.716
Financiële baten	(20)	6.518	4.100
Financiële lasten	(20)	15.073	12.563
		(8.555)	(8.463)
Resultaat voor belastingen (EBT)		4.597	23.253
Belastingen	(21)	3.817	8.988
Resultaat na belastingen		780	14.265
<u>Toe te rekenen aan:</u>			
Aandeelhouders van de moedermaatschappij		780	14.265
Minderheidsbelangen		-	-
Resultaat na belastingen		780	14.265

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

(x EUR 1.000)

	toelichting	09	08
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen dat toekomt aan de vennootschap		780	14.265
Resultaat aandeel derden		-	-
Resultaat na belastingen		780	14.265
Mutaties in reële waarde van derivaten voor hedge accounting	(11)	(1.093)	(13.994)
Koersverschillen vreemde valuta	(11)	2.250	(3.726)
Koersverschillen aandeel derden		-	-
Overige mutaties		14	95
Rechtstreekse vermogensmutaties		1.471	(17.625)
Totaalresultaat over de verslagperiode		2.251	(3.360)
Toe te rekenen aan:			
Aan aandeelhouders van de moedermaatschappij		2.251	(3.360)
Minderheidsbelang		-	-

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(x EUR 1.000)

	Geplaatst en gestort kapitaal	Reserve omrekenings- verschillen	Wettelijke reserve deel- nemingen	Afdekkings- reserve	Actuariële reserves	Ingehouden winsten	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeel- houders moeder- maatschappij	Aandeel derden	Totaal eigen vermogen
2008										
Per 1 januari 2008	2.269	(410)	374	763	179	162.745	15.310	181.230	-	181.230
Winstbestemming 2007	-	-	-	-	-	15.310	(15.310)	-	-	-
Resultaat na belastingen	-	-	-	-	-	-	14.265	14.265	-	14.265
Directe vermogensmutaties	-	(3.726)	-	(13.994)	(163)	258	-	(17.625)	-	(17.625)
Totaal resultaat over de verslagperiode		(3.726)	-	(13.994)	(163)	258	14.265	(3.360)	-	(3.360)
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-	-	(6.000)	-	(6.000)	-	(6.000)
Per 31 december 2008	2.269	(4.136)	374	(13.231)	16	172.313	14.265	171.870	-	171.870
2009										
Per 1 januari 2009	2.269	(4.136)	374	(13.231)	16	172.313	14.265	171.870	-	171.870
Winstbestemming 2008	-	-	-	-	-	14.265	(14.265)	-	-	-
Resultaat na belastingen	-	-	-	-	-	-	780	780	-	780
Directe vermogensmutaties	-	2.550	204	(1.093)	(43)	(147)	-	1.471	-	1.471
Totaal resultaat over de verslagperiode	-	2.550	204	(1.093)	(43)	(147)	780	2.251	-	2.251
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-	-	(6.000)	-	(6.000)	-	(6.000)
Per 31 december 2009	2.269	(1.586)	578	(14.324)	(27)	180.431	780	168.121	-	168.121

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(x EUR 1.000)

	09	08
	toelichting	
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Winst voor belastingen	4.597	23.253
Winstbelastingen	3.817	8.988
	780	14.265
Afschrijvingen	28.170	26.873
Mutaties in voorzieningen	5.449	(7.037)
	33.619	19.836
Resultaat van deelnemingen na aftrek van dividend	(3.826)	(1.081)
Mutaties in werkkapitaal:		
- Onderhanden werken / overige voorraden	19.810	12.276
- Vorderingen	(15.345)	(62.353)
- Kortlopende verplichtingen, exclusief kredietinstellingen	22.876	39.133
Kasstroom uit operationele activiteiten	57.914	22.076
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in immateriële activa	(1.969)	(7.060)
Investerings in materiële vaste activa	(18.321)	(25.292)
Verwervingen / verkoop van groepsmaatschappijen	-	(3.454)
Verwervingen / verkoop van deelnemingen	-	-
Desinvesteringen / overige mutaties van materiële vaste activa	(3.823)	4.966
Overige mutaties van belangen in deelnemingen	27	-
Afname / toename overige financiële vaste activa	(73.910)	(25.673)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(97.996)	(56.513)
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Opgenomen achtergestelde leningen	1.058	7.299
Aflossingen achtergestelde leningen		
Opgenomen leningen op lange termijn	77.074	13.579
Aflossingen leningen op lange termijn	(6.564)	(2.341)
Uitgekeerd dividend	(6.000)	(6.000)
Overige mutaties	3.844	3.142
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	69.412	15.679
Recapitulatie kasstroom		
Uit operationele activiteiten	57.914	22.076
Uit investeringsactiviteiten	(97.996)	(56.513)
Uit financieringsactiviteiten	69.412	15.679
TOTALE KASSTROOM	29.330	(18.758)
Liquiditeiten primo	68.770	87.528
Liquiditeiten ultimo	98.100	68.770
Mutatie liquiditeiten	29.330	(18.758)

(24)

31

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Verslaggevende entiteit

Strukton Groep N.V. is een houdstermaatschappij, die direct of indirect deelnemingen bezit in een aantal ondernemingen die gezamenlijk bekend staan als Strukton. Strukton Groep N.V. is statutair gevestigd te Maarssen en feitelijk gevestigd in Utrecht.

De geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap over 2009 omvat de vennootschap en haar dochterondernemingen (tezamen te noemen de 'Groep') en de belangen van de Groep in geassocieerde deelnemingen en entiteiten waarover gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend. De kernactiviteiten van Strukton beslaan het gebied van Rail, Civiele infra, Bouw, Technisch beheer en installatiemanagement en Integrale projecten. Bij het Handelsregister te Utrecht is een overzicht gedeponneerd van de groepsmaatschappijen en andere deelnemingen van Strukton Groep N.V.; hierin is aangegeven welke maatschappijen in de consolidatie zijn betrokken. Voor een aantal groepsmaatschappijen zijn aansprakelijkheidsverklaringen gedeponneerd. nv Nederlandse Spoorwegen bezit alle aandelen van Strukton Groep N.V.

Overeenstemmingsverklaring

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS).

De geconsolideerde jaarrekening is op 2 maart 2010 opgemaakt door de directie.

Gehanteerde grondslagen bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, die fungeert als de functionele valuta van de vennootschap. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten tenzij anders vermeld.

De hierna uiteengezette grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent toegepast voor de gepresenteerde perioden in deze geconsolideerde jaarrekening.

De grondslagen voor financiële verslaggeving zijn door de tot de Groep behorende entiteiten consistent toegepast.

Grondslagen voor consolidatie

DOCHTERONDERNEMINGEN (INTEGRALE CONSOLIDATIE)

Dochterondernemingen zijn die entiteiten waarover de vennootschap zeggenschap heeft. Er is sprake van zeggenschap indien de Groep de mogelijkheid heeft om, direct of indirect, het financiële en operationele beleid van een entiteit te bepalen teneinde voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van de entiteit. De jaarrekeningen van dochterondernemingen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum waarop voor het eerst sprake is van zeggenschap, tot aan het moment waarop deze eindigt.

JOINT VENTURES (PROPORTIONELE CONSOLIDATIE)

Joint ventures zijn die entiteiten waarover de Groep gezamenlijk met derden zeggenschap heeft, en waarbij deze zeggenschap in een overeenkomst is vastgelegd. De geconsolideerde jaarrekening omvat het evenredige aandeel van de Groep in de activa, verplichtingen, opbrengsten en kosten van de entiteit waarbij de posten regel voor regel met posten van soortgelijke aard worden gecombineerd, vanaf de datum waarop voor het eerst gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend tot aan de datum waarop deze eindigt.

GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN (EQUITY METHODE)

Geassocieerde deelnemingen zijn die entiteiten waarin de Groep invloed van betekenis heeft op het financiële en operationele beleid, maar waarover zij geen zeggenschap heeft. De geconsolideerde jaarrekening omvat het aandeel van de Groep in het totaalresultaat van niet geconsolideerde investeringen volgens de 'equity' methode, na correctie van de grondslagen in overeenstemming met de grondslagen van de Groep, vanaf de datum waarop de Groep voor het eerst invloed van betekenis heeft, tot aan de datum waarop voor het laatst sprake is van invloed van betekenis.

DEELNEMINGEN ZONDER INVLOED VAN BETEKENIS

Deelnemingen zonder invloed van betekenis worden gewaardeerd tegen reële waarde. Indien de reële waarde niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald vindt waardering plaats tegen kostprijs.

ELIMINATIE VAN TRANSACTIES BIJ CONSOLIDATIE

Intragroepssaldi en eventuele niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de groep of baten en lasten uit dergelijke transacties worden bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd.

Niet gerealiseerde winsten en verliezen uit hoofde van transacties met investeringen verwerkt volgens de 'equity'-methode worden geëlimineerd naar rato van het belang dat de Groep in de investering heeft.

Vreemde valuta

TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

Transacties luidend in vreemde valuta worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers op transactiedatum.

In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen. Niet-monetaire activa en verplichtingen die in een vreemde valuta luiden en op basis van historische kosten worden gewaardeerd, worden omgerekend tegen de wisselkoers op transactiedatum.

JAARREKENING VAN BUITENLANDSE ACTIVITEITEN

De activa en verplichtingen van buitenlandse activiteiten worden in euro's omgerekend tegen de geldende koers per balansdatum. Valutaverschillen die uit deze omrekening voortvloeien worden direct in de reserve omrekeningsverschillen van het eigen vermogen opgenomen. Omrekeningsverschillen worden bij gehele of gedeeltelijke afstoting van buitenlandse dochterondernemingen, joint ventures en deelnemingen overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

De opbrengsten en kosten van buitenlandse activiteiten, worden in euro's omgerekend tegen de koers die de wisselkoers op de transactiedatum benadert.

Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van interest rate swaps en inflatieswaps om de rente- en inflatierisico's uit hoofde van concern- en projectfinancieringen af te dekken. De interest rate swaps worden gewaardeerd tegen reële waarde. Deze is gelijk aan de contantewaarde van de verwachte kasstromen.

Voor de afgesloten interest rate swaps en inflatieswaps wordt in principe hedge accounting toegepast en zijn de richtlijnen inzake kasstroomafdekking van toepassing. De marktwaardeverandering van de interest rate swaps, die dienen ter afdekking van rente- en inflatierisico's uit hoofde van toekomstige interestbetalingen, worden rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen, voor zover de hedge als effectief kan worden gekenmerkt. De in het eigen vermogen uitgestelde bedragen worden overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening op het moment dat de afgedekte toekomstige rentecoupons in het resultaat worden verantwoord. Voor het deel waarvan de hedge effectiviteit niet kan worden aangetoond, wordt de waardeverandering in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Wanneer de interest rate swap wordt verkocht of beëindigd of wanneer de hedge relatie niet meer effectief is, blijft de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies op dat moment in het eigen vermogen opgenomen tenzij niet langer verwacht wordt dat de oorspronkelijk afgedekte toekomstige kasstromen zullen plaatsvinden. Op dat moment worden de in het eigen vermogen uitgestelde resultaten onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Materiële vaste activa

OPNAME EN WAARDERING

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen.

De kostprijs van zelfvervaardigde activa omvatten materiaalkosten, directe arbeidskosten, een redelijk deel van de indirecte productiekosten en - voor zover relevant - de geschatte kosten van de ontmantelings- en verwijderingskosten van het actief en de herstellkosten van de locatie waar de activa zich bevinden.

Aangeschafte software die integraal is aan de functionaliteit van de daarmee samenhangende apparatuur wordt geactiveerd als onderdeel van de betreffende apparatuur.

Wanneer materiële vaste activa bestaan uit onderdelen met een ongelijke gebruiksduur, worden deze als afzonderlijke posten (belangrijke componenten) onder de materiële vaste activa opgenomen.

KOSTEN NA EERSTE OPNAME

De kostprijs van de vervanging van een deel van een materieel vast actief wordt in de boekwaarde van dat actief opgenomen indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief aan de Groep zullen toekomen en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald. De kosten van het dagelijkse onderhoud van materiële vaste activa worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt.

AFSCHRIJVINGEN

Afschrijvingen worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur van ieder onderdeel van een materieel vast actief. Over ieder bestanddeel van een materieel vast actief met een substantiële kostprijs in relatie tot de totale kostprijs van het actief wordt afzonderlijk afgeschreven met uitzondering van:

- Terreinen. Op terreinen wordt niet afgeschreven (met uitzondering van terreinverharding);
 - Activa in constructie. Activa in constructie worden gewaardeerd tegen gemaakte kosten.
- Afschrijvingsmethoden, gebruiksduur en restwaarde worden op de rapportagedatum opnieuw beoordeeld.

Immateriële activa

GOODWILL

Alle bedrijfscombinaties worden administratief verwerkt via toepassing van de overnamemethode. Goodwill betreft het bedrag dat voortvloeit uit de overname van dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures. Goodwill komt overeen met het verschil tussen de kostprijs van de overname en de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en passiva op het moment van aankoop. Jaarlijks wordt getoetst of sprake is van bijzondere waardeverminderingen.

Negatieve goodwill die bij een overname ontstaat, wordt direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

OVERIGE IMMATERIËLE ACTIVA

De overige door de Groep verworven immateriële activa, met een eindige gebruiksduur, worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve amortisatie en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

UITGAVEN NA EERSTE OPNAME

Uitgaven na eerste opname voor geactiveerde immateriële activa worden uitsluitend geactiveerd wanneer hierdoor de toekomstige economische voordelen toenemen die zijn besloten in het specifieke actief waarop zij betrekking hebben. Alle overige uitgaven, inclusief intern gegenereerde goodwill en handelsmerken, worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt.

AMORTISATIE

De amortisatie geschiedt lineair ten laste van de winst-en-verliesrekening op basis van de geschatte gebruiksduur van de immateriële activa, behoudens goodwill, vanaf de datum dat deze beschikbaar zijn voor gebruik.

Vastgoedbeleggingen

OPNAME EN WAARDERING

Een vastgoedbelegging is een actief dat wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardeinstijging, of beide te realiseren.

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen.

Wanneer een vastgoedbelegging voor eigen gebruik wordt aangewend, wordt het overgeboekt naar materiële vaste activa.

De reële waarde van de vastgoedbeleggingen wordt in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening vermeld. De reële waarde wordt gebaseerd op de marktwaarde, zijnde het geschatte bedrag waarvoor een onroerende zaak op de waarderingdatum kan worden verhandeld tussen een koper en een verkoper die ter zake goed zijn geïnformeerd en tot een transactie bereid en onafhankelijk zijn, waarbij de partijen voorzichtig en zonder dwang zijn opgetreden.

AFSCHRIJVING VASTGOEDBELEGGINGEN

Afschrijvingen worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur van ieder onderdeel. Afschrijvingspercentages komen overeen met die van de categorieën van materiële vaste activa.

Afschrijvingsmethoden, gebruiksduur en restwaarde worden op de rapportagedatum opnieuw beoordeeld.

PPS-vorderingen

PPS-vorderingen betreffen de van publieke organen (overheden) nog te ontvangen concessievergoedingen in verband met PPS-concessieprojecten. Het langlopende gedeelte van de PPS-vorderingen wordt verantwoord als financiële vaste activa. Het kortlopende gedeelte van de PPS-vorderingen wordt verantwoord onder de handels- en overige vorderingen. Bij de eerste verwerking in de geconsolideerde jaarrekening worden de PPS-vorderingen gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. Er wordt gebruik gemaakt van een rente die vrijwel gelijk is aan de rente (na afdekking) van de bijbehorende non-recourse PPS-lening.

Voorraden

De voorraden worden opgenomen tegen kostprijs, of netto-opbrengstwaarde indien deze lager is.

De netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering, verminderd met de geschatte kosten van voltooiing en de verkoopkosten.

De kostprijs van de voorraden is gebaseerd op de gemiddelde inkooprijzen respectievelijk kostprijzen en omvat de uitgaven gedaan bij verwerving van de voorraden en daarop betrekking hebbende inkoopkosten. De kostprijs van voorraden gereed product omvat een redelijk deel van de indirecte kosten op basis van de normale productiecapaciteit.

Onderhanden projecten in opdracht van derden

Onderhanden projecten in opdracht van derden betreft het bruto nog in rekening te brengen bedrag voor tot de verslagdatum uitgevoerde contractwerkzaamheden dat nog van klanten moet worden geïnd. Deze post wordt gewaardeerd tegen kostprijs plus tot dan toe opgenomen winst, verminderd met gefactureerde termijnen en opgenomen verliezen. De kostprijs omvat alle uitgaven die rechtstreeks verband houden met specifieke projecten en een toerekening van de gemaakte vaste en variabele indirecte kosten in verband met de contractactiviteiten van de Groep op basis van de normale productiecapaciteit.

Projecten worden in de balans gepresenteerd als vordering op dan wel schuld aan de opdrachtgever uit hoofde van het contract. Er is sprake van een vordering indien het bedrag van de gemaakte kosten (inclusief het verantwoorde resultaat) hoger is dan het bedrag van de gefactureerde termijnen. Indien het bedrag van de gemaakte kosten (inclusief het verantwoorde resultaat) lager is dan de gefactureerde termijnen, is sprake van een schuld.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden aanvankelijk opgenomen tegen reële waarde en daarna gewaardeerd op basis van geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en andere direct opvraagbare deposito's.

Vaste activa aangehouden voor verkoop

Vaste activa (of groepen activa en verplichtingen die worden afgestoten) waarvan de boekwaarde naar verwachting hoofdzakelijk via een verkooptransactie zal worden gerealiseerd en niet door het voortgezette gebruik ervan, worden aangemerkt als 'voor verkoop aangehouden'.

Direct voorafgaand aan deze classificatie worden de activa (of de componenten van een groep activa die wordt afgestoten) geherwaardeerd in overeenstemming met de grondslagen voor de financiële verslaggeving van de Groep. Hierna worden de activa (of een groep af te stoten activa) gewaardeerd op basis van de boekwaarde, of, indien deze lager is, de reële waarde (beide minus verkoopkosten).

Een bijzonder waardevermindingsverlies op een groep af te stoten activa wordt in eerste instantie toegerekend aan goodwill en vervolgens naar rato aan de resterende activa en verplichtingen. Bijzondere waardevermindingsverliezen die voortvloeien uit de initiële classificatie en winsten of verliezen uit herwaardering na eerste opname worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen

FINANCIËLE ACTIVA

Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat één of meerdere gebeurtenissen een negatief effect hebben gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief.

Een bijzonder waardevermindingsverlies met betrekking tot een op geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente.

Alle bijzondere waardevermindingsverliezen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Een bijzonder waardevermindingsverlies wordt teruggenomen indien de terugname objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die zich heeft voorgedaan nadat dit bijzondere waardevermindingsverlies werd genomen. Bij financiële activa die tegen geamortiseerde kostprijs worden gewaardeerd komt de terugname ten gunste van de winst-en-verliesrekening. Betreft het voor verkoop beschikbare financieel actief aandelen dan wordt de terugname rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

NIET-FINANCIËLE ACTIVA

De boekwaarde van de niet-financiële activa van de Groep, uitgezonderd vastgoedbeleggingen, voorraden en uitgestelde belastingvorderingen, wordt per iedere verslagdatum opnieuw bezien om te bepalen of er aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Van goodwill en immateriële activa met een onbepaalde gebruiksduur of die nog niet gebruiksklaar zijn, wordt op iedere verslagdatum een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde.

Er wordt een bijzonder waardevermindingsverlies opgenomen wanneer de boekwaarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardevermindingsverliezen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Voor een actief of een kasstroomgenererende eenheid is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de bedrijfswaarde of de reële waarde minus verkoopkosten. Bij het bepalen van de bedrijfswaarde wordt de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een disconteringsvoet die een afspiegeling is van zowel de actuele markttransacties van de tijdswaarde van geld als van de specifieke risico's met betrekking tot het actief.

Met betrekkingen tot goodwill worden geen bijzondere waardevermindervingsverliezen teruggenomen. Voor andere activa worden in voorgaande perioden opgenomen bijzondere waardevermindervingsverliezen bij elke verslagdatum beoordeeld op indicaties dat het verlies afgenomen is of niet langer bestaat.

Een bijzonder waardevermindervingsverlies wordt teruggenomen als de schattingen zijn veranderd aan de hand waarvan de realiseerbare waarde was bepaald.

Een bijzonder waardevermindervingsverlies wordt uitsluitend teruggenomen voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, die zou zijn bepaald als geen bijzonder waardevermindervingsverlies was opgenomen.

Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de moedermaatschappij

RESERVES

De reserves bestaan uit een reserve omrekeningsverschillen, een wettelijke reserve deelnemingen, een afdekkingsreserve en een actuariële reserve.

De reserve omrekeningsverschillen omvat alle valutakoersverschillen, die ontstaan door de omrekening van de netto-investering van de Groep in buitenlandse dochterondernemingen.

De wettelijke reserve deelnemingen bestaat uit niet uitgekeerde resultaten van deelnemingen waarvan uitkering niet zonder beperking kan worden bewerkstelligd.

De afdekkingsreserve bestaat uit de cumulatieve mutatie in de reële waarde van dekkingsinstrumenten wanneer de afgedekte transactie nog niet heeft plaatsgevonden of de afgedekte positie nog niet is beëindigd.

Voor de cumulatieve mutatie van de reële waarde van pensioenverplichtingen ten gevolge van wijzigingen in de actuariële uitgangspunten wordt een actuariële reserve gevormd.

INGEHOUDEN WINSTEN

Dit betreffen de cumulatieve resultaten uit voorgaande boekjaren onder vermindering van vastgestelde dividenden.

Achtergestelde leningen

Een lening wordt geclassificeerd als achtergestelde lening indien sprake is van achterstelling ten opzichte van alle overige verantwoorde schulden. Achtergestelde leningen worden bij eerste verwerking in de jaarrekening gewaardeerd tegen reële waarde (onder aftrek van transactiekosten) en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit schulden financiering vastgoedprojecten, schulden financiering publiek-private samenwerkingsprojecten, bankfinancieringen, financiële derivaten (langlopende deel), personeelsbeloningen en overige langlopende schulden.

SCHULDEN FINANCIERING VASTGOEDPROJECTEN, SCHULDEN FINANCIERING PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKINGSPROJECTEN, BANKFINANCIERINGEN EN OVERIGE LANGLOPENDE SCHULDEN

De schulden financiering vastgoedprojecten, schulden financiering publiek-private samenwerkingsprojecten, bankfinancieringen en overige langlopende schulden worden bij eerste verwerking in de geconsolideerde jaarrekening gewaardeerd tegen reële waarde (onder aftrek van transactiekosten) en daarna tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rente methode.

PERSONEELSBELONINGEN

Toegezegde bijdrageregelingen:

- a. Voor toegezegde bijdrageregelingen betaalt de Groep op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de Groep geen verdere verplichtingen. Verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer de bijdragen zijn verschuldigd.

Toegezegd pensioenregelingen:

- b. Toegezegd pensioenregelingen zijn alle andere regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding dan toegezegde bijdrageregelingen. De nettoverplichting van de Groep uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen wordt voor iedere regeling afzonderlijk berekend door een schatting te maken van de pensioenaanspraken die werknemers hebben opgebouwd in ruil voor hun diensten in de verslagperiode en voorgaande perioden. Van deze pensioenaanspraken wordt de contante waarde bepaald en de reële waarde van de fondsbeleggingen wordt hierop in mindering gebracht. De disconteringsvoet is het rendement per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties waarvan de looptijd de termijn van de verplichtingen van de Groep benadert. De berekening wordt uitgevoerd door een erkende actuaaris volgens de 'projected unit credit'-methode. Deze methode houdt rekening met toekomstige salarisstijgingen als gevolg van carrièrekansen van werknemers en algemene loonontwikkelingen inclusief inflatiecorrectie.

Wanneer de pensioenaanspraken uit hoofde van een regeling worden verbeterd, wordt het gedeelte van de verbeterde pensioenaanspraken dat betrekking heeft op de verstreken diensttijd van werknemers lineair als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen over de gemiddelde periode totdat de pensioenaanspraken onvoorwaardelijk worden. Voor zover de aanspraken onmiddellijk onvoorwaardelijk worden, wordt de last onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

De Groep neemt alle actuariële winsten en verliezen in verband met toegezegd pensioenregelingen onmiddellijk in het eigen vermogen op. Wanneer de fondsbeleggingen de verplichtingen overtreffen, wordt de opname van het actief beperkt tot een bedrag dat maximaal gelijk is aan het saldo van eventuele niet opgenomen pensioenkosten van verstreken diensttijd en de contante waarde van eventuele toekomstige terugstortingen door het fonds of lagere toekomstige pensioenpremies.

c Overige lange termijn personeelsbeloningen:

De nettoverplichting van de Groep voor lange termijn personeelsbeloningen, met uitzondering van pensioenregelingen, is het bedrag van de toekomstige aanspraken zoals bijvoorbeeld jubileumuitkeringen, bonussen en gratificaties dat werknemers in ruil voor hun diensten hebben verdiend in de verslagperiode en voorgaande perioden. De verplichtingen worden berekend met behulp van de 'projected unit credit'-methode en worden gediscoteerd tot de contante waarde.

De disconteringsvoet is het rendement per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties waarvan de looptijd de termijn van verplichtingen van de Groep benadert. Eventuele actuariële winsten of verliezen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de periode waarin deze zich voordoen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt, en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen worden bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken. De disconteringsvoet die wordt gehanteerd is een disconteringsvoet vóór belasting die een afspiegeling is van de actuele markttransacties van de tijdswaarde van geld en van de specifieke risico's met betrekking tot de verplichting.

REORGANISATIEVOORZIENINGEN

Een voorziening voor reorganisatie wordt opgenomen indien een gedetailleerd formeel reorganisatieplan is geschreven en bij de betrokkenen een geldige verwachting is gewekt dat de reorganisatie zal worden doorgevoerd door met de uitvoering van het plan te beginnen of door de belangrijkste kenmerken ervan mee te delen aan de betrokkenen.

GARANTIEVERPLICHTINGEN

Een garantievoorziening wordt opgenomen indien de onderliggende projecten of diensten zijn verkocht en opgeleverd. Deze voorziening wordt opgenomen voor kosten die noodzakelijk gemaakt moeten worden om gebreken, die blijken na de oplevering maar tijdens de garantieperiode, op te heffen. De voorziening is gebaseerd op specifieke claims waarbij alle mogelijke uitkomsten worden gewogen op basis van de waarschijnlijkheid dat deze zich zullen voordoen.

OVERIGE VOORZIENINGEN

De overige voorzieningen bestaan uit voorzieningen voor specifieke garanties afgegeven bij de verkoop van deelnemingen, risico's voor gerechtelijke procedures tegen Strukton Groep nv en/of zijn werkmaatschappijen, afvloeiingsregelingen en overige relatief kleine risico's.

Handels- en overige schulden, schulden aan kredietinstellingen en verschuldigde winstbelasting

Handels- en overige schulden, schulden aan kredietinstellingen en verschuldigde winstbelasting worden aanvankelijk opgenomen tegen reële waarde en daarna gewaardeerd op basis van geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode.

Bedrijfsopbrengsten

PROJECTEN IN OPDRACHT VAN DERDEN

De contractuele opbrengsten en lasten in de winst-en-verliesrekening worden verwerkt naar rato van het stadium van voltooiing van het project op basis van een betrouwbare schatting van het resultaat van het betreffende onderhanden project.

Onder de contractuele opbrengsten wordt verstaan het in het contract overeengekomen bedrag, meer- en minderwerk als gevolg van wijzigingen in de overeenkomst, claims en prestatievergoedingen, voor zover het waarschijnlijk is dat deze tot opbrengsten zullen leiden en betrouwbaar kunnen worden bepaald. De aan een project toe te wijzen rentelasten zijn een onderdeel van de contractuele kosten. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van de verhouding geboekte kosten ten opzichte van de totale te verwachten kosten.

Indien de resultaten van een project niet betrouwbaar kunnen worden geschat, worden opbrengsten slechts opgenomen voorzover de contractkosten naar alle waarschijnlijkheid verhaalbaar zullen zijn.

Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

SERVICE- EN ONDERHOUDSCONTRACTEN

Opbrengsten uit hoofde van service- en onderhoudscontracten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

OMZET UIT VOORRAAD

Opbrengsten van verkoop uit voorraad worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende managementbetrokkenheid bij de goederen.

CONCESSIES

Tijdens de operationele fase bestaan de opbrengsten van concessie-management uit:

- de reële waarde van de levering van contractueel overeengekomen diensten;
- de rentebaten gerelateerd aan de investering in het project.

Opbrengsten worden verantwoord op het moment dat de hieraan gerelateerde diensten worden geleverd. Rente wordt verantwoord als financiële bate in de periode waarop deze betrekking heeft.

OVERIGE

Overige bedrijfsopbrengsten betreffen onder andere resultaten uit beleggingen, transactieresultaten deelnemingen, transactieresultaten vastgoed en transactieresultaten materiële vaste activa.

Resultaten uit beleggingen worden verantwoord op het moment dat het recht van betaling wordt gevestigd.

Transactieresultaten worden verantwoord wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende managementbetrokkenheid bij de betreffende activa.

Lasten

LEASEBETALINGEN UIT HOOFDE VAN OPERATIONELE LEASING

Leasebetalingen uit hoofde van operationele leasing worden lineair over de leaseperiode in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING (CONCESSIES)

De offertekosten voor publiek-private samenwerking worden tot aan het moment van preferred bidder in de winst-en-verliesrekening verwerkt als kosten. Vanaf het moment van preferred bidder worden deze kosten geactiveerd. Indien op het moment van 'Financial Close' een (voorlopig) ontwerp wordt opgeleverd, wordt hiervoor een opbrengst verantwoord onder aftrek van de geactiveerde kosten. Deze opbrengst is tussen contractpartijen overeengekomen en vertegenwoordigt de reële waarde van hetgeen dat is opgeleverd.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Financiële baten omvatten de rentebaten op geïnvesteerde gelden, valutakoerswinsten en winsten op afdekkingsinstrumenten die in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen.

Financiële lasten omvatten de rentelasten op opgenomen gelden, de oprenting van voorzieningen, valutakoersverliezen, bijzondere waardevermindervingsverliezen op financiële activa en verliezen op afdekkingsinstrumenten die in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen. Financieringsbaten en -lasten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving, bouw of productie van een in aanmerking komend actief worden als de bate en/of last opgenomen in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen als met redelijke zekerheid kan worden gesteld dat de entiteit aan de subsidies gekoppelde voorwaarden zal vervullen en dat de subsidies zullen worden ontvangen. De overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de daarmee verband houdende lasten.

Winstbelasting

Winstbelasting omvat de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en uitgestelde winstbelastingen. De winstbelasting wordt in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking heeft op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden verwerkt op basis van de balansmethode, waarbij een voorziening wordt getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden niet verwerkt voor de volgende tijdelijke verschillen: de eerste opname van goodwill, de eerste opname van activa of verplichtingen in een transactie die geen bedrijfscombinatie betreffen en noch de commerciële noch de fiscale winst beïnvloeden, en verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen en entiteiten waarover gezamenlijk de zeggenschap wordt uitgeoefend voor zover zij in de voorzienbare toekomst waarschijnlijk niet zullen worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden gewaardeerd met behulp van de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn bij terugname van de tijdelijke verschillen, op basis van de wetten die per verslagdatum zijn vastgesteld of materieel zijn vastgesteld.

Er wordt uitsluitend een uitgestelde belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Uitgestelde belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Aditionele winstbelastingen naar aanleiding van dividenduitkeringen worden op hetzelfde moment opgenomen als de verplichting tot uitkering van het desbetreffende dividend.

Strukton Groep N.V. maakt met het merendeel van zijn 100% binnenlandse deelnemingen deel uit van de fiscale eenheid van nv Nederlandse Spoorwegen. Op grond daarvan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel. Binnen de fiscale eenheid wordt Strukton Groep N.V. behandeld als ware zij zelfstandig belastingplichtig.

Beëindigde bedrijfsactiviteiten

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een onderdeel van de activiteiten van de Groep dat een afzonderlijke belangrijke bedrijfsactiviteit of een afzonderlijk belangrijk geografisch bedrijfsgebied vertegenwoordigt dat is verkocht of voor verkoop aangehouden, of is een dochteronderneming die uitsluitend is overgenomen met de bedoeling te worden doorverkocht.

Classificatie als beëindigde bedrijfsactiviteit geschiedt bij afstoting of, indien dit eerder is, wanneer de bedrijfsactiviteit voldoet aan de criteria voor classificatie als aangehouden voor verkoop. Wanneer een activiteit wordt aangemerkt als een beëindigde bedrijfsactiviteit, worden de vergelijkende cijfers in de winst-en-verliesrekening herzien alsof de activiteit vanaf het begin van de vergelijkingsperiode is beëindigd.

Wijziging in de grondslagen voor financiële verslaggeving

Met ingang van 1 januari 2009 heeft de Groep haar grondslagen voor financiële verslaggeving op de volgende gebieden gewijzigd:

VERANTWOORDING VAN FINANCIERINGSKOSTEN

Met betrekking tot financieringskosten in verband met in aanmerking komende activa waarbij de begindatum van activering van kosten op of na 1 januari 2009 ligt, activeert de Groep de financieringskosten die rechtstreeks zijn toe te kennen aan de acquisitie, constructie of productie van een in aanmerking komend actief als deel van de kostprijs van het betreffende actief. Voorheen werden alle financieringskosten door de Groep onmiddellijk als last opgenomen. Deze stelselwijziging is het gevolg van de prospectieve toepassing van IAS 23 *Financieringskosten* (2007) conform de overgangsbepalingen van deze standaard; vergelijkende cijfers zijn niet aangepast.

De Groep heeft financieringskosten geactiveerd met betrekking tot onderhanden projecten.

PRESENTATIE VAN DE JAARREKENING

De Groep past de herziene standaard IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* (2007) toe die sinds 1 januari 2009 van kracht is. Als gevolg hiervan presenteert de Groep alle veranderingen in het eigen vermogen die geen verband houden met aandeelhouders in hun capaciteit als aandeelhouders in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat.

Mutaties in het eigen vermogen die verband houden met aandeelhouders in hun capaciteit als aandeelhouders, zijn in het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen opgenomen.

Vergelijkende informatie is aangepast zodat deze ook conform de herziene standaard is. Deze stelselwijziging heeft alleen invloed op aspecten van presentatie en toelichting.

De toepassing van IFRIC 15 en IFRS 7 hebben niet geleid tot significante wijzigingen.

•Nog niet toegepaste nieuwe standaarden en interpretaties

De volgende standaarden en interpretaties die in 2009 nog niet van kracht waren zijn in deze jaarrekening niet toegepast:

- IFRS 3 - *Bedrijfscombinaties (2008)*. In de herziene versie van IFRS 3 zijn wijzigingen aangebracht in de waardering van voorwaardelijke vergoedingen en in de waardering van (minderheids)belangen in de overgenomen partij. Daarnaast dienen transactiekosten, op basis van de herziene standaard, ten laste van het resultaat te worden gebracht in de periode waarin ze zijn gemaakt. Tevens is in de herziene standaard de definitie van 'bedrijf' uitgebreid waardoor te verwachten valt dat meer overnames als bedrijfscombinaties worden verwerkt. De herziene versie van IFRS 3, die in 2010 verplicht van toepassing wordt op de jaarrekening van de groep, wordt prospectief toegepast en heeft derhalve geen effect op voorgaande perioden in de geconsolideerde jaarrekening over 2010;
- IFRS 5 - *Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten*. In de herziene versie van IFRS 5 zijn de toelichtingvereisten uitgebreid. De wijziging van IFRS 5 die in 2010 verplicht van toepassing wordt op de jaarrekening van de groep, zal naar verwachting geen invloed hebben op de geconsolideerde jaarrekening aangezien in de balans van 2009 geen activa aangehouden voor verkoop zijn opgenomen en ook in 2010 naar verwachting geen activa voor verkoop zullen worden aangehouden;
- IAS 27 - *De geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening*. In de gewijzigde versie van IAS 27 wordt bepaald dat wijzigingen in het eigendomsbelang van de groep in een dochteronderneming, bij behoud van zeggenschap, worden verantwoord als een aandelentransactie. Wanneer de groep niet langer zeggenschap over een dochteronderneming heeft, wordt een eventueel resterend belang in de voormalige dochteronderneming tegen reële waarde gewaardeerd, waarbij de daaruit voortvloeiende winsten of verliezen in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen. De wijzigingen in IAS 27, die in 2010 verplicht van toepassing worden op de jaarrekening van de groep, zullen naar verwachting geen belangrijke invloed op de geconsolideerde jaarrekening hebben;
- IAS 39 - *Financiële instrumenten: opname en waardering*. De herziene versie van IAS 39, die vanaf 2010 verplicht van toepassing zal worden op de jaarrekening van de Groep, zal geen materiële aanpassingen tot gevolg hebben voor de jaarrekening van de Groep;
- IFRIC 17 - *Dividenduitkeringen in natura*. IFRIC 17 gaat in op dividenduitkeringen in natura. Aangezien dividenduitkeringen in natura in 2009 niet hebben plaatsgevonden en naar verwachting ook in 2010 niet plaats zullen vinden, zal IFRIC 17 geen invloed hebben op de jaarrekening van Strukton Groep.

Grondslagen geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Koersverschillen zijn direct verwerkt onder de betreffende posten. De in overnames begrepen voorraden, vorderingen, schulden, voorzieningen en schulden aan kredietinstellingen worden in het kasstroomoverzicht onder de investeringsactiviteiten verwerkt.

BELANGRIJKSTE SCHATTINGEN EN BEOORDELINGEN IN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De opstelling van de geconsolideerde jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de periode waarin de schatting wordt herzien, dan wel in toekomstige perioden indien de herziening betrekking heeft op toekomstige perioden.

De belangrijkste elementen van schattingsonzekerheden zijn de volgende:

Resultaatsname op projecten

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat op een project, worden de contractuele opbrengsten en lasten in de winst-en-verliesrekening verwerkt naar rato van het stadium van voltooiing van het project. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van de verhouding geboekte kosten ten opzichte van de totale te verwachten kosten.

Verliesvoorzieningen op projecten worden genomen indien bekend is dat de kosten hoger zijn dan de opbrengsten van een project. Per project wordt dit periodiek beoordeeld door de projectverantwoordelijke en het management. Deze beoordeling vindt plaats op basis van de projectadministratie, het projectbewakingssysteem, projectdossiers en kennis en ervaringen van betrokkenen. Inherent aan dit proces is dat inschattingen worden gemaakt. Met name voor langdurige projecten bestaat het risico dat de werkelijkheid afwijkt van de inschattingen. Uit het verleden is gebleken dat de inschattingen waarop de hoogte van de projectvoorziening is gebaseerd, over het algemeen voldoende betrouwbaar zijn.

Prestatievergoedingen en claims op projecten

Bonussen op projecten worden opgenomen indien het project voldoende vergevorderd is, het bedrag van de bonus betrouwbaar kan worden vastgesteld en het waarschijnlijk is dat aan de gespecificeerde prestatiestandaarden zal worden voldaan of dat deze zullen worden overschreden.

Claims worden verantwoord indien onderhandelingen tussen partijen zodanig gevorderd zijn dat het waarschijnlijk is dat de tegenpartij de claim zal accepteren en het bedrag van de claim op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Reorganisatievoorziening

De verantwoorde reorganisatievoorziening is gebaseerd op een gedetailleerd formeel reorganisatieplan. Opname van een reorganisatievoorziening vindt alleen plaats indien een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Garantieplichtingen

De voorziening voor garantieplichtingen is gebaseerd op specifieke claims waarbij alle mogelijke uitkomsten worden gewogen op basis van de waarschijnlijkheid dat deze zich voordoen.

Voorziening dubieuze debiteuren

De voorziening dubieuze debiteuren wordt op statische wijze bepaald op basis van een individuele beoordeling van alle uitstaande vorderingen waarbij per vordering een inschatting wordt gemaakt van het risico op oninbaarheid.

Deze inschatting is gebaseerd op ervaringen uit het verleden, informatie over de desbetreffende debiteur bij betrokkenen, correspondentie etc.

Toegezegde pensioenregelingen en personeelsbeloningen

De belangrijkste actuariële uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de verantwoorde pensioenverplichtingen en overige personeelsbeloningen zijn in de toelichting op de desbetreffende posten opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

De voornaamste uitgangspunten voor bepaling van de reële waarde van de vastgoedbeleggingen is opgenomen in de toelichting op betreffende post.

Immateriële activa

Jaarlijks worden impairmenttests uitgevoerd op de goodwill. Op basis van de opgestelde businessplannen voor de komende 5 jaar wordt gekeken naar de te verwachten kasstromen per bedrijfs onderdeel. Voor elk bedrijfs onderdeel wordt op basis van een representatieve 'peer group' een weighted average cost of capital' (WACC) vastgesteld.

De geïdentificeerde kasstromen en de WACC vormen de basis voor de 'discounted cashflow methode' om de goodwill te testen. De Groep heeft hiervoor een standaard model ontwikkeld.

Bijzondere waardeverminderingen

Teneinde vast te kunnen stellen of sprake is van een bijzonder waardeverminderverslies op activa is het noodzakelijk een schatting te maken van de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief of kasstroomgenererende eenheid is gelijk aan de hoogste van de bedrijfswaarde en de reële waarde minus verkoopkosten.

Indien mogelijk wordt de reële waarde minus verkoopkosten bepaald aan de hand van een bindende verkoopovereenkomst in een transactie tussen onafhankelijke partijen op zakelijke en objectieve grondslag. Als geen bindende verkoopovereenkomst bestaat maar het actief op een actieve markt wordt verhandeld, is de reële waarde minus verkoopkosten gelijk aan de marktprijs van het actief verminderd met de kosten van de vervreemding.

Als er voor een actief geen bindende verkoopovereenkomst is, noch een actieve markt, wordt de reële waarde minus verkoopkosten gebaseerd op de beste beschikbare informatie om te komen tot het bedrag dat op balansdatum zou kunnen worden verkregen uit de vervreemding van het actief in een transactie tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn, na aftrek van de kosten van vervreemding.

Bij de bepaling van deze waarde wordt rekening gehouden met de resultaten van recente transacties voor soortgelijke activa binnen dezelfde bedrijfstak.

Bij bepaling van de bedrijfswaarde wordt de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een disconteringsvoet die een afspiegeling is van zowel de actuele marktrente als van de specifieke risico's met betrekking tot het actief. De kasstroomprognoses worden gebaseerd op redelijke en gefundeerde veronderstellingen die de beste inschatting door het management vertegenwoordigen van de economische omstandigheden die gedurende de resterende gebruiksduur van het actief zullen bestaan.

FINANCIËEL RISICIBEHEER

De Groep kent een strikt beleid, dat erop is gericht huidige en toekomstige risico's zoveel mogelijk te beperken en te beheersen en de financiële kosten te minimaliseren. Dit gebeurt door middel van algemene beheersmaatregelen, zoals interne procedures en instructies en specifieke maatregelen die zijn gericht op de beheersing van nader omschreven risico's.

De financiële risico's van de Groep betreffen voornamelijk renterisico's, valutarisico's, kredietrisico's en leveranciersrisico's. Het risico van schommelingen in wisselkoersen en rente wordt afgedekt met behulp van uiteenlopende derivaten waardoor risico's waaraan de primaire financiële instrumenten onderhevig zijn worden overgedragen aan andere contractpartijen. Rente en valutarisico's worden grotendeels centraal beheerd. Speculatieve posities worden niet ingenomen.

Kredietrisico

Het merendeel van de opdrachtgevers bestaat uit publieke organisaties (overheden) waardoor het kredietrisico minimaal is. Bij leveringen aan private opdrachtgevers hoger dan een bepaald bedrag wordt ook het kredietrisico in de contractbeoordeling betrokken. Indien blijkt dat een vordering oninbaar is wordt een voorziening getroffen.

Renterisico

Kredieten met een variabele rente zijn blootgesteld aan het risico van verandering in kasstromen ten gevolge van rentewijzigingen. Het beleid van de Groep is erop gericht om langlopende financieringen, in casu financieringen van acquisities, tegen een vaste rente af te sluiten. Om dit te bewerkstelligen worden renteswaps afgesloten.

Valutarisico

Het merendeel van de activiteiten van de Groep vindt plaats in het Eurogebied. Incidentele posities in vreemde valuta worden afgedekt met valutatermijncontracten. Het vreemde valutarisico op het eigen vermogen van buitenlandse dochters en de aan deze dochters verstrekte langlopende leningen, het zogenaamde translatierisico, wordt niet ingedekt.

Liquiditeitsrisico

Met kredietinstellingen zijn financiële convenanten overeengekomen. Per balansdatum van 31 december 2009 voldoet de Groep aan deze doelstellingen. De Groep heeft onder andere tot zijn beschikking een gecommitteerde faciliteit van EUR 276 mln. Ultimo 2009 is een bedrag van EUR 80,5 mln. opgenomen van deze gecommitteerde faciliteit (2008: EUR 80,5 mln.). Deze gecommitteerde faciliteit heeft een looptijd tot medio 2012.

Daarnaast beschikt de Groep over een rekening courant faciliteit van EUR 50,0 mln. (2008: EUR 50,0 mln.). Ultimo 2009 is per saldo geen opname gedaan onder de rekening courant faciliteit (2008: idem).

Leveranciersrisico

Bij belangrijke leveranciers wordt gekeken naar de kredietwaardigheid. Indien gewenst worden extra zekerheden gevraagd.

Inflatierisico

In langlopende contracten worden veelal indexeringen in het contract opgenomen naar de opdrachtgever. Incidenteel wordt het inflatierisico gehedged door middel van een inflatieswap.

Capital management

Het kapitaalbeslag van de onderneming en de prognose daarvan wordt regelmatig beoordeeld. Bij langlopende contracten wordt veelal aan opdrachtgevers, om termijnbetalingen gevraagd voor de financiering van de projectkosten.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

(x EUR 1.000)

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA	Terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Machines en installaties	Ander materieel	Activa in constructie	Totaal
Per 1 januari 2008						
Kostprijs	6.087	48.729	204.878	14.900	6.781	281.375
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	270	18.599	122.574	11.468	-	152.911
Boekwaarde	5.817	30.130	82.304	3.432	6.781	128.464
2008						
Boekwaarde 1 januari	5.817	30.130	82.304	3.432	6.781	128.464
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	-	-	1.375	53	-	1.428
Investerings	-	384	18.066	2.711	4.647	25.808
Desinvesteringen	-	25	502	131	-	658
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	25	1.792	16.291	1.237	-	19.345
Valutakoersverschillen	-	(2)	(1.007)	-	(3)	(1.012)
Deconsolidatie	-	-	-	-	-	-
Overige mutaties	(61)	(82)	71	26	(193)	(239)
Boekwaarde 31 december	5.731	28.613	84.016	4.854	11.232	134.446
Per 31 december 2008						
Kostprijs	6.026	48.825	217.098	16.667	11.232	299.848
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	295	20.212	133.082	11.813	-	165.402
Boekwaarde	5.731	28.613	84.016	4.854	11.232	134.446
2009						
Boekwaarde 1 januari	5.731	28.613	84.016	4.854	11.232	134.446
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	-	-	-	-	-	-
Investerings	500	1.448	19.063	2.419	(5.109)	18.321
Desinvesteringen	-	-	542	86	-	628
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	20	1.463	17.536	1.656	-	20.675
Valutakoersverschillen	-	2	695	-	22	719
Deconsolidatie	-	-	-	-	-	-
Overige mutaties	-	58	(137)	38	(304)	(345)
Boekwaarde 31 december	6.211	28.658	85.559	5.569	5.841	131.838
Per 31 december 2009						
Kostprijs	6.526	50.213	225.962	18.632	5.841	307.174
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	315	21.555	140.403	13.063	-	175.336
Boekwaarde	6.211	28.658	85.559	5.569	5.841	131.838

Onder 'machines en installaties' zijn begrepen:

- Machines en installaties ten behoeve van de productie;
- Materieel ten behoeve van de uitvoering van werken;
- Kantoorinventarissen, computerinstallaties, telefooninstallaties en dergelijke.

De post 'activa in constructie' bestaat in hoofdzaak uit termijnbetalingen voor de verwerving van materieel dat nog niet in gebruik is genomen.

Onder het materieel vast actief is EUR 2,4 mln. als zekerheid voor banken en/of andere verschaffers van vreemd vermogen gesteld (2008: EUR 4,1 mln.).

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de economische levensduur.

- Fundering/ Ruwbouw/ Overig 50 jaren
- Dak/ Warmte/ Ventilatie 15 jaren
- Kozijnen/ Gevels/ Gas/ Electra/ Liften 25 jaren
- Machines en installaties 3-10 jaar
- Ander materieel 3-10 jaar

2. IMMATERIËLE ACTIVA

	Goodwill	Overige immateriële activa	Totaal
Per 1 januari 2008			
Kostprijs	72.540	45.588	118.128
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	13.717	8.903	22.620
Boekwaarde	58.823	36.685	95.508
2008			
Boekwaarde 1 januari	58.823	36.685	95.508
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	256	1.167	1.423
Investerings	7.370	447	7.817
Desinvesteringen	-	-	-
Bijzondere waardeverminderingen	1.192	-	1.192
Afschrijvingen	-	6.271	6.271
Valutakoersverschillen	(1.202)	-	(1.202)
Overige mutaties	(797)	777	(20)
Boekwaarde 31 december	63.258	32.805	96.063
Per 31 december 2008			
Kostprijs	78.167	47.979	126.146
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	14.909	15.174	30.083
Boekwaarde	63.258	32.805	96.063
2009			
Boekwaarde 1 januari	63.258	32.805	96.063
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	-	-	-
Investerings	-	69	69
Desinvesteringen	-	-	-
Bijzondere waardeverminderingen	1.430	205	1.635
Afschrijvingen	-	5.788	5.788
Valutakoersverschillen	1.900	-	1.900
Overige mutaties	-	-	-
Boekwaarde 31 december	63.728	26.881	90.609
Per 31 december 2009			
Kostprijs	80.067	48.048	128.115
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	16.339	21.167	37.506
Boekwaarde	63.728	26.881	90.609

De stijging van de goodwill in Zweden en Noorwegen is veroorzaakt door een stijging van de valutakoersen van de Zweedse en Noorse kronen. De bijzondere waardevermindering van de goodwill en immateriële activa heeft betrekking op Georg Reisse Bauunternehmung GmbH & Co. KG (Duitsland).

Het merendeel van de immateriële activa wordt afgeschreven over een periode van 1 tot 5 jaar.

De consolidatie van immateriële activa heeft betrekking op de reële waarde aanpassing van een geacquireerde onderneming, zie paragraaf 30. De investering van goodwill heeft betrekking op opgenomen goodwill bij acquisities, zie paragraaf 30.

Toetsing op bijzondere waardeverminderingen voor kasstroomgenererende eenheden die goodwill bevatten:

De Groep waardeert haar immateriële activa in overeenstemming met IAS 38 en IFRS 3.

De Groep verricht overeenkomstig IAS 36 een impairmenttest op de geactiveerde goodwill bij kasstroomgenererende eenheden. De waarderingmethodiek betreft de discounted cashflow methode, waarbij wordt uitgegaan van een oneindige levensduur. De kasstromen zijn gebaseerd op de door de desbetreffende eenheid opgestelde businessplannen voor een periode van 5 jaar. Per kasstroomgenererende eenheid is een disconteringsvoet ('weighted average cost of capital' (WACC)) vastgesteld overeenkomstig een representatieve 'peer group'. In de prognose is rekening gehouden met cashflows na belasting.

De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een netto WACC (posttax WACC).

In overeenstemming met IAS 36.44 is in de prognosejaren geabstraheerd van uitbreidingsinvesteringen.

Goodwill per kasstroomgenererende eenheid	land	2009	2008
Groep/Workspere	Ned	44.437	44.437
Rail AB	Zwe	4.720	4.434
Rail AS	Nor	10.588	8.974
Colijn	Ned	3.830	3.830
Grondbank	Ned	153	153
Georg Reisse Bauunternehmung	Dui	-	1.430
		63.728	63.258

De belangrijkste veronderstellingen en de wijze van kwantificeren per kasstroomgenererende eenheid zijn:

Groep/Workspere

De toets is uitgevoerd op toekomstige kasstromen binnen Nederland. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een netto wacc van 9,1%. In de businessplanperiode is uitgegaan van een verdere groei. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. Aan het einde van de businessplanperiode wordt een omzet verwacht van EUR 1.500 mln.

De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Workspere doorgevoerd.

Rail AB

De toets is uitgevoerd op toekomstige kasstromen binnen Zweden. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een netto wacc van 11,4%. In de businessplanperiode is uitgegaan van een verdere groei. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. Aan het einde van de businessplanperiode wordt een omzet verwacht van EUR 121 mln.

De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Rail AB doorgevoerd.

Rail AS

De toets is uitgevoerd op toekomstige kasstromen binnen Noorwegen. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een netto wacc van 11,4%. In de businessplanperiode is uitgegaan van een verdere groei. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. Aan het einde van de businessplanperiode wordt een omzet verwacht van EUR 83 mln.

De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Rail AS doorgevoerd.

Colijn/Grondbank

De toets is uitgevoerd op toekomstige kasstromen. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een netto wacc van 12,9%. In de businessplanperiode is uitgegaan van een verdere groei. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen.

De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Colijn en Grondbank doorgevoerd.

Georg Reisse Bauunternehmung GmbH & Co. KG.

De toets is uitgevoerd op toekomstige kasstromen binnen Duitsland. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een netto wacc van 11,4%. In de businessplanperiode is uitgegaan van een verdere groei. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. Aan het einde van de businessplanperiode wordt een omzet verwacht van EUR 28 mln.

De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt onder de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar een bijzondere waardevermindering van EUR 1,43 mln. op de goodwill voor Georg Reisse doorgevoerd.

3. VASTGOEDBELEGGINGEN	2009	2008
Per 1 januari		
Kostprijs	7.543	10.601
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	7.396	7.331
Boekwaarde	147	3.270
Mutaties boekjaar		
Boekwaarde 1 januari	147	3.270
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	-	-
Investerings	4.101	36
Desinvesteringen	22	-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-
Afschrijvingen	72	65
Valutakoersverschillen	-	-
Deconsolidatie	-	3.100
Overige mutaties	-	6
Boekwaarde 31 december	4.154	147
Per 31 december		
Kostprijs	11.622	7.543
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	7.468	7.396
Boekwaarde	4.154	147

De reële waarde van vastgoedbeleggingen bedraagt per 31 december 2009 EUR 4,2 mln. (2008: EUR 0,1 mln.).

Deze waarde is op onafhankelijke professionele wijze bepaald met inschakeling van erkende deskundigen.

De investering van EUR 4,1 mln. heeft betrekking op een in Nederland verworven vastgoedbelegging. Daarnaast heeft de Groep een kleine vastgoedbelegging in België.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de economische levensduur.

- Fundering/ Ruwbouw/ Overig 50 jaren
- Dak/ Warmte/ Ventilatie 15 jaren
- Kozijnen/ Gevels/ Gas/ Electra/ Liften 25 jaren

4. DEELNEMINGEN

De Groep heeft investeringen in (niet-beursgenoteerde) geassocieerde deelnemingen:

In 2009 heeft de Groep een 40% belang in Construzione Linee Ferroviarie S.p.A. in Bologna (Italië) (2008: 40%). Daarnaast heeft de Groep belangen in enkele kleine vennootschappen.

	Activa	Verplichtingen	Saldo	Bedrijfs- opbrengsten	Resultaat
2008					
Construzione Linee Ferroviarie S.p.A.	61.600	41.738	19.862	41.960	2.681
Overige			1.362		-
			21.224		2.681
2009					
Construzione Linee Ferroviarie S.p.A.	65.400	41.881	23.519	43.440	3.858
Overige			1.504		168
			25.023		4.026

De vermelde bedragen zijn de relatieve belangen in de deelnemingen.

Bij Construzione Linee Ferroviarie S.p.A. is sprake van een wettelijke reserve. Gegeven het 40%-belang bedraagt in 2009 deze reserve EUR 0,2 mln. (2008: EUR 0,2 mln.).

5. OVERIGE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Langlopende vorderingen	PPS-vorderingen	Beleggingen	Financiële derivaten	Totaal
Per 1 januari 2008	10.022	4.691	5.501	1.424	21.638
Investeringen	-	14.365	-	-	14.365
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	-	-	-	-	-
Verstrekke leningen	7.312	-	-	-	7.312
Aflossingen leningen	3.265	-	-	-	3.265
Valutakoersverschillen	-	-	-	-	-
Deconsolidatie	-	-	-	-	-
Overige mutaties	7.218	848	(7)	(475)	7.584
Per 31 december 2008	21.287	19.904	5.494	949	47.634
Per 1 januari 2009	21.287	19.904	5.494	949	47.634
Investeringen	-	70.492	291	-	70.783
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	-	-	-	-	-
Verstrekke leningen	5.386	-	-	-	5.386
Aflossingen leningen	2.575	-	-	-	2.575
Valutakoersverschillen	-	-	-	-	-
Deconsolidatie	-	-	-	-	-
Overige mutaties	1.059	-	-	(743)	316
Per 31 december 2009	25.157	90.396	5.785	206	121.544

De PPS-vorderingen betreffen nog te ontvangen vergoedingen uit hoofde van concessieovereenkomsten in Nederland. In 2009 is deze vordering met een bedrag van EUR 70,5 mln. toegenomen. De looptijd van de diverse PPS-vorderingen is ca. 25 jaar. Het merendeel heeft een looptijd langer dan 5 jaar. Het rentepercentage van deze PPS-vorderingen bedraagt gemiddeld ca. 5% (2008: 5%). Onder de langlopende vorderingen is EUR 8,3 mln. opgenomen inzake nog te ontvangen achtergestelde leningen van de aandeelhouders van de special purpose companies door de special purpose companies waarin de PPS-projecten worden uitgevoerd.

Onder de beleggingen zijn de belangen in Voest Alpine Railpro bv, Defluent bv en Safire B.V. verantwoord.

6. UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen zijn als volgt te specificeren naar de betreffende rubrieken:

	Vorderingen		Verplichtingen		Saldo	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Materiële vaste activa	-	-	735	735	(735)	(735)
Immateriële activa	-	-	6.685	8.043	(6.685)	(8.043)
Onderhanden werken	-	-	569	569	(569)	(569)
Financiële derivaten	5.226	4.952	52	281	5.174	4.671
Fiscale waarde van opgenomen voorwaartse verliesverrekening	435	752	-	-	435	752
Overige	321	343	352	862	(31)	(519)
Totaal	5.982	6.047	8.393	10.490	(2.411)	(4.443)

De mutaties in 2008 inzake het saldo van belastingvorderingen en -verplichtingen zijn als volgt:

	Saldo per 01-01-08	Opgenomen in belastinglast 2008	Opgenomen in eigen vermogen	Verworven via bedrijfscombinaties	Overige mutaties	Saldo per 31-12-08
Materiële vaste activa	(735)	-	-	-	-	(735)
Immateriële activa	(9.155)	1.521	-	(409)	-	(8.043)
Onderhanden werken	(302)	(267)	-	-	-	(569)
Financiële derivaten	(307)	189	4.789	-	-	4.671
Overige	(79)	144	-	(584)	-	(519)
Totaal	(10.578)	1.587	4.789	(993)	-	(5.195)
Fiscale waarde van opgenomen voorwaartse verliesverrekening	1.352	(600)	-	-	-	752
	1.352	(600)	-	-	-	752
Totaal	(9.226)	987	4.789	(993)	-	(4.443)

De mutaties in 2009 inzake het saldo van belastingvorderingen en -verplichtingen zijn als volgt:

	Saldo per 01-01-09	Opgenomen in belastinglast 2009	Opgenomen in eigen vermogen	Verworven via bedrijfscombinaties	Overige mutaties	Saldo per 31-12-09
Materiële vaste activa	(735)	-	-	-	-	(735)
Immateriële activa	(8.043)	1.358	-	-	-	(6.685)
Onderhanden werken	(569)	-	-	-	-	(569)
Financiële derivaten	4.671	128	375	-	-	5.174
Overige	(519)	488	-	-	-	(31)
Totaal	(5.195)	1.974	375	-	-	(2.846)
Fiscale waarde van opgenomen voorwaartse verliesverrekening	752	(317)	-	-	-	435
	752	(317)	-	-	-	435
Totaal	(4.443)	1.657	375	-	-	(2.411)

De belangrijkste mutatie in 2009 betreft de mutatie van de latente belastingschuld voor immateriële activa welke ten gevolge van een Purchase Price Allocation is ontstaan.

7. VOORRADEN	31-12-2009	31-12-2008
Grond- en hulpstoffen	2.973	2.809
Gereed product	1.265	590
Handelsgoederen	4.721	4.476
Vastgoed	15.635	24.470
	24.594	32.345

Het niet verkochte deel van vastgoedprojecten, welke reeds in uitvoering zijn genomen, is in 2009 gedaald naar EUR 15,6 mln. (2008: afname nihil).

8. HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN	31-12-2009	31-12-2008
Debiteuren	205.412	209.003
Vorderingen op verbonden partijen	5.532	7.373
Overige vorderingen en overlopende activa	122.474	103.761
	333.418	320.137

Zie voor debiteurenrisico paragraaf 23.

9. ONDERHANDEN WERKEN	31-12-2009	31-12-2008
Kosten verminderd met voorzieningen voor verliezen en risico's en vermeerderd met naar rato van de voortgang genomen winsten	1.712.427	1.247.090
Af: gedeclareerde termijnen	1.758.835	1.281.439
	(46.408)	(34.349)
Het saldo onderhanden werken is als volgt samengesteld:		
Positief saldo onderhanden werken	86.095	94.079
Negatief saldo onderhanden werken	132.503	128.428
	(46.408)	(34.349)

Het positief saldo onderhanden werken bestaat uit alle onderhanden projecten waarvan de gemaakte kosten plus de opgenomen winst, minus de opgenomen verliezen groter zijn dan de gedeclareerde termijnen. Het positief saldo onderhanden werken is verantwoord onder vlottende activa.

Het negatief saldo onderhanden werken bestaat uit alle onderhanden projecten waarvan de gemaakte kosten plus de opgenomen winst, minus de opgenomen verliezen kleiner zijn dan de gedeclareerde termijnen. Het negatief saldo onderhanden werken is verantwoord onder kortlopende verplichtingen.

10. LIQUIDE MIDDELEN	31-12-2009	31-12-2008
Bank- en kastingoeden	115.659	110.306
Direct opvraagbare deposito's	-	-
	115.659	110.306

In de liquide middelen zijn begrepen geldmiddelen van aannemerscombinaties en opdrachtgevers ad. EUR 48,9 mln. (2008: EUR 20,0 mln.) en geldmiddelen die ontvangen zijn op G-rekeningen ad. EUR 1,4 mln. (2008: EUR 0,9 mln.). Deze geldmiddelen staan niet ter vrije beschikking van de onderneming. De overige liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

11. EIGEN VERMOGEN

Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de moedermaatschappij:

	Geplaatst en gestort kapitaal	Reserve omrekenings- verschillen	Wettelijke reserve deel- nemingen	Afdekkings- reserve	Actuariële reserves	Ingehouden winsten	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeel- houders moeder- maatschappij	Aandeel derden	Totaal eigen vermogen
2008										
Per 1 januari 2008	2.269	(410)	374	763	179	162.745	15.310	181.230	-	181.230
Winstbestemming 2007	-	-	-	-	-	15.310	(15.310)	-	-	-
Resultaat na belastingen	-	-	-	-	-	-	14.265	14.265	-	14.265
Directe vermogensmutaties	-	(3.726)	-	(13.994)	(163)	258	-	(17.625)	-	(17.625)
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-	-	(6.000)	-	(6.000)	-	(6.000)
Per 31 december 2008	2.269	(4.136)	374	(13.231)	16	172.313	14.265	171.870	-	171.870
2009										
Per 1 januari 2009	2.269	(4.136)	374	(13.231)	16	172.313	14.265	171.870	-	171.870
Winstbestemming 2008	-	-	-	-	-	14.265	(14.265)	-	-	-
Resultaat na belastingen	-	-	-	-	-	-	780	780	-	780
Directe vermogensmutaties	-	2.550	204	(1.093)	(43)	(147)	-	1.471	-	1.471
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-	-	(6.000)	-	(6.000)	-	(6.000)
Per 31 december 2009	2.269	(1.586)	578	(14.324)	(27)	180.431	780	168.121	-	168.121

Geplaatst en gestort kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van Strukton Groep N.V. bestaat in 2009 uit 500 gewone aandelen met een nominale waarde van EUR 4,538 per aandeel (2008: idem). Het geplaatst kapitaal van Strukton Groep N.V. bestaat in 2009 uit 500 gewone aandelen met een nominale waarde van EUR 4,538 per aandeel (2008: idem). Alle geplaatste aandelen zijn volgestort.

Reserve omrekeningsverschillen

De reserve omrekeningsverschillen omvat alle valutaverschillen, die ontstaan door de omrekening van de netto-investering van Strukton in buitenlandse dochterondernemingen. In 2009 is een bedrag van EUR 2,6 mln. toegevoegd aan de reserve omrekeningsverschillen (2008: afgeboekt EUR 3,7 mln.). Deze toename is met name het gevolg van de stijging van de koersen van de Noorse en Zweedse kronen in 2009.

Wettelijke reserve deelnemingen

De gevormde wettelijke reserve bij een tweetal buitenlandse belangen is in 2009 0,2 mln toegenomen (2008: toename nihil).

Afdekkingsreserve

De afdekkingsreserve bestaat uit de cumulatieve mutatie in de reële waarde van dekkingsinstrumenten wanneer de afgedekte transactie nog niet heeft plaatsgevonden of de afgedekte positie nog niet is beëindigd. In 2009 is de reserve verlaagd met een bedrag van EUR 1,1 mln. (2008: verlaging EUR 14,0 mln.). Door de lagere actuele rentes dan de afgesloten swaprentes blijft de afdekkingsreserve substantieel negatief. In 2009 is één aanvullende swap afgesloten voor een PPS-project.

Actuariële reserve

De actuariële reserve bestaat uit de cumulatieve mutatie van de reële waarde van pensioenverplichtingen ten gevolge van wijzigingen in de actuariële uitgangspunten. De actuariële reserves zijn in 2009 nauwelijks gemuteerd (2008: afname EUR 0,2 mln.).

Ingehouden winsten

In 2009 is EUR 6,0 mln. dividend uitgekeerd aan nv Nederlandse Spoorwegen (2008: EUR 6,0 mln.).

12. ACHTERGESTELDE LENINGEN

	31-12-2009	31-12-2008
Special purpose companies voor PPS-projecten	8.357	7.299
Overige	-	-
	8.357	7.299

In 2009 zijn de achtergestelde leningen met EUR 1,1 mln. toegenomen (2008: toename 7,3 mln.).

Deze toename heeft betrekking op het verstrekken van achtergestelde leningen door de aandeelhouders van de special purpose companies aan de special purpose companies waarin de uitvoering van de PPS-projecten plaats vindt.

13. LANGLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2009	31-12-2008
Schulden financiering vastgoedprojecten	2.065	3.602
Bankfinancieringen	83.726	83.779
Financiële derivaten	20.490	19.419
Personeelsbeloningen	3.692	3.446
Leaseverplichtingen	100	107
Non-recourse PPS-financiering	90.317	17.438
Overige langlopende schulden	15.403	15.120
	215.793	142.911

Door het proportioneel consolideren van de in 2008 opgestarte PPS-projecten, is in 2009 de non-recourse PPS-financiering toegenomen tot EUR 90,3 mln. (2008: EUR 17,4 mln.). Door de blijvend lage euriborrente in 2009 zijn met name de renteswaps voor de PPS-projecten verder in waarde gedaald. Ultimo 2009 bedroeg deze schuld EUR 20,5 mln. (2008: EUR 19,4 mln.).

Bij de actuariële berekening van de personeelsbeloningen is uitgegaan van een disconteringsvoet van 4,7% (2008: 5,65%).

Het aflossingsschema van de langlopende schulden is als volgt:

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Schulden financiering vastgoedprojecten	-	2.065	-	2.065
Bankfinancieringen	-	80.500	3.226	83.726
Financiële derivaten	1.929	5.831	12.730	20.490
Personeelsbeloningen	331	1.324	2.037	3.692
Leaseverplichtingen	40	60	-	100
Non-recourse PPS-financiering	1.832	20.576	67.909	90.317
Overige langlopende schulden	293	15.110	-	15.403
	4.425	125.466	85.902	215.793

Van de totale schuld heeft EUR 85,9 mln. (2008: EUR 42,4 mln.) een looptijd langer dan 5 jaar.

Voor meer informatie over de rente en valutarisico's wordt verwezen naar de paragraaf financiële instrumenten en de paragraaf financieel risicobeheer.

14. VOORZIENINGEN

Samenvatting van de mutaties in 2009:

	Reorganisatie- voorziening	Pensioen- voorziening	Garantie- verplichtingen	Overige voorzieningen	Totaal
Per 1 januari 2009	88	5.016	-	396	5.500
In/ deconsolidatie	-	-	-	-	-
Koersverschillen	-	264	-	-	264
Dotatie	4.400	1.927	-	-	6.327
Onttrekking	40	-	-	-	40
Vrijval	-	-	-	45	45
Oprenting voorziening	-	-	-	-	-
Overige mutaties	-	753	-	147	900
Per 31 december 2009	4.448	7.960	-	498	12.906
Langlopend deel	-	7.960	-	-	7.960
Kortlopend deel	4.448	-	-	498	4.946
	4.448	7.960	-	498	12.906

De voorziening voor garantieverplichtingen dient ter dekking van mogelijke verplichtingen binnen de overeengekomen garantieperioden. Deze voorziening is ultimo 2009 nihil.

De overige voorzieningen bestaan uit voorzieningen voor risico's voor gerechtelijke procedures tegen Strukton Groep N.V. en/of haar werkmatschappijen, en overige relatief kleine risico's.

In 2009 is een bedrag van EUR 4,4 mln. gedoteerd aan de reorganisatievoorziening. Dit betreft een voorziening voor een reorganisatie van de Railinfra activiteiten in Nederland welke in 2010 zal worden afgewikkeld.

Pensioenverplichtingen

Voor het personeel van de Strukton groepsmaatschappijen gelden de pensioenregelingen van de volgende pensioenfondsen met vermelding van de aantallen aangesloten actieven per 31 december 2009:

- Bedrijfstakpensioenfonds Bouw (1.455)
- Bedrijfstakpensioenfonds Betonproductie industrie (18)
- Bedrijfstakpensioenfondsen Metaal en Techniek (1.604)
- Spoorwegpensioenfondsen (2.308)

- Groepsverzekering Zwitserleven (12)
- Gjensidige Fursikring pension plan Noorwegen (198)
- Alecta pensioenverzekering plan Zweden ITP schema (124)

- Alecta pensioenverzekering plan Zweden SAF-LO schema (290)
- Axa pensioenverzekering Strukton Railinfra NV België (50)
- Reef Infra Nationale Nederlanden (0)
- Georg Reisse Bauunternehmung (107)

De bovengenoemde eerste drie pensioenregelingen betreffen regelingen van bedrijfstakpensioenfondsen. In alle gevallen waarin sprake is van aansluiting bij bedrijfstakpensioenfondsen geldt dat Strukton-groepsmaatschappijen, in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, geen verplichting hebben tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan het voldoen van toekomstige premies. Evenmin kunnen de Strukton-groepsmaatschappijen rechten doen gelden op eventuele overschotten in de fondsen. Als gevolg hiervan zijn deze pensioenregelingen in deze jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling.

Wat betreft de pensioenregeling voor de bedrijfstak Spoorwegen, ondergebracht bij het Spoorwegpensioenfonds, geldt dat in 2005 werkgevers en werknemersvertegenwoordigers in deze bedrijfstak overeenstemming hebben bereikt over een nieuwe pensioenregeling. Deze nieuwe regeling is op 31 december 2005 ingegaan. Deze regeling kwalificeert voor de financiële verantwoording als een toegezegde bijdrageregeling. Kenmerk van deze pensioenregeling is dat de onderneming in het kader van deze regeling zich heeft verplicht tot het betalen van een vooraf vastgestelde jaarlijkse premie. De premie die met het Spoorwegpensioenfonds is overeengekomen is een jaarlijks stijgend percentage van de loonsom. Het percentage stijgt van 19,2% in 2009 tot uiteindelijk een kostendekkend niveau van 20,0%.

De onderneming heeft na betaling van de overeengekomen premie geen verplichting tot het betalen van aanvullende bedragen in geval sprake zou zijn van een tekort bij het pensioenfonds. Evenmin kunnen de Strukton groepsmaatschappijen rechten doen gelden op eventuele overschotten in de fondsen. De actuariële risico's en de beleggingsrisico's liggen bij het pensioenfonds en haar deelnemers. De pensioenregeling ondergebracht bij Zwitserleven kwalificeert als een toegezegde bijdrageregeling.

De pensioenvoorziening is als volgt opgebouwd:	31-12-2009	31-12-2008
Strukton Rail AB Zweden	6.268	4.098
Axa pensioenverzekering Strukton Railinfra NV België	259	284
Georg Reisse Bauunternehmung GmbH & Co. KG	661	634
Reef Nationale Nederlanden	753	-
Strukton Rail AS Noorwegen	5	-
Overige	14	-
	7.960	5.016

De Alecta pensioenverzekering SAF-LO scheme is een toegezegde pensioenregeling. Voor de Alecta pensioenverzekering SAF-LO is in 2009 voor het eerst een berekening gemaakt van de contante waarde van de uitstaande verplichtingen en de opgenomen pensioenvoorziening. Het nadelig verschil van 1,4 mln EUR is in 2009 verantwoord in de winst-en-verliesrekening. In voorgaande jaren was deze informatie niet beschikbaar. Voor de acquisitie van Strukton Rail AB (voorheen Svensk Banproduktion) was de pensioenvoorziening ondergebracht bij een collectieve regeling voor de publieke sector (ITP scheme). Een deel van deze pensioenvoorziening is een toegezegde pensioenregeling. De contante waarde van deze verplichting is in de balans van de onderneming opgenomen. De regeling betreft nu nog slechts enkele medewerkers en er treden geen nieuwe medewerkers meer toe. Deze verplichting is verantwoord onder de post pensioenvoorzieningen. De in 2007 geacquireerde onderneming Georg Reisse Bauunternehmung GmbH heeft een beperkte toegezegde pensioenregeling voor haar medewerkers. Hiervoor is een bedrag op de balans van de vennootschap voorzien van EUR 0,6 mln. Bij Reef Infra BV is een indexatieverplichting opgenomen voor inactieven. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij Nationale Nederlanden. Deze indexatieverplichting is een toegezegde pensioenregeling en is in voorgaande jaren verantwoord onder de schulden.

De pensioenverzekering voor de medewerkers van Strukton Railinfra NV in België betreft een toegezegde pensioenregeling.

De pensioenverzekering voor de medewerkers van Rail AS in Noorwegen betreft een toegezegde pensioenregeling.

Het nadelige verschil tussen pensioenverplichtingen en pensioenvermogen is opgenomen onder de post pensioenvoorziening. De pensioenverplichtingen en pensioenvermogen zijn bepaald op actuariële berekeningen die per 31 december zijn uitgevoerd. Uitgangspunten, samenstelling en het verloop van de pensioenverplichting en het pensioenvermogen met betrekking tot de toegezegde pensioenregelingen voor Alecta Zweden, Axa België, Georg Reisse Duitsland, Rail AS Noorwegen en Reef Nationale Nederlanden is hieronder weergegeven. Voor 2009 zijn voor het eerst de gegevens voor Alecta Zweden, Georg Reisse Duitsland, Rail AS Noorwegen en Reef Nationale Nederlanden vermeld. Voor 2008 zijn, met uitzondering van Axa België, geen vergelijkbare gegevens beschikbaar.

Uitgangspunten:	31-12-2009	31-12-2008
Disconteringsvoet	4,4% - 5,5%	6,2%
Verwacht rendement op belegd vermogen lange termijn	circa 5,0%	5,0%
Verwacht rendement op belegd vermogen komend jaar		
Loonsomstijging	3,0% - 4,25%	3,5%
Pensioenstijging	0,0% - 2,0%	0,0%
Inflatie	0,0% - 2,0%	2,0%

(x EUR 1.000)

	31-12-2009	31-12-2008
Samenstelling:		
Pensioenvermogen (reële waarde)	3.185	367
Actuariële resultaten	(35)	(39)
Pensioenverplichtingen (contante waarde)	(11.110)	(612)
Nadelig verschil	(7.960)	(284)
Verloop:		
Pensioenvermogen op 1 januari	367	224
Inconsolidatie	2.232	-
Verwachte rendement	525	46
Pensioenpremies	142	122
Uitbetaalde pensioenen	(90)	(25)
Verschil feitelijk rendement en verwacht rendement	9	-
Overige mutaties	-	-
Pensioenvermogen op 31 december	3.185	367
Pensioenverplichtingen op 1 januari	612	484
Inconsolidatie	9.334	-
Pensioenpremies	590	26
Interestkosten	506	46
Uitbetaalde pensioenen	(153)	(25)
Netto actuariële winst of verlies	97	81
Overige mutaties	124	-
Pensioenverplichtingen op 31 december	11.110	612
Actuariële resultaten op 1 januari	39	120
Inconsolidatie	(58)	-
Afschrijvingen actuariële resultaten	-	-
Netto actuariële winst of (verlies)	45	(81)
Verschil feitelijk rendement en verwacht rendement	9	-
Koersmutaties	-	-
Actuariële resultaten op 31 december	35	39
Pensioenkosten componenten uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen:	2009	2008
Pensioenpremies	590	43
Rentekosten	506	26
Verwacht rendement op beleggingen	(156)	(10)
Totale pensioenkosten in de winst-en-verliesrekening	940	59

De verwachte bijdrage aan de pensioenregeling in 2010 bedraagt EUR 2,7 mln.

15. HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN

	31-12-2009	31-12-2008
- Schulden aan leveranciers	167.914	186.426
- Schulden aan verbonden partijen	205	139
- Belastingen en premies sociale verzekeringen	40.090	24.720
- Pensioenpremies	4.499	6.231
- Overige schulden en overlopende passiva	164.086	132.607
	376.794	350.123

De overige schulden en overlopende passiva bestaan voor een groot deel uit nog te ontvangen facturen voor afgesloten werken.

Voor de overige langlopende schulden en de schulden aan kredietinstellingen zijn geen zekerheden gesteld, anders dan de zekerheden vermeld onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen.

16. BEDRIJFSOPBRENGSTEN

De bedrijfsopbrengsten per werkmaatschappij bedragen:

	2009	2008
Rail	549.611	531.854
Civiel	401.202	352.138
Bouw	200.092	192.762
WorkspHERE	225.993	194.869
PPS-concessies	70.294	15.728
Overig	2.658	3.645
	1.449.850	1.290.996
Eliminatie interne opbrengsten	(81.364)	(41.762)
	1.368.486	1.249.234

De stijging van de bedrijfsopbrengsten wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van bedrijfsopbrengsten bij Strukton Civiel en de stijging van bedrijfsopbrengsten bij de PPS-projecten. In 2009 zijn de bedrijfsopbrengsten in het buitenland gestegen naar EUR 191,2 mln. (2008: EUR 187,9 mln.).

Uitsplitsing opbrengstcategorïën

	2009	2008
Projecten in opdracht van derden	1.023.305	913.835
Serviceonderhoud en concessies	329.261	318.946
Omzet uit voorraad	6.487	6.114
Overige	9.433	10.339
	1.368.486	1.249.234

Het aandeel in de totale bedrijfsopbrengsten van service, onderhoud- en concessieopdrachten bedraagt in 2009 24,1% (2008: 25,5%).

17. KOSTEN VAN GROND- EN HULPSTOFFEN, MATERIAAL EN UITBESTEED WERK

Kosten van grond- en hulpstoffen, materiaal en uitbesteed werk betreffen direct aan het productieproces toe te wijzen externe kosten.

18. LONEN, SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN

	2009	2008
Lonen en salarissen	297.251	273.893
Sociale lasten	49.397	45.094
Toegezegde bijdrageregelingen	22.160	19.598
Toegezegde pensioenregelingen	2.640	1.915
Jubileumuitkeringen	246	368
	371.694	340.868

19. OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

In 2009 is er in totaal EUR 1,7 mln. aan subsidies ontvangen (2008: EUR 1,4 mln.). Betreffende subsidies zijn in mindering gebracht op de kosten waarop de subsidie betrekking heeft. Ontvangen subsidies betreffen met name ESF-subsidies.

De kosten voor 'research en development' (excl. opleidingskosten) bedroegen in 2009 EUR 2,3 mln. (2008: EUR 5,5 mln.).

20. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

	2009	2008
Financiële baten		
Rentebaten derden	1.706	3.473
Rentebaten groepsmaatschappijen	-	-
Oprenting financiële vaste activa	3.643	627
Koerswinsten	778	-
Mutatie derivaten	391	-
	6.518	4.100
Financiële lasten		
Rentelasten derden	14.164	10.390
Rentelasten groepsmaatschappijen	-	-
Koersverliezen	-	1.439
Mutatie derivaten	909	734
	15.073	12.563
Saldo financiële baten en lasten	(8.555)	(8.463)

	2009	2008
<i>Opgenomen in eigen vermogen</i>		
Koersverschillen	3.012	(4.100)
Effectief deel van veranderingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	(1.468)	(18.785)
Winstbelasting op financiële baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt	(87)	5.165
Financiële baten en lasten na belastingen opgenomen in het eigen vermogen	1.457	(17.720)

Het saldo van de financiële baten en lasten is nagenoeg gelijk gebleven. De oprenting van de financiële vaste activa bij de PPS-projecten is in 2009 gestegen naar EUR 3,6 mln. In de rentelast derden is een rentelast van EUR 4,6 mln opgenomen voor de financiering van de PPS-projecten.

21. BELASTINGEN

	2009	2008
Acute belastingen	5.474	9.975
Latente belastingen	(1.657)	(987)
	3.817	8.988

De verantwoorde vennootschapsbelasting wijkt af van het bedrag dat in theorie verschuldigd zou zijn bij hantering van het gewogen gemiddelde belastingtarief (25,5%) dat van toepassing is op de resultaten van de geconsolideerde vennootschappen.

De afwijking is als volgt toe te lichten:	2009	2008
Resultaat vóór belastingen	4.597	23.253
Nominale vennootschapsbelasting Nederlands tarief	1.172	5.930
Effect van verschillende belastingtarieven in diverse landen	(222)	33
Deelnemingsvrijstelling	(1.068)	(684)
Bijzondere waardevermindering goodwill	417	304
Afschrijving immateriële activa	1.550	1.521
Correctie met betrekking tot voorgaande jaren	-	973
Vrijval latentie	(1.358)	(1.521)
(Niet) compensabele verliezen	2.505	2.396
Overige inclusief niet-aftrekbare kosten	821	36
Effectieve belastingdruk	3.817	8.988
Effectieve belastingdruk (%)	83,0%	38,7%

De stijging van de effectieve belastingdruk wordt in belangrijke mate veroorzaakt door niet aftrekbare kosten zoals onder andere bijzondere waardevermindering goodwill en niet aftrekbare kosten buitenland en buitenlandse verliezen welke niet compensabel zijn.

22. PERSONEELSBESTAND

Gemiddeld waren er in 2009 6.232 (2008: 5.962) medewerkers in dienst, waarvan 986 (2008: 867) in het buitenland.

	2009			2008		
	Nederland	Buitenland	Totaal	Nederland	Buitenland	Totaal
Rail	2.363	969	3.332	2.346	852	3.198
Civiel	879	17	896	814	15	829
Bouw	437	-	437	430	-	430
WorkspHERE	1.515	-	1.515	1.454	-	1.454
PPS-consessies	22	-	22	21	-	21
Overig	30	-	30	30	-	30
	5.246	986	6.232	5.095	867	5.962

Ultimo 2009 bedroeg het aantal personeelsleden 6.293 (2008: 6.171).

23. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Maximale kredietrisico	31-12-2009		31-12-2008	
Voor verkoop beschikbare beleggingen	-	-	-	-
Deelnemingen zonder invloed van betekenis	5.785	-	5.494	-
Financiële leasevorderingen	-	-	-	-
Overige langlopende vorderingen	121.741	-	47.238	-
Obligaties	-	-	-	-
Deposito's	-	-	-	-
Debiteuren	210.944	-	216.376	-
Overige vorderingen	210.577	-	197.201	-
Geldmiddelen en kasequivalenten	115.659	-	110.306	-
Voor afdekking gebruikte;				
renteswaps	206	-	1.582	-
inflatieswaps	-	-	-	-
valutatermijncontracten	-	-	155	-
	664.912		578.352	

Het merendeel (81%) van het maximale kredietrisico bestaat uit diverse kortlopende vorderingen en geldmiddelen (2008: 91%).

Verdeling debiteuren	31-12-2009		31-12-2008	
Nederland	153.507	-	158.602	-
Euro gebied	40.055	-	25.872	-
Overig Europa	12.932	-	29.604	-
Overige	4.450	-	2.298	-
	210.944		216.376	

Het merendeel (92%) van de openstaande handelsdebiteuren bevinden zich in het Euro gebied (2008: 85%).

Ouderdomsoverzicht debiteuren	31-12-2009		31-12-2008	
	Bruto	Voorzien	Bruto	Voorzien
Nog niet opeisbaar	98.199	19	116.279	168
Opeisbaar 0-30 dagen	55.729	-	41.824	19
Opeisbaar 31-120 dagen	53.727	744	55.731	1.363
Opeisbaar 121-180 dagen	2.798	490	2.975	288
Opeisbaar 181-360 dagen	1.264	689	1.249	256
Opeisbaar meer dan een jaar	2.328	1.159	1.536	1.124
Totaal	214.045	3.101	219.594	3.218
Netto vordering debiteuren		210.944		216.376

In 2009 is het aandeel van de opeisbare handelsdebiteuren gestegen naar 54% (2008: 47%).

Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	2009	2008
Stand per 1 januari	3.218	3.564
Toevoegingen	1.361	1.572
Verbruik	242	334
Vrijval	1.311	1.310
Overige mutaties	75	(274)
Stand per 31 december	3.101	3.218

Liquiditeitsrisico

Verplichtingen	31-12-2009				31-12-2008		
	Valuta	Nominale rente	Afloop-datum	Nominale waarde	Boekwaarde	Nominale waarde	Boekwaarde
Langlopende verplichtingen							
Achtergestelde leningen	EUR	12,00%	>2025	8.357	8.357	7.299	7.299
Bankfinanciering	EUR	1,00%	>2012	83.726	83.726	84.245	83.779
Hypothecaire leningen	EUR	2,20%	2011	2.065	2.065	3.602	3.602
Non-recourse							
PPS financiering	EUR	1,00%	>2025	90.317	90.317	17.438	17.438
Financiële leaseverplichtingen	EUR			100	100	107	107
Derivaten	EUR			20.490	20.490	19.419	19.419
Overige verplichtingen	EUR			40.394	40.394	34.144	34.144
Subtotaal				245.449	245.449	166.254	165.788
Kortlopende verplichtingen							
Schuld kredietinstellingen	EUR		2010	17.559	17.559	41.536	41.536
Overige verplichtingen	EUR		2010	510.000	510.000	483.383	483.383
Subtotaal				527.559	527.559	524.919	524.919
Totaal				773.008	773.008	691.173	690.707

Het merendeel (68%) van de verplichtingen is kortlopend en bestaat uit diverse handelscrediteuren en schuld kredietinstellingen (2008: 76%).

Boekwaarde en contractuele kasstromen

2009	Boekwaarde	Contractuele Kasstromen	< 6 mnd	6-12 mnd	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Niet afgeleide financiële verplichtingen							
Achtergestelde leningen	8.357	37.439	501	501	1.003	3.009	32.425
Bankfinanciering	83.726	86.503	430	430	859	81.267	3.517
Hypothecaire leningen	2.065	2.156	23	23	2.110	-	-
Non-recourse PPS financiering	90.317	102.944	398	2.142	20.080	2.907	77.417
Financiële leaseverplichtingen	100	100	15	15	31	39	-
Crediteuren en overige schulden	550.394	550.395	269.769	212.909	54.169	3.334	10.214
Schuld kredietinstellingen	17.559	18.876	9.657	9.219	-	-	-
Afgeleide financiële verplichtingen							
Voor afdekking gebruikte renteswaps	20.490	97.251	4.332	4.823	9.345	18.331	60.420
Valutatermijncontracten	-	-	-	-	-	-	-
	773.008	895.664	285.125	230.062	87.597	108.887	183.993
2008							
	Boekwaarde	Contractuele Kasstromen	< 6 mnd	6-12 mnd	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Niet afgeleide financiële verplichtingen							
Achtergestelde leningen	7.299	30.072	438	438	1.752	2.628	24.817
Bankfinanciering	83.779	101.967	1.399	1.399	5.596	93.573	-
Hypothecaire leningen	3.602	3.633	3.633	-	-	-	-
Non-recourse PPS financiering	17.438	32.808	296	296	1.182	1.773	29.261
Financiële leaseverplichtingen	107	107	16	16	33	42	-
Crediteuren en overige schulden	517.527	517.527	346.743	170.784	-	-	-
Schuld kredietinstellingen	41.536	41.536	27.829	13.707	-	-	-
Afgeleide financiële verplichtingen							
Voor afdekking gebruikte renteswaps	19.419	48.360	1.247	1.468	3.697	10.119	31.828
Valutatermijncontracten	-	-	-	-	-	-	-
	690.707	776.010	381.601	188.108	12.260	108.135	85.906

Gegeven het beleid om de liquiditeit- en renterisico's in te dekken heeft de Groep een drietal EUR renteswap's afgesloten om de variabele rentedragende schulden om te zetten naar vast rentedragende schulden. Voor één swap vindt hedge accounting plaats volgens het kasstroommodel. Bij de twee andere swap's is sprake van een economische hedge waarvoor geen hedge accounting wordt toegepast. Alle waardewijzigingen van deze twee laatste swap's worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Daarnaast zijn er door de special purpose companies diverse rente- en inflatieswaps afgesloten voor de in 2008 opgestarte PPS-projecten. De mutaties van deze derivaten bij de PPS-projecten zijn proportioneel in de jaarrekening verwerkt.

Kasstromen tengevolge van derivaten

2009	Boekwaarde	Verwachte Kasstromen	< 6 mnd	6-12 mnd	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Renteswaps							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	(20.490)	(97.251)	(4.332)	(4.823)	(9.345)	(18.331)	(60.420)
Valutatermijncontracten:							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
Inflatie swap							
Activa	209	6.199	124	124	248	744	4.959
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
	(20.281)	(91.052)	(4.208)	(4.699)	(9.097)	(17.587)	(55.461)
2008							
	Boekwaarde	Verwachte Kasstromen	< 6 mnd	6-12 mnd	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Renteswaps							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	(19.418)	(48.360)	(1.247)	(1.468)	(3.697)	(10.119)	(31.829)
Valutatermijncontracten:							
Activa	155	155	155	-	-	-	-
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
Inflatie swap							
Activa	1.582	13.585	272	272	543	1.630	10.868
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
	(17.682)	(34.620)	(820)	(1.196)	(3.154)	(8.489)	(20.961)

Het deel van de kasstromen dat naar verwachting de winst of het verlies zal beïnvloeden:

2009	Boekwaarde	Verwachte Kasstromen	< 6 mnd	6-12 mnd	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Renteswaps							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	(703)	(1.541)	(266)	(266)	(354)	(655)	-
Valutatermijncontracten:							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
Inflatie swap							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
	(703)	(1.541)	(266)	(266)	(354)	(655)	-
2008							
	Boekwaarde	Verwachte Kasstromen	< 6 mnd	6-12 mnd	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Renteswaps							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	(954)	(1.438)	(245)	(242)	(269)	(682)	-
Valutatermijncontracten:							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
Inflatie swap							
Activa	-	-	-	-	-	-	-
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-	-
	(954)	(1.438)	(245)	(242)	(269)	(682)	-

Vreemde valuta risico's

Het merendeel van de activiteiten van de Groep vindt plaats in het euro gebied. Voor de dochterbedrijven buiten het euro gebied geldt dat zij veelal handelen in de valuta van het desbetreffende land. Voor transacties in vreemde valuta is het beleid dat de netto positie volledig wordt gehedged door middel van vreemde valuta contracten.

Het translaterisico op het eigen vermogen en verstrekte leningen aan dochters buiten het euro gebied wordt niet ingedekt.

Het valutarisico van de groep beperkt zich tot de buitenlandse dochters, voornamelijk in Scandinavië, dit tot een bedrag van omgerekend EUR 31 mln (2008: EUR 37 mln).

De belangrijkste wisselkoersen gedurende het verslagjaar luiden als volgt:

	Gemiddelde koers		Spot rate op verslagdatum	
	2009	2008	2009	2008
DKK	0,134	0,134	0,134	0,134
NOK	0,117	0,119	0,121	0,102
SEK	0,095	0,102	0,098	0,092
GBP	1,127	1,236	1,127	1,048
KRW	0,001	0,001	0,001	0,001

Een toename van 10 procent van de euro ten opzichte van deze wisselkoersen per jaar ultimo zou het vermogen en de winst over de verslagperiode met EUR 3,1 mln hebben verlaagd (2008: EUR 3,7 mln). Aangenomen dat alle andere variabelen constant blijven.

Een afname met 10 procent van de euro ten opzichte van deze wisselkoersen per jaar ultimo zou een vergelijkbaar tegengesteld effect hebben gehad.

Renterisico

	31-12-2009	31-12-2008
	Boekwaarde	Boekwaarde
Instrumenten met een vaste rente		
Financiële activa	90.397	19.904
Financiële verplichtingen	174.043	101.217
	(83.646)	(81.313)
Instrumenten met een variabele rente		
Financiële activa	115.659	110.306
Financiële verplichtingen	27.981	45.138
	87.678	65.168

Door een stijging van 100 basispunten in de rente zou het eigen vermogen en de winst over de verslagperiode met EUR 0,5 mln zijn afgenomen (2008: EUR 0,5 mln. afname). Aangenomen wordt dat alle andere variabelen constant blijven. Een daling van 100 basispunten in de rente zou een vergelijkbaar maar tegengesteld effect hebben gehad.

Rente- en inflatieswaps

Een stijging van 100 basispunten in de rente betekent een mutatie van het financiële derivaat van positief EUR 11,6 mln. (2008: EUR 8,6 mln.). Hiervan zal EUR 11,0 mln. via het eigen vermogen verlopen en EUR 0,6 mln. via de winst-en-verliesrekening.

Een daling van 100 basispunten in de rente betekent een mutatie van het financiële derivaat van negatief EUR 15,0 mln. (2008: EUR 11,5 mln.). Hiervan zal EUR 14,3 mln. via het eigen vermogen verlopen en EUR 0,7 mln. via de winst-en-verliesrekening.

Boekwaarden versus reële waarden

De in de balans opgenomen boekwaarden van financiële activa en verplichtingen wijken nagenoeg niet af van de reële waarden.

24. KASSTROOMOVERZICHT

De uitsplitsing van de liquide middelen primo en ultimo 2009 is als volgt:

	2009	2008
Liquide middelen	115.659	110.306
Schulden aan kredietinstellingen	17.559	41.536
	98.100	68.770

In 2009 bedraagt de ontvangen interest EUR 5,2 mln. (2008: EUR 4,1 mln.).

In 2009 bedraagt de betaalde interest EUR 13,8 mln. (2008: EUR 10,1 mln.).

In 2009 bedraagt de betaalde winstbelasting EUR 11,6 mln. (2008: EUR 11,6 mln.).

25. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN GESTELDE ZEKERHEDEN

Voorwaardelijke verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen zijn verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden en waarvan het bestaan alleen wordt bevestigd door het al dan niet plaatsvinden van een of meer onzekere toekomstige gebeurtenissen waarover de entiteit niet de volledige controle heeft.

Indien het niet waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen vereist zal zijn om een verplichting af te wikkelen of indien het bedrag van de verplichting niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden gewaardeerd worden betreffende verplichtingen eveneens aangemerkt als voorwaardelijke verplichtingen.

De voorwaardelijke verplichtingen betreffen afgegeven garanties, operationele leaseverplichtingen en eventuele verplichtingen uit gerechtelijke procedures tegen Strukton Groep N.V. en/ of haar werkmaatschappijen waarvan de omvang van de risico's en eventuele verplichtingen die hieruit voortvloeien, niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden gewaardeerd.

Daarnaast is Strukton Groep N.V. hoofdelijk aansprakelijk voor alle schulden van vennootschappen onder firma (aannemerscombinaties) waarin zij rechtstreeks participeert. Deze aansprakelijkheid is beperkt tot de in de vennootschappen onder firma participerende groepsondernemingen.

In de jaarrekening zijn geen verplichtingen terzake opgenomen.

Door Strukton Groep N.V. zijn voor door werkmaatschappijen/ deelnemingen opgenomen kredieten garanties afgegeven tot een bedrag van EUR 4,8 mln. (ultimo 2008: EUR 6,5 mln.).

Per 31 december 2009 waren door bankiers garanties en bereidverklaringen afgegeven tot een bedrag van in totaal EUR 146,3 mln. (ultimo 2008: EUR 156,0 mln.). Deze garanties betreffen in hoofdzaak verplichtingen uit hoofde van onderhanden werken en onderhoudsverplichtingen inzake opgeleverde werken.

Voor vastgoedprojecten is voor een bedrag van EUR 2,1 mln. (2008: EUR 3,6 mln.) aan zekerheden gesteld ter dekking van opgenomen leningen.

Voor langlopende huurcontracten van kantoorruimten bedragen de totale verplichtingen circa EUR 22,1 mln. (2008: EUR 24,5 mln.)

De operationele leaseverplichtingen betreffen voornamelijk de toekomstige termijnen in verband met de lease van personenauto's, bestelauto's en personenbusjes.

Operationele leaseverplichtingen:

	31-12-2009	31-12-2008
Korter dan 1 jaar	16.030	20.653
Langer dan 1 jaar en korter dan of gelijk aan 5 jaar	39.371	45.114
Langer dan 5 jaar	208	-
	55.609	65.767

Investeringsverplichtingen

	31-12-2009	31-12-2008
Contractuele verbintenissen in verband met: -verwerving van materiële vaste activa	663	1.596
	663	1.596

26. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Identificatie

Als verbonden partijen van Strukton Groep N.V. zijn te onderscheiden: nv Nederlandse spoorwegen (moedermaatschappij), dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen, de joint-ventures, de leden van de raad van commissarissen van Strukton Groep N.V. en de Groepsdirectie van Strukton Groep N.V., de leden van de raad van commissarissen en de leden van de raad van bestuur van nv Nederlandse spoorwegen.

Transacties met commissarissen en managers op sleutelposities

De personeelsbeloning van managers op sleutelposities is als volgt samengesteld:

	31-12-2009	31-12-2008
Korte termijn personeelsbeloningen	4.949	4.919
Vergoedingen na uitdiensttreding	-	842
Andere lange termijn personeelsbeloningen	-	-
	4.949	5.761

In de personeelsbeloning is in 2009 een bedrag van EUR 0,9 mln. aan pensioenlasten opgenomen (2008: EUR 1,0 mln.).

Het bedrag van de vergoeding aan de bestuurders bedroeg in het boekjaar EUR 934.328 (2008: EUR 1.603.788).

Het bedrag van de vergoeding aan de commissarissen bedroeg in het boekjaar EUR 146.700 (2008: EUR 71.672).

Overige transacties met verbonden partijen

Transacties met dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en joint-ventures worden op zakelijke gronden uitgevoerd tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met transacties met derden.

Aan de nv Nederlandse Spoorwegen heeft in het boekjaar voor een bedrag van EUR 44,2 mln. (2008: EUR 28,2 mln.) aan interne leveringen plaatsgevonden.

Per jaareinde bestaan de volgende openstaande vorderingen en verplichtingen als gevolg van transacties met de nv Nederlandse spoorwegen:

	31-12-2009	31-12-2008
Vordering kortlopend	3.618	7.373
Schuld kortlopend	196	139
Achtergestelde lening o/g	-	-
Terug te vorderen vennootschapbelasting	1.439	-
Af te dragen vennootschapbelasting	-	3.210

27. GEBEURTENISEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen te vermelden gebeurtenissen na balansdatum.

28. DIENSTVERLENING UIT HOOFDE VAN CONCESSIONS EN PPS

Strukton groepsmaatschappijen participeren in een zestal Special Purpose Companies voor PPS-concessie projecten. Deze vennootschappen hebben een concessieovereenkomst gesloten voor het leveren van diensten. Alle zes overeenkomsten zijn gebaseerd op een Publiek-Private Samenwerking. Het gaat hierbij om zogenaamde DBFM(O) contracten (Design, Build, Finance, Maintain en Operate). De vennootschappen waarover de Groep (gezamenlijk) beslissende zeggenschap kan uitoefenen, zijn (proportioneel) geconsolideerd. Indien de Groep geen beslissende zeggenschap heeft wordt de vennootschap als deelneming of belegging verantwoord.

Voor alle zes concessieovereenkomsten geldt:

- De concessievergoedingen zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van de installatie of accommodatie;
- Voor zover de vergoeding betrekking heeft op het verrichten van (ondersteunende) diensten vindt verantwoording plaats naar rato van de levering van de diensten;
- De concessieovereenkomst bevat indexatiebepalingen en kan op bepaalde aspecten op basis van een benchmark worden aangepast;
- De Groep is zelf geen eigenaar van de installatie of accommodatie;
- De volatiliteit van de opbrengsten en resultaten is beperkt;
- De concessieovereenkomst bevat geen optie tot verlenging.

Waterzuivering

De Groep participeert voor 5% in Delfluent BV. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van een afvalwaterzuiveringsinstallatie Harnaschpolder voor de regio Haaglanden. De concessie is gestart in 2003 en heeft een looptijd tot 2033.

Schoolgebouw

De Groep participeert voor 45% in Talentgroep Montaigne BV. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van een schoolgebouw voor het Montaigne Lyceum in Den Haag. De concessie is gestart in 2004 en heeft een looptijd tot 2034.

Publieke gebouwen

De Groep participeert voor 5% in Safire BV. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van het Ministerie van Financiën in Den Haag. De concessie is gestart in 2006 en heeft een looptijd tot 2033.

De Groep participeert voor 50% in DC16 BV. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van een gebouw voor het DJI in Rotterdam. De concessie is gestart in 2008 en heeft een looptijd tot 2035.

De Groep participeert voor 30% in Duo2 BV. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van de gezamenlijke huisvesting van de Informatie Beheer Groep en de Belastingdienst in Groningen. De concessie is gestart in 2008 en heeft een looptijd tot 2031.

De Groep participeert voor 30% in Komfort BV. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van de Kromhout Kazerne in Utrecht. De concessie is gestart in 2008 en heeft een looptijd tot 2035.

De desbetreffende special purpose companies zijn non-recourse gefinancierd. Aflossings- en rentegaranties zijn door de Groep niet afgegeven. Ultimo 2009 bedraagt de orderportefeuille van deze PPS-projecten EUR 455 mln. (2008: EUR 569 mln.)

29. ACTIVA EN VERPLICHTINGEN AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP

In 2008 en 2009 zijn geen activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop.

30. ACQUISITIES

Acquisities van nieuwe bedrijfscombinaties

Op 31 januari 2009 heeft Strukton Worksphere B.V. activa en passiva overgenomen van Dalkia Installatietechniek B.V. en DBU Utiliteit Techniek B.V. Hierbij zijn 110 medewerkers in dienst getreden van Strukton Worksphere B.V.

Op 16 december 2009 heeft Colijn Beheer B.V. 13 medewerkers van Groenmol B.V. overgenomen.

Op 25 januari 2008 heeft Strukton Rail AS een 100% belang verworven in Betonmast Bane AS. Deze transactie is tot stand gekomen door een betaling in contanten en door overdracht van aandelen Strukton Rail AS. Na deze transactie heeft Strukton Railinfra AS een 66% belang in Strukton Rail AS en Bane Holding AS een 34% belang in Strukton Rail AS.

De activiteiten van Strukton Rail en Betonmast zijn direct na de overname in Strukton Rail samengevoegd.

Voor de acquisities van Betonmast Bane AS is in 2009 een definitieve Purchase Price Allocation opgesteld. Geïdentificeerde reële waarde aanpassingen betreffen onderhanden werk, materiële vaste activa, klantenbestand en orderportefeuille.

Daarnaast is in december 2008 het resterende belang van 34% in Strukton Rail AS verworven.

BETONMAST	Boekwaarde voor overname	Reële waarde aanpassingen provisional	Reële waarde aanpassingen definitief	Opgenomen waarde bij overname
Materiële vaste activa	1.389	-	-	1.389
Immateriële activa	256	417	400	656
Financiële vaste activa	-	-	-	-
Latente belastingvordering	-	-	-	-
Voorraden	856	-	-	856
Vorderingen	5.824	-	-	5.824
Liquide middelen	373	-	-	373
Langlopende verplichtingen	-	-	-	-
Uitgestelde belastingverplichtingen	(781)	(117)	(112)	(893)
Kortlopende verplichtingen	(5.474)	-	-	(5.474)
Netto waarde van activa en verplichtingen	2.443	300	288	2.731
Goodwill bij overname				5.076
Verkrijgingsprijs in contanten				6.217
Acquisitiekosten				-
Verkrijgingsprijs in aandelen				1.590
Verworven liquide middelen				373
Netto uitstroom van kasmiddelen				5.844

De activiteiten van Strukton Rail en Betonmast zijn direct na de overname in Strukton Rail samengevoegd. Dit betekent dat niet zelfstandig kan worden vastgesteld wat de omzet en resultaatsbijdrage van Betonmast in 2008 en 2009 zijn.

De naar aanleiding van de overname opgenomen goodwill is voornamelijk toe te rekenen aan synergievoordelen die naar verwachting zullen voortvloeien uit de integratie van de onderneming met bestaande activiteiten van de Groep. Voor Betonmast liggen de synergievoordelen op het gebied van efficiëntere inzet mensen en middelen met name in Noorwegen en andere Scandinavische landen.

Door de overname van Betonmast wordt de marktpositie in Scandinavië versterkt.

31. JOINT VENTURES

De activiteiten van Strukton Groep worden gedeeltelijk uitgevoerd in joint ventures (tijdelijke en permanente). In de geconsolideerde jaarrekening zijn de volgende posten betrokken, die overeenkomen met het belang van Strukton Groep in de opbrengsten, activa en verplichtingen van de afzonderlijke joint ventures:

	2009	2008
Activa		
Vaste activa	124.783	42.673
Vlottende activa	165.159	220.552
	289.942	263.225
Verplichtingen		
Langlopende verplichtingen	115.814	61.108
Kortlopende verplichtingen	234.431	208.605
	350.245	269.713
Saldo van activa en verplichtingen	(60.303)	(6.488)
Opbrengsten	401.031	305.866
Kosten	399.194	295.211
	1.837	10.655

De toename van de activa en verplichtingen in 2009 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door het proportioneel meeconsolideren van de in 2008 opgestarte PPS-projecten.

32. OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE GROEPSMAATSCHAPPIJEN EN DEELNEMINGEN

Integraal in de consolidatie begrepen zijn de volgende maatschappijen:

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal %
Strukton Rail bv	Utrecht	100
Strukton Rail Regio bv	Utrecht	100
Strukton Railinfra Projecten bv	Maarssen	100
Strukton Rail Installatietechniek bv	Utrecht	100
Strukton Rail Materieel bv	Den Bosch	100
Strukton Systems bv	Maarssen	100
Strukton M&E bv	De Meern	100
Strukton Rail Projects bv	Utrecht	100
Strukton Rail International bv	Utrecht	100
Strukton Rail NV	Merelbeke (Bel)	100
Strukton Rail Consult bv	Utrecht	100
Strukton Rail Reserve bv	Utrecht	100
Ecorail bv	Den Haag	100
Strukton Railinfra AB	Stockholm (Zwe)	100
Strukton Rail AB	Stockholm (Zwe)	100
Strukton Railinfra Nordic AB	Stockholm (Zwe)	100
Strukton Railinfra AS	Oslo (Nor)	100
Strukton Rail AS	Oslo (Nor)	100
Strukton Rail Holding A/S (DK)	Kopenhagen (Den)	100
Strukton Rail A/S	Kopenhagen (Den)	100
Strukton Railinfra GmbH	München (Dui)	100
Georg Reisse Bauunternehmung GmbH & Co KG	Kassel (Dui)	100
Reisse Bau GmbH & Co KG	Erfurt (Dui)	100
Strukton Civiel BV	Utrecht	100
Strukton Civiel Projecten bv	Utrecht	100
Grondbank Nederland bv	Utrecht	100
Colijn Beheer bv	Werkendam	100
Colijn Aannemersbedrijf bv	Werkendam	100
Geocon bv	Utrecht	100
Terracon International bv	Werkendam	100
Terracon Funderingstechniek bv	Werkendam	100
Terracon Spezialtiefbau GmbH	Berlijn (Dui)	100
Strukton Prefab Beton bv	Maarssen	100
Strukton Afzinktechnieken bv	Maarssen	100
Strukton Microtunneling bv	Maarssen	100
Strukton Infratechnieken bv	Utrecht	100
Canor Benelux bv	Utrecht	100
Repa Infra bv	Deventer	100
Reef Infra bv	Oldenzaal	100
Reef Wegenbouw bv	Oldenzaal	100
Reef Milieu bv	Oldenzaal	100
Strukton Specialistische Technieken bv	Utrecht	100
Strukton Engineering bv	Utrecht	100
Strukton Bouw & Vastgoed bv	Utrecht	100
Strukton Projectontwikkeling bv	Utrecht	100
La Mondiale NV	Kortrijk (Bel)	100
Strukton Bouw & Onderhoud bv	Maarssen	100
Strukton Vastgoedontwikkeling Beheer bv	Maarssen	100
Strukton Ganzenmarkt bv	Utrecht	100
Strukton Ezinger bv	Utrecht	100
Strukton Peizerhoven bv	Utrecht	100
Vastgoedontwikkeling Beilen Oost bv	Utrecht	100
Strukton Avenue 2 Onroerend Goed bv	Utrecht	100
Strukton Services bv	Utrecht	100
Strukton WorkSphere bv	Utrecht	100
WorkSphere Beheer bv	Utrecht	100

Strukton WorkSphere België bv ba	Tongeren	100
Strukton Integrale Projecten bv	Maarssen	100
Strukton Finance Holding België nv	Merebeke (Bel)	100
Strukton Materieel bv	Maarssen	100
Strukton Management bv	Utrecht	100
Strukton Finance bv	Maarssen	100
Strukton Finance Holding bv	Maarssen	100
Strukton Elschot bv	Maarssen	100
SDM Finance NV	Gent (Bel)	100
Parc Invest NV	Gent (Bel)	100
Congress Valley NV	Gent (Bel)	100

Partieel zijn in de consolidatie de volgende maatschappijen begrepen:

Profin bvba	Gent (Bel)	50
Europool bv	Maarssen	50
Eurailscout Inspection & Analysis bv	Utrecht	50
Eurailscout GB Ltd	Wolverhampton (Eng)	25
TV Railinfra Zetel Gent	Gent (Bel)	100
Tribase Computer and Network Services Vof	Utrecht	33 $\frac{1}{3}$
Tubex bv	Oostburg	50
Microtunneling Equipment Exploitatie BV	Maarssen	50
MT Piling bv	Harmelen	50
DMI Nederland bv	Weert	50
DMI Injektionstechnik GmbH	Berlijn	50
DBS Spezialsanierungen GmbH	Berlijn	50
ACH Exploitatie bv	Hengelo	33 $\frac{1}{3}$
Noordelijke Asphaltproductie (NOAP) bv	Heerenveen	50
C.V. Voorstadslaan	Utrecht	100
La Linea Leiden cv	Rotterdam	50
Grondontwikkeling Beilen bv	Amsterdam	50
TalentGroep Montaigne bv	Rotterdam	44,85
DC 16 bv	Nieuwegein	50
Duo2 bv	Utrecht	30
Komfort bv	Nieuwegein	30
SPC Management Services bv	Utrecht	33 $\frac{1}{3}$

Een lijst van deelnemingen als bedoeld in artikel 379 en 414 van boek 2 Burgerlijk Wetboek is gedeponereerd bij het handelsregister te Utrecht.

Enkelvoudige balans

(x EUR 1.000)

	toelichting	31-12 09	31-12 08
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	(1)	22.717	21.728
Financiële vaste activa	(2)	<u>323.516</u>	<u>328.406</u>
		346.233	350.134
Vlottende activa			
Vorderingen	(3)	11.743	19.134
Liquide middelen	(4)	<u>272</u>	<u>1.013</u>
		12.015	20.147
		<u>358.248</u>	<u>370.281</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal		2.269	2.269
Overige reserves		165.072	155.336
Onverdeeld resultaat		<u>780</u>	<u>14.265</u>
Totaal eigen vermogen	(5)	168.121	171.870
Achtergestelde leningen	(6)	-	-
Vorzieningen	(7)	888	948
Langlopende schulden	(8)	92.060	90.656
Kortlopende schulden	(9)	<u>97.179</u>	<u>106.807</u>
		<u>358.248</u>	<u>370.281</u>

09
71

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

(x EUR 1.000)

	toelichting	09	08
Totaal resultaat deelnemingen		7.579	23.489
Overige resultaten na belastingen	(10)	(6.799)	(9.224)
Bijzondere post		-	-
Totaal overige resultaten na belastingen		(6.799)	(9.224)
Resultaat na belastingen		780	14.265

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Strukton Groep N.V. is onderdeel van nv Nederlandse Spoorwegen.

Waar in de enkelvoudige jaarrekening sprake is van verhoudingen met groepsmaatschappijen worden zowel verhoudingen tussen Strukton Groep N.V. en haar dochterondernemingen als verhoudingen met andere tot de nv Nederlandse Spoorwegen behorende groepsmaatschappijen en verwante ondernemingen bedoeld.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening van Strukton Groep N.V. is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De enkelvoudige jaarrekening van Strukton Groep N.V. wordt opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9, boek 2 Burgerlijk Wetboek. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de door artikel 2:362 lid 8 Burgerlijk Wetboek geboden mogelijkheid om in de enkelvoudige jaarrekening de grondslagen van waardering en resultaatbepaling toe te passen die in de geconsolideerde jaarrekening worden gehanteerd.

De opgenomen groepsmaatschappijen zijn gewaardeerd op nettovermogenswaarde volgens de grondslagen die gelden voor de geconsolideerde IFRS jaarrekening van Strukton Groep N.V. De waardering van deelnemingen met invloed van betekenis geschiedt eveneens volgens deze waarderingsgrondslagen, vermeld in de geconsolideerde jaarrekening. Hetzelfde geldt voor de grondslagen voor de bepaling van het resultaat. Hierdoor zijn het eigen vermogen en het nettoresultaat van Strukton Groep N.V. gelijk aan die volgens de geconsolideerde jaarrekening.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde jaarrekening. Indien geen nadere grondslagen zijn vermeld wordt verwezen naar de vermelde grondslagen in de geconsolideerde jaarrekening van Strukton Groep N.V. Voor een juiste interpretatie van de enkelvoudige jaarrekening van Strukton Groep N.V. dient de geconsolideerde jaarrekening van Strukton Groep N.V. geraadpleegd te worden.

1. Materiële vaste activa (per 31 december 2009)

	Terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Machines en installaties	Activa in constructie	Totaal
Kostprijs 01-01-2009	3.032	30.903	1.335	301	35.571
Cumulatieve afschrijving	304	12.270	1.269	-	13.843
Boekwaarde 01-01-2009	2.728	18.633	66	301	21.728
Investeringen	500	1.300	660	-	2.460
Desinvesteringen	-	-	6	-	6
Afschrijvingen	20	1.087	57	-	1.164
Overige mutaties	-	-	-	(301)	(301)
Boekwaarde 31-12-2009	3.208	18.846	663	-	22.717
Kostprijs 31-12-2009	3.532	32.203	1.880	-	37.615
Cumulatieve afschrijving	324	13.357	1.217	-	14.898
Boekwaarde 31-12-2009	3.208	18.846	663	-	22.717

2. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit:

	31-12-2009	31-12-2008
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	154.521	145.583
Vorderingen op groepsmaatschappijen	165.034	179.049
Financiële derivaten	-	-
Uitgestelde belasting vorderingen	1.011	824
	320.566	325.456
Andere deelnemingen	2.950	2.950
	323.516	328.406

Het verloop in 2009 van de financiële vaste activa is als volgt:

	Deelnemingen groepsmaat- schappijen	Vorderingen groepsmaat- schappijen	Financiële derivaten	Uitgestelde belasting- vorderingen	Andere deel- nemingen	Totaal
Per 1 januari 2009	145.583	179.049	-	824	2.950	328.406
Inconsolidatie	-	-	-	-	-	-
Uitbreiding	12.530	-	-	-	-	12.530
Vervreemding	-	-	-	-	-	-
Aandeel in resultaten	7.579	-	-	-	-	7.579
Dividenden	13.800	-	-	-	-	13.800
Verstekte leningen	-	80.807	-	-	-	80.807
Aflossingen	-	94.822	-	-	-	94.822
(De-)consolidaties en overige mutaties	2.629	-	-	187	-	2.816
Per 31 december 2009	154.521	165.034	-	1.011	2.950	323.516

3. Vorderingen

De vorderingen bestaan uit:

	31-12-2009	31-12-2008
Vorderingen op groepsmaatschappijen	3.169	6.547
Belastingen en sociale verzekeringen	1.439	61
Overige vorderingen en overlopende activa	7.135	12.526
	11.743	19.134

4. Liquide middelen

Deze liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderneming.

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen is toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening.

6. Achtergestelde leningen

Ultimo 2009 zijn geen achtergestelde leningen opgenomen en afgelost.

7. Voorzieningen

Samenvatting van de mutaties in 2009 van de boekwaarde:

	Boekwaarde 1-1-2009	Inconso- lidatie	Dotatie	Ontrekking	Vrijval	Overig	Boekwaarde 31-12-2009
Belastingvoorzieningen	948	-	-	60	-	-	888
Overige voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
	<u>948</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>60</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>888</u>

8. Langlopende schulden

	31-12-2009	31-12-2008
De langlopende schulden omvatten:		
Langlopende leningen	80.500	80.500
Schulden aan groepsmaatschappijen	7.545	6.800
Financiële derivaten	3.966	3.233
Overige	49	123
	<u>92.060</u>	<u>90.656</u>

9. Kortlopende schulden

	31-12-2009	31-12-2008
De schulden omvatten:		
Schulden aan kredietinstellingen	17.411	39.720
Schulden aan leveranciers	985	226
Schulden aan groepsmaatschappijen	62.890	54.550
Belastingen en sociale verzekeringen	9.327	3.317
Overige schulden en overlopende passiva	6.566	8.994
	<u>97.179</u>	<u>106.807</u>

10. Overige resultaten na belastingen

	2009	2008
Overige resultaten na belastingen	(6.799)	(9.224)

Het merendeel van de overige resultaten bestaat uit de verschuldigde Nederlandse vennootschapsbelasting van de fiscale eenheid. In 2009 bedroeg deze belasting EUR 3,4 mln. (2008: EUR 7,8 mln.).

Strukton Groep N.V. maakt met het merendeel van zijn 100% binnenlandse deelnemingen deel uit van de fiscale eenheid van nv Nederlandse Spoorwegen: op grond daarvan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Binnen de fiscale eenheid wordt Strukton Groep N.V. behandeld als ware zij zelfstandig belastingplichtig.

Strukton Groep N.V. rekent de vennootschapsbelasting niet aan zijn individuele dochterondernemingen door.

11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en gestelde zekerheden

Door Strukton Groep N.V. zijn voor door werkmaatschappijen / deelnemingen opgenomen kredieten garanties afgegeven tot een bedrag van EUR 4,8 mln. (ultimo 2008: EUR 6,5 mln.).

Per 31 december 2009 waren door bankiers garanties en bereidverklaringen afgegeven tot een bedrag van in totaal EUR 146,3 mln. (ultimo 2008: EUR 156,0 mln.). Deze garanties betreffen in hoofdzaak verplichtingen uit hoofde van onderhanden werken en onderhoudsverplichtingen inzake opgeleverde werken. Voor projecten is voor een bedrag van EUR 2,1 mln. (2008: EUR 3,6 mln.) aan zekerheden gesteld ter dekking van opgenomen leningen.

Bezoldiging commissarissen en bestuurders

Voor een overzicht van de bezoldiging van bestuurders en commissarissen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Utrecht, 2 maart 2010

De Groepsdirectie

dr. D.G. ten Wolde, *voorzitter a.i.*

R.T.A. Steenvoorden RA

De Raad van Commissarissen

drs. M. Niggebrugge, *voorzitter*

drs. R. den Besten

ir. C.A. de Ruyter

Overige gegevens

Statutaire winstbestemming

De statutaire bepalingen met betrekking tot de winstverdeling zijn opgenomen in artikel 33 van de statuten. Deze bepalingen komen er op neer dat de winst ter vrije beschikking van de Algemene vergadering van Aandeelhouders staat.

Dividend voorstel

Voorgesteld wordt aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders om het uitkeren van dividend te passeren en het gehele resultaat toe te voegen aan de algemene reserves. (2008: EUR 6,0 mln. dividend).

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de gebeurtenissen na balansdatum wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 26 tot en met 76 opgenomen jaarrekening 2009 van Strukton Groep N.V., Maarssen, feitelijk gevestigd te Utrecht, gecontroleerd.

De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2009, de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2009 en de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen. De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit de enkelvoudige balans per 31 december 2009 en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2009 met de toelichting.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW, alsmede voor het opstellen van het Bericht van de Groepsdirectie in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vennootschap.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vennootschap heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Strukton Groep N.V. per 31 december 2009 en van het resultaat en de kasstromen over 2009 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Oordeel betreffende de enkelvoudige jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Strukton Groep N.V. per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het Bericht van de Groepsdirectie, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 2 maart 2010

KPMG Accountants N.V.
J.G. Bakker RA

Strukton
Westkanaaldijk 2, 3542 DA Utrecht
Postbus 1025, 3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 248 64 66

Groepsdirectie
dr. ir. D. ten Wolde (ad interim)
R.T.A. Steenvoorden RA

Commissarissen
drs. M. Niggebrugge (voorzitter)
drs. R. den Besten
ir. C.A. de Ruyter

Samenstelling Centrale Ondernemingsraad (COR)
per 1 november 2009
H. v/d Meijden (voorzitter)
M. Sneekes (secretaris)
P. Peerboom (lid DB)
H. Hoogenboom (ambtelijk secretaris)
Mw. M. Snijder
Mw. I. Vreman
J. Britsia
M. Wierda
P. Molendijk
J. Reins

Namen en adressen

Strukton Rail

Strukton Rail
Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 240 72 00
F +31 (0)30 248 66 01
DIRECTIE
ir. A. Schoots (voorzitter)
ir. D.K. Schonebaum
J.L. van Koppenhagen
drs. H.P. Huijzer

Strukton Rail Noord
Parallelweg 1, Meppel
Postbus 8,
7940 AA Meppel
T +31 (0)522 27 82 00
F +31 (0)522 27 82 09
DIRECTIE
ing. J.E.H.M. Smits (a.i.)
ing. M.B.J. Maathuis (a.i.)

Strukton Rail West
De Corridor 2-4,
3621 ZB Breukelen
T +31 (0)346 26 97 00
F +31 (0)346 26 97 01
DIRECTIE
ing. A.A. van Helmondt
Develsingel 11, Zwijndrecht
Postbus 1203,
3330 CE Zwijndrecht
T +31 (0)78 654 69 99
F +31 (0)78 654 69 70

inclusief
Strukton Rail Tram & Metro
De Corridor 2-4,
3621 ZB Breukelen
T +31 (0)346 26 97 00
F +31 (0)346 26 99 33
BEDRIJFSLEIDING
ir. H.G. Steehouwer

Strukton Rail Zuid
Laan van Diepenvoorde 23, Waalre
Postbus 47,
5580 AA Waalre
T +31 (0)40 227 33 00
F +31 (0)40 227 33 01
DIRECTIE
ing. J.E.H.M. Smits

Strukton Rail nv
Burgemeester Maenhoutstraat 64,
9820 Merelbeke
België
T +32 (0)9 210 79 10
F +32 (0)9 210 79 20
DIRECTIE
ir. C. Lehoucq
P. Vanhie

Strukton Rail AB
Uddvägen 7,
131 34 Nacka
Zweden
T +46 (0)10 480 50 00
F +46 (0)10 480 50 01
DIRECTIE
R. Röder

Strukton Rail AS
Nittedalsgata 7, Lillestrøm
P.O.Box 483,
2001 Lillestrøm
Noorwegen
T +47 (0)97 76 66 00
F +47 (0)63 81 83 02
DIRECTIE
L.K. Fjell MSc

Georg Reisse GmbH & Co KG
Forstfeldstrasse 5,
34123 Kassel
Duitsland
T +49 (0)561 570 47-0
F +49 (0)561 570 47-77
DIRECTIE
J.L. van Koppenhagen

Vestiging Erfurt
Mühlweg 35,
99091 Erfurt
Duitsland
T +49 (0)361 778 34-0
F +49 (0)361 778 34-44

Strukton Rail Consult
Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 240 78 00
F +31 (0)30 240 78 01
DIRECTIE
J.O. Daugaard BSc
Welbergweg 60, Hengelo
Postbus 258,
7550 AG Hengelo
T +31 (0)74 255 88 00
F +31 (0)74 255 88 01
Grotenoord 23,
3341 LT Hendrik-Ido-Ambacht
T +31 (0)78 683 38 60
F +31 (0)78 638 38 61

Strukton Systems
Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 70
F +31 (0)30 248 69 71
DIRECTIE
ing. P.A. van Seventer
ir. J.A.P. den Decker

Welbergweg 60, Hengelo
Postbus 258,
7550 AG Hengelo
T +31 (0)74 255 88 00
F +31 (0)74 255 88 01
De Corridor 2,
3621 ZB Breukelen
T +31 (0)346 26 97 00
F +31 (0)346 26 97 01

Kanaaldijk 18, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 240 79 50
F +31 (0)30 240 71 01

Strukton Rolling Stock
Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 98
F +31 (0)30 248 69 59
DIRECTIE
drs. G.A. Kwikkers
Vosboerweg 3,
7556 BT Hengelo
T +31 (0)74 850 45 00
F +31 (0)74 850 45 01
Grotenoord 23,
3341 LT Hendrik-Ido-Ambacht
T +31 (0)78 683 38 60
F +31 (0)78 683 38 61

Strukton Rail Equipment
Veemarktweg 2a, Den Bosch
Postbus 1281,
5200 BH Den Bosch
T +31 (0)73 690 16 00
F +31 (0)73 690 16 11
DIRECTIE
drs. J. Zeeman

Technische Dienst
Havenstraat 4, Zutphen
Postbus 4097,
7200 BB Zutphen
T +31 (0)575 54 12 25
F +31 (0)575 54 06 86

Lasafdeling
Kantonaleweg 1,
3542 DB Utrecht
T +31 (0)30 248 65 51
F +31 (0)30 248 65 56

Strukton Civiel

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 248 67 00

DIRECTIE

ir. J.J. Hegeman (voorzitter)
ir. M. Smitt
drs. F.M. Bekooij

Strukton Civiel Projecten

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 248 67 00

DIRECTIE

ir. J.J. Hegeman (voorzitter)
ir. M. Smitt
drs. F.M. Bekooij

Strukton Infratechnieken

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 67 74
F +31 (0)30 248 67 98

DIRECTIE

H.J. Spoelstra

Strukton Microtunnelling

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 67 74
F +31 (0)30 248 67 98

DIRECTIE

H.J. Spoelstra

Colijn Beheer

Vierlinghstraat 17, Werkendam
Postbus 66,
4250 DB Werkendam
T +31 (0)183 40 10 11
F +31 (0)183 40 35 83

DIRECTIE

ing. S. Doornbos (voorzitter)
ing. E.J. van der Poel

Colijn Aannemersbedrijf

Vierlinghstraat 17, Werkendam
Postbus 66,
4250 DB Werkendam
T +31 (0)183 40 10 11
F +31 (0)183 40 35 83

DIRECTIE

ing. E.J. van der Poel

Aannemingsbedrijf Molhoek

Vierlinghstraat 17, Werkendam
Postbus 66,
4250 DB Werkendam
T +31 (0)183 40 10 11
F +31 (0)183 40 35 83

BEDRIJFSLEIDING

ing. M.A. Molhoek a.i.

Terracon Funderingstechniek / Terracon International

Vierlinghstraat 17, Werkendam
Postbus 49,
4250 DA Werkendam
T +31 (0)183 40 13 11
T +31 (0)183 40 35 29
F +31 (0)183 40 35 83

DIRECTIE

ing. S. Doornbos

Terracon Spezialtiefbau GmbH

Tietzstraße 25,
D-13509 Berlijn, Duitsland
T +49 (0)30 417 44 23 3
F +49 (0)30 417 44 23 44

DIRECTIE

ing. S. Doornbos

Reef infra

Kelvinstraat 1, Oldenzaal
Postbus 355,
7570 AJ Oldenzaal
T +31 (0)541 58 41 11
F +31 (0)541 52 22 05

DIRECTIE

ing. A.W.M. Siemes (voorzitter)
K. Braam
ing. J.P. Reef
ir. P.J. van Schaijk
G.J. Kerkdijk

Strukton Afzinktechnieken 'Mergor'

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 67 19
F +31 (0)30 248 67 76

DIRECTIE

ir. J.J. Hegeman (voorzitter)
ir. M. Smitt
drs. F.M. Bekooij

Geocon

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 67 19
F +31 (0)30 248 67 76

DIRECTIE

ir. J.J. Hegeman (voorzitter)
ir. M. Smitt
drs. F.M. Bekooij

Strukton Prefab Beton

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 62 86
F +31 (0)30 248 62 96

BEDRIJFSLEIDING

ing. J.J.M. Reurings

Strukton Milieutechniek

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 248 67 00

DIRECTIE

ir. J.E. van der Stelt

Grondbank Nederland

2e Daalsedijk 8 V, Utrecht
Postbus 19172,
3501 DD Utrecht
T +31 (0)30 296 64 85
F +31 (0)30 296 66 59

DIRECTIE

ing. B.A. Dijkstra

Strukton Industriebouw

Plaza 24D, Moerdijk
Postbus 112,
4780 AD Moerdijk
T +31 (0)168 38 26 23
F +31 (0)168 38 26 25

BEDRIJFSLEIDING

ing. P.H. van der Schaaf

Strukton Parkeren vof (samenwerkingsverband met Strukton Bouw)

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 67 99
F +31 (0)30 248 67 76

BEDRIJFSLEIDING

A. Bruins Slot
J. Valster

Strukton Specialistische Technieken

(waaronder OTN en
deelneming DMI Nederland)
Edisonlaan 37, Weert
Postbus 10113,
6000 GC Weert
T +31 (0)495 65 77 77
F +31 (0)495 65 77 78

DIRECTIE

C. Raijmakers

DMI Injektionstechnik GmbH

Tietzstraße 25,
13509 Berlijn, Duitsland
T +49 (0)30 417 44 23-40
F +49 (0)30 417 44 23-44

DIRECTIE

ir. J.J. Hegeman
W.I. Münch

Strukton Engineering

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 62 33
F +31 (0)30 248 66 66

DIRECTIE

ir. H.O. Moll

Strukton Bouw

Strukton Bouw

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 248 64 01

DIRECTIE

ir. G.J. Vos
ing. B.A.P. Nijdam MBA

Strukton Bouw & Onderhoud Regio Midden

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 248 60 63

VESTIGINGSMANAGER:

A. Spithoven

Vestigingen

Amsterdam, Schiedam, Utrecht

Strukton Bouw & Onderhoud Regio Noord

Heresingel 8, Groningen
Postbus 733,
9700 AS Groningen
T +31 (0)50 314 07 20
F +31 (0)50 312 66 35

DIRECTIE

D.J. Bax

Vestigingen

Assen, Zwolle

Strukton Bouw & Onderhoud Regio Zuid

Daalakkersweg 2a, Eindhoven
Postbus 356,
5600 AJ Eindhoven
T +31 (0)40 246 70 08
F +31 (0)40 246 70 16

DIRECTIE

G. van Tiem

Strukton Projectontwikkeling

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 248 64 01

DIRECTIE

ing. B.A.P. Nijdam MBA

Strukton Parkeren vof (samenwerkingsverband met Strukton Civiel)

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 67 99
F +31 (0)30 248 67 76

BEDRIJFSLEIDING

A. Bruins Slot
J. Valster

Strukton Integrale Projecten

Strukton Integrale Projecten

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 62 03
F +31 (0)30 240 78 99

DIRECTIE

E.A. Hermsen RA

Business Unit Pps-projecten

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 62 03
F +31 (0)30 240 78 99

DIRECTIE

ir. P.J.A. Peekel

Strukton Materieel

Kantonnaleweg 1, Utrecht
3542 DB Utrecht
T +31 (0)30 248 65 15
F +31 (0)30 248 65 85

DIRECTIE

A.J. Versluis MBA AA

Strukton WorkspHERE

Hoofdkantoor

Planetenbaan 1, Maarssen
Postbus 1830,
3600 BV Maarssen
T +31 (0)346 58 88 88
F +31 (0)346 58 80 00

DIRECTIE

M.H. Schimmel mba rm (voorzitter)
ir. G.L.H. Hoek RC
ing. T. Hoefsloot
H.J. van der Meulen

Business Units/Afdelingen

Techniek

Planetenbaan 1, Maarssen
Postbus 1830,
3600 BV Maarssen
T +31 (0)346 58 88 88
F +31 (0)346 58 80 00

DIRECTIE

ir. E.A. Mimmel

Projecten

Planetenbaan 1, Maarssen
Postbus 1830,
3600 BV Maarssen
T +31 (0)346 58 88 88
F +31 (0)346 58 80 00

DIRECTIE

A.F. Balm

Exploitatie

Westkanaaldijk 2, Utrecht
Postbus 1025,
3600 BA Maarssen
T +31 (0)30 248 69 11
F +31 (0)30 240 73 21

DIRECTIE

ing. J.E.W. Winnubst

VESTIGINGEN

Amsterdam

Naritaweg 134, Amsterdam
Postbus 56383,
1040 AJ Amsterdam
T +31 (0)20 606 23 00
F +31 (0)20 688 07 50

DIRECTIE

D.H. Mulder

Breda

Minervum 7020, Breda
Postbus 9443,
4801 LK Breda
T +31 (0)76 572 34 00
F +31 (0)76 572 34 50

DIRECTIE

S.L.M. Verkaart

Capelle aan den IJssel

Ligusterbaan 2, Capelle a/d IJssel
Postbus 436,
2900 AK Capelle a/d IJssel
T +31 (0)10 258 28 00
F +31 (0)10 258 28 01

DIRECTIE

ing. C.J.R.P. Graumans

Eindhoven

Daalakkersweg 2, Eindhoven
Postbus 356,
5600 AJ Eindhoven
T +31 (0)40 282 56 00
F +31 (0)40 282 56 01

DIRECTIE

J.T. Lemmen

Elsloo

Business Park Stein 107, Elsloo
Postbus 519,
6180 AA Elsloo
T +31 (0)46 428 84 00
F +31 (0)46 428 84 28

DIRECTIE

J.T. Lemmen

Groningen

Lelystraat 2, Leek
Postbus 147,
9350 AC Leek
T +31 (0)50 366 69 00
F +31 (0)50 366 69 99

DIRECTIE

ing. E.B. Venema

Hengelo

Langelermatweg 4, Hengelo
Postbus 144,
7550 AC Hengelo
T +31 (0)74 240 88 10
F +31 (0)74 240 88 25

Projecten

F +31 (0)74 240 88 15

DIRECTIE

ing. H.J. van der Duin

Leeuwarden

Archimedesweg 7, Leeuwarden
Postbus 518,
8901 BH Leeuwarden
T +31 (0)58 234 32 00
F +31 (0)58 213 22 97

DIRECTIE

H.J. Pot

Utrecht

Willem Dreeslaan 14, Utrecht
Postbus 9377,
3506 GJ Utrecht
T +31 (0)30 273 63 63
F +31 (0)30 273 03 94

DIRECTIE

ing. J. van Leeuwen

Zwolle

W. Röntgenstraat 7a, Zwolle
Postbus 656,
8000 AR Zwolle
T +31 (0)38 425 04 50
F +31 (0)38 425 04 69

DIRECTIE

R.C. Haasbroek

Afzinktechniek: techniek om tunnelementen op de bodem neer te laten.

Alliantiecontract: Schriftelijk vastgelegde overeenkomst van een samenwerkingsverband waarin partijen (opdrachtgever opdrachtneer) participeren op basis van gelijkwaardigheid. Essentieel is dat de partners op gelijke voet samenwerken, teneinde gemeenschappelijke doelen te verwezenlijken en gemeenschappelijk voordeel te behalen. Winst of verlies wordt gedeeld en risico's worden gezamenlijk gedragen.

Amfora: Alternatieve MultiFunctionele Ondergrondse Ruimte Amsterdam. Onder de grond wordt extra ruimte gecreëerd voor verkeer- en stadsfuncties ten behoeve van het leefbare, sfeervolle, authentieke bovengrondse Amsterdam. Dit is een eigen initiatief van Strukton waarbij zij een haal- en betaalbare visie geeft op het oplossen van het verkeers-, ruimte- en milieuprobleem in de Amsterdamse binnenstad.

Back on Track: intern organisatieversterkingsprogramma van Strukton Bouw.

CO₂ Prestatieladder: instrument ontwikkeld door ProRail om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen uit te dagen en te stimuleren hun eigen CO₂-productie te kennen en te verminderen.

COSO: Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

DKK: Deense Kroon.

EBIT (bedrijfsresultaat): Earnings Before Interest and Tax (winst voor interest en belastingen).

EBITDA (operationeel resultaat): Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation (winst voor interest, afschrijvingen en belastingen).

EUR: Euro.

GBP: Britse Ponden

Geïnvesteed vermogen: eigen vermogen vermeerderd met ter beschikking gestelde leningen en het saldo van banktegoeden/opnames rekening-courant.

Verklarende woordenlijst

09
82

IFRS: International Financial Reporting Standards (voorheen International Accounting Standards - IAS), per 1 januari 2005 de standaard internationale boekhoudregels voor het opstellen van jaarrekeningen voor alle beursgenoteerde ondernemingen binnen de Europese Unie, die de jaarcijfers beter vergelijkbaar maken en beter inzicht in de financiële positie en resultaten verschaffen.

KAM: Kwaliteit, Arbo & Milieu.

Kernwaarden: de drie eigenschappen van de Struktonmentaliteit: (Inlevend, Initiatief, Innovatief).

Lifecycle gerichte benadering: werkwijze waarbij de gehele levensduur van een accommodatie of infrawerk in aanmerking wordt genomen.

Monopsonie: een markt die door één koper wordt gedomineerd.

MVO: Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Nieuwe Bouwen: benadering van bouwen waarbij niet alleen de bouwfase van een project, maar de hele keten van ontwerp tot en met beheer in aanmerking wordt genomen.

NOK: Noorse Kroon.

Orderportefeuille: verworven maar nog uit te voeren werken.

POSS: Preventief Onderhouds- en Storingsdiagnosesysteem Strukton.

PPS: Publiek Private Samenwerking.

PPS-concessie: publiek-private samenwerking waarbij een overheidsinstelling het ontwerp, de realisatie, de financiering, het beheer en het onderhoud en vaak ook de facilitaire dienstverlening van een project langdurig bij een privaat consortium onderbrengt.

Rendement op geïnvesteed vermogen: bedrijfsresultaat (EBIT) ten opzichte van het gemiddeld geïnvesteed vermogen.

SEK: Zweedse Kroon.

Videoschouwtrein: een onderhoudstrein die de sporen schouwt via een videosysteem.

Voorkeursinschrijver: letterlijke vertaling van 'Preferred Bidder', de partij die als laatste over is in een selectietraject voor een opdracht.

Werkkapitaal: vlottende activa exclusief vrije liquide middelen minus niet-rentedragende kortlopende verplichtingen.

$$\text{IF - index} = \frac{1.000.000 \times (\text{aantal verzuimongevallen})}{\text{aantal gewerkte uren}}$$

$$\text{Ongevallencijfer} = \frac{\text{Totaal aantal dodelijke en ernstige ongevallen met verzuim > 3 dagen} \times 1.000}{\text{gemiddeld aantal werknemers}}$$

$$\text{Frequentiecijfer} = \frac{\text{Totaal aantal dodelijke en ernstige ongevallen met verzuim > 3 dagen} \times 100.000}{\text{totaal aantal gewerkte uren}}$$

Strukton nv:

CORPORATE COMMUNICATIONS

advisering, tekst en realisatie:

JONKERGOUW & VAN DEN AKKER, AMSTERDAM

ontwerp & beeldbewerking:

SPOETNIX, TILBURG

opmaak:

NPN DRUKKERS, BREDA

fotografie:

CIID/Cees van Giessen

Hein van den Heuvel

Jildiz Kaptein

Willem Jan Ritman

Ronald Tilleman

Mark van der Zouw